

АГАТА КРИСТИ

ЗЛОТО Е НА ПЪТ

Selekma

АГАТА КРИСТИ ЗЛОТО Е НА ПЪТ

Превод: Герасим Славов

chitanka.info

Томи и Тапънс Бересфорд посещават своята леля в старческия дом „Слънчевото било“.

Тази иначе скучна среща обаче слага началото на редица мистериозни случки, за да се стигне до момента, в който мисис Бересфорд застава лице в лице с ужасяващата личност, отговорна за смъртта на невинни деца.

Тапънс, макар и вече в напреднала възраст, намира сили в себе си, за да се справи с грозящата я опасност.

КНИГА ПЪРВА
„СЛЪНЧЕВОТО БИЛО“

1. ЛЕЛЯ ЕЙДА

Мистър и мисис Бересфорд седяха на масата за закуска. Те бяха една обикновена двойка. Стотици двойки на средна възраст, точно като тях, закусуваха точно в този момент из цяла Англия. Денят също беше съвсем обикновен — всеки пет от седем дни са такива. Изглеждаше като че ли ще завали, но все пак не беше много сигурно.

Мистър Бересфорд някога бе имал рижа коса. Все още имаше следи от нея, но по-голямата част от косата му беше придобила онзи пясъчносив цвят, който се среща толкова често при рижите хора на средна възраст. Мисис Бересфорд някога бе имала черна коса на буйни, къдрави кичура. Сега черното беше изпъстрено тук-там със сиви кичури, а това създаваше много приятен ефект. Преди време мисис Бересфорд бе мислила да си боядиса косата, но накрая реши, че се харесва повече така, както я е направила природата. Вместо това реши да опита ново червило, което да я освежи.

Една двойка на средна възраст, която закусува заедно. Приятна двойка, но в нея нямаше нищо забележително. Така би казал някой страничен наблюдател. Ако страничният наблюдател беше и млад, той или тя щеше да добави: „О, да, много са приятни, но са убийствено скучни, както всички стари хора“.

Мистър и мисис Бересфорд обаче още не се смятаха за стари. Нямаха представа, че те, както и още много други са обявявани автоматично за скучни единствено по тази причина. Само от младите, разбира се, но в такъв случай, биха помислили те снизходително, младите не знаят нищо за живота. Бедничките, непрекъснато се тревожат за изпити, за сексуалния си живот, за покупката на разни чудати дрехи или за екстравагантните неща, които правят с косата си само и само да изглеждат по-особено. Лично мистър и мисис Бересфорд бяха на мнение, че току-що са прекрачили в най-хубавите години на средната възраст. Те се харесваха един друг, харесваха самите себе си и дните им минаваха един по един спокойно и приятно.

Е, не всичко минаваше гладко, но кой е застрахован от неприятности? Мистър Бересфорд отвори едно писмо, прегледа го

бегло и го прибави към малката купчинка от лявата си страна. Той взе следващото писмо, но не го отвори. Остана така за момент, с писмото в ръка, загледан в поставката за препечен хляб. Жена му го наблюдава известно време, преди да каже:

— Какъв е проблемът, Томи?

— Проблем ли? — попита Томи неопределено. — Какъв проблем?

— Да, проблем — рече мисис Бересфорд.

— Няма проблем — отговори мистър Бересфорд. — Трябва ли да има?

— Беше се замислил за нещо — каза Тапънс с укор.

— Изобщо не мислех за нищо.

— О, не, мислеше. Случило ли се е нещо?

— Не, разбира се, че не. Трябва ли да се е случило нещо? — След което добави: — Получих сметката от водопроводчика.

— А — каза Тапънс с разбиране, — предполагам повече, отколкото очакваше.

— Естествено — отвърна Томи, — винаги е така.

— Не мога да разбера защо не сме станали водопроводчици — каза Тапънс. — Ако беше водопроводчик, аз щях да съм жена на водопроводчик и щяхме да трупаме пари ден след ден.

— Много недалновидно от наша страна да пропуснем такава възможност.

— Сметката от водопроводчика ли разглеждаше току-що?

— О, не, това бе просто един призив.

— Малолетни престъпници или расова интеграция?

— Не. Просто откриват още един дом за стари хора.

— Е, това във всички случаи е по-трогателно — каза Тапънс, — но не разбирам защо трябва да изглеждаш толкова загрижен.

— Не мислех за това.

— Добре, за какво мислеше тогава?

— Предполагам, че призивът ме подсети за това — каза мистър Бересфорд.

— За какво? — попита Тапънс. — Знаеш, че накрая ще ми кажеш.

— Наистина не е нещо важно. Просто си помислих, че може би... е, добре, помислих си за леля Ейда.

— Разбирам — рече Тапънс, схващайки моментално. — Да — добави тя меко и замислено, — леля Ейда...

Очите им се срещнаха. Тъжно е, но е факт, че днес почти във всяко семейство съществува проблемът „леля Ейда“. Имената са различни — леля Амелия, леля Сюзън, леля Кати, леля Джоан. Те могат да бъдат баби, възрастни братовчедки или дори пралели. Но те съществуват и представляват житейски проблем, който трябва да бъде решен. Трябва да се уреждат най-различни неща. Необходимо е да се подбере подходяща прислуга за по-възрастните, която трябва внимателно да се проучи. Търсят се препоръки от лекари, от приятели, които имат своя собствена леля Ейда, която била „напълно щастлива преди да умре“ в някой старчески дом като „При Лоръл от Бексхил“ или „Щастливите поляни на Скарбъро“.

Отминаха дните, в които леля Елизабет, леля Ейда и останалите живееха щастливо в домовете, в които са живеели и много преди това, наглеждани от предани, макар и понякога малко тиранични стари прислужници — за удовлетворение и на двете страни. Или пък безбройните нещастни родственици, бедни племенници или видиотени братовчедки — стари моми, които копнеят за хубав дом с три добри ястия дневно и уютна спалня. Търсенето и предлагането се допълваха взаимно и всичко беше наред. Днес нещата са по-различни.

За днешната леля Ейда трябва да се осигуряват специални условия — не просто за една възрастна дама, която, поради артрит или други ревматични проблеми, е изложена на риска да падне по стълбите, ако остане сама вкъщи, или пък страда от хроничен бронхит, или се кара със съседите си и обижда търговците.

За нещастие всяка леля Ейда представлява много по-голям проблем в сравнение с който и да е представител на подрастващото поколение. Децата могат да бъдат дадени на забавачка, пробутани на роднини или изпратени в подходящи училища, в които да остават и за празниците. Могат да им се уреждат екскурзии с понита или лагери и като цяло, от децата определено постъпват по-малко оплаквания по отношение на условията, които им се осигуряват. Всяка леля Ейда е съвсем различна. Собствената леля на Тапънс Бересфорд — пралеля Примроуз — беше забележителен смутител на спокойствието. Невъзможно беше да ѝ се угоди. Скоро след като се нанесе в нова обстановка, имаща за цел да осигури хубав дом и всички удобства за

една възрастна дама, и след като написваше няколко изключително хвалебствени писма на племенницата си, в които превъзнасяше даденото домакинство, следващата новина, която пристигаше, бе, че тя възмутено е напуснала без предизвестие.

„Невъзможно. Не бих могла да остана там нито минута повече!“

В продължение на една година леля Примроуз се нанесе и съответно напусна единайсет такива дома, докато накрая писа, че е срещнала един много очарователен млад мъж.

„Изключително всеотдайно момче. Загубил е майка си в ранна възраст и отчаяно се нуждае от някого, който да се грижи за него. Наела съм апартамент и ще дойде да живее при мен. Тези условия напълно ще задоволят и двамата ни. Явно сме създадени един за друг. Вече не трябва да се притесняваш, скъпа Прудънс. Бъдещето ми е осигурено. Утре ще се срещна с адвокатата си, за да направя някои разпоредби относно Мървин, в случай че се помина преди него, което, разбира се, е естественият ход на нещата, въпреки че те уверявам, че в момента се радвам на цветущо здраве.“

Тапънс незабавно хукна на север (инцидентът беше станал в Абърдийн). Случи се така обаче, че полицията пристигнала първа и отвела чаровния Мървин, когото търсела от известно време по обвинение в парични измами. Леля Примроуз беше дълбоко възмутена и квалифицира случая като „гонение“, но след като присъства на съдебното дирене (където бяха взети под внимание двадесет и пет други подобни случаи), тя бе принудена да промени възгледите си за своето протееже.

— Знаеш ли, Тапънс, мисля, че трябва да отида да видя леля Ейда — каза Томи. — Отдавна не съм я посещавал.

— Като че ли си прав — рече Тапънс без ентузиазъм. — Колко време мина оттогава?

Томи се замисли.

— Сигурно има година — каза той.

— Повече е — отвърна Тапънс. — Мисля, че е повече от една година.

— Виж ти — рече Томи, — колко бързо лети времето, нали? Не мога да повярвам, че е било толкова отдавна. Все пак мисля, че си права, Тапънс. — Той пресметна. — Ужасно е да се забравя така. Чувствам се доста виновен.

— Струва ми се, че не трябва — каза Тапънс. — В края на краищата, ние ѝ изпращаме разни неща и ѝ пишем.

— О, да, зная. Страхотна си в тези работи, Тапънс. Но понякога човек чете неща, които го разстройват.

— Имаш предвид онази ужасна книга, която взехме от библиотеката ли? — попита Тапънс. — Наистина ми стана мъчно за милите старци. Колко много са страдали.

— Предполагам, че историята е вярна. Имам предвид, че е взета от живота.

— О, да — отвърна Тапънс, — сигурно има такива места. Има и толкова нещастни хора, които просто не могат да бъдат други. Но какво може да направи човек, Томи?

— Нищо не може да направи, освен да прояви по-голямо внимание. Да внимава какво избира, да го проучи внимателно и да се увери, че за нея се грижи симпатичен лекар.

— Трябва да признаеш, че няма по-симпатичен от д-р Мъри.

— Да — рече Томи и загриженият му вид изчезна. — Мъри наистина е прекрасен човек. Внимателен, спокоен. Ако нещо не е наред, той ще ни извести.

— Затова мисля, че няма защо да се тревожиш — каза Тапънс. — На колко години е тя сега?

— На осемдесет и две — отвърна Томи. — Не... не, май че е на осемдесет и три — добави той. — Сигурно е доста ужасно да надживееш всички.

— Така ни се струва на нас — каза Тапънс. — Те обаче не мислят така.

— Не можеш да бъдеш сигурна.

— Е, поне леля ти Ейда не мисли така. Не си ли спомняш колко радостна беше, когато ни каза броя на старите си приятели, които вече е надживяла? Накрая завърши: „А пък да ви кажа за Ейми Морган — чух, че нямало да изкара повече от шест месеца. Тя все ми повтаряше

колко съм зле, а сега вече е сигурно, че ще я надживея. При това ще я надживея с доста години.“ Видът ѝ беше просто триумфален!

— Все пак... — поде Томи.

— Знам — рече Тапънс, — знам. Все пак чувстваш, че е твой дълг и затова трябва да отидеш.

— Не смяташ ли, че съм прав?

— За съжаление — отвърна Тапънс, — смятам, че си прав. Напълно прав. Аз също ще дойда — добави тя с лека нотка на героизъм в гласа си.

— О, не — каза Томи. — Защо? Тя не е твоя леля. Не, ще отида сам.

— Съвсем не — рече мисис Бересфорд. — Аз също обичам да страдам. Ще страдаме заедно. На теб няма да ти е приятно, на мен няма да ми е приятно и нито за момент не допускам, че и на леля Ейда ще ѝ е приятно. Но напълно разбирам, че това е едно от нещата, които трябва да се направят.

— Не, не искам да идваш. В края на краищата не помниш ли колко груба бе тя с теб последния път?

— О, все едно ми беше — каза Тапънс. — Вероятно това е единствената част от посещението, на която се радва бедното старо момиче. Изобщо не я виня за това.

— Винаги си била мила с нея — рече Томи, — въпреки че не ти е особено симпатична.

— Леля Ейда трудно може да бъде симпатична на някого — каза Тапънс. — Ако питаш мен, мисля, че едва ли някой някога си го е помислял за нея.

— Човек не може да не съжалява хората, когато остаряват — рече Томи.

— Аз мога — отвърна Тапънс. — Ти определено си по-добрият от двама ни.

— Жените са по-безжалостни — каза Томи.

— Предполагам, че може да е и заради това. В края на краищата жените не са имали време да бъдат нещо друго, освен реалисти. Искам да кажа, че много съжалявам хората, които са стари, болни и прочие, стига да са симпатични. Но ако не са... Е, тогава е по-друго, съгласи се. Ако си доста гаден, когато си на двайсет години, точно толкова гаден на четиридесет, още по-гаден на шейсет и същински дявол на

осемдесет... е, наистина не разбирам защо човек трябва да съжалява хората само защото са стари. Човек не може да се промени. Познавам няколко истински душици на по седемдесет и осемдесет. Старата мисис Бошан, Мери Кар и бабата на хлебаря, милата стара мисис Поплет, която идваше да чисти у нас. Всички те са много мили и сладки и бих направила за тях каквото мога.

— Добре, добре — каза Томи, — бъди си реалистка. Но ако наистина искаш да проявиш благородство и да дойдеш с мен...

— Искам да дойда с теб — рече Тапънс. — В крайна сметка, омъжих се за теб и за добро, и за лошо, а леля Ейда определено не принадлежи към добрата част. Затова ще дойда с теб ръка за ръка. Ще ѝ занесем букет цветя, кутия шоколадови бонбони с мек пълнеж и може би едно-две списания. Можеш да пишеш на мис Как-се-казваше и да я уведомиш, че идваме.

— Някой ден следващата седмица? Бих предложил вторник — рече Томи, — ако нямаш нищо против.

— Нека да бъде вторник — отвърна Тапънс. — Как се казваше жената? Не мога да си спомня... икономката или управителката, или каквото е там. Името ѝ започваше с „П“.

— Мис Пакард.

— Точно така.

— Може би този път ще бъде различно — предположи Томи.

— Различно ли? В какъв смисъл?

— О, не зная. Може да се случи нещо интересно.

— Може влакът да катастрофира — каза Тапънс с явно оживление.

— Откъде, за Бога, ти дойде това наум?

— Е, разбира се, че не искам подобно нещо. Просто...

— Просто какво?

— Просто някакво приключение, нали? Може би ще можем да спасим нечий живот или да извършим нещо полезно. Полезно и в същото време вълнуващо.

— Каква надежда само! — възкликна мистър Бересфорд.

— Знам — съгласи се Тапънс. — Просто понякога на човек му хрумват подобни идеи.

2. ВАШЕ ЛИ Е БЕДНОТО ДЕТЕ?

Трудно е да се каже откъде домът „Слънчевото било“ бе получил името си. Очевидно беше, че наоколо няма нищо, което да наподобява било. Теренът беше равен, което във всички случаи бе добре дошло за по-възрастните обитатели. Имаше голяма, макар и не особено интересна градина. Самата постройка представляваше достатъчно просторен дом във викториански стил, поддържан в прилично състояние. Имаше няколко сенчести дървета, по едната страна на къщата пълзеше диво грозде, а две араукарии придаваха екзотичност на обстановката. На подходящи места, за да улавят слънчевите лъчи, бяха сложени няколко пейки. Имаше един-два градински стола и покрита веранда, на която възрастните дами можеха да седят на завет.

Томи позвъни на входната врата и двамата с Тапънс бяха приети от млада жена с доста измъчен вид и найлонова престилка. Тя ги въведе в малка дневна, като обясняваше запъхтяно:

— Ще съобщя на мис Пакард. Тя ви очаква и ще слезе след минутка. Нали нямате нищо против да почакате малко заради старата мисис Карауей. Понеже тя пак си глътна напръстника, нали разбирате.

— За Бога, как може да направи такова нещо? — попита изненадано Тапънс.

— Прави го за удоволствие — обясни прислужничката кратко. — Непрекъснато го прави.

Тя излезе, а Тапънс седна и рече замислено:

— Мисля, че няма да ми хареса да глътна напръстник. Ужасно ще дрънчи, докато се плъзга надолу, не мислиш ли?

Не трябваше да чакат дълго обаче преди вратата да се отвори и мис Пакард да влезе с извинения на уста. Тя бе едра жена с жълтеникавочервена коса, някъде към петдесетте. Около нея витаеше атмосфера на спокойна компетентност, от която Томи винаги се бе възхищавал.

— Съжалявам, ако съм ви накарала да чакате, мистър Бересфорд — каза тя. — Здравейте, мисис Бересфорд, радвам се, че и вие сте тук.

— Чух, че някой глътнал нещо — рече Томи.

— А, значи Марлийн ви е казала? Да, старата мисис Карауей. Тя непрекъснато гълта разни неща. Много е трудно, нали разбирате, защото човек не може да ги наглежда през цялото време. Разбира се, децата правят такива неща, но изглежда смешно това да е хобито на една възрастна жена, нали? Постепенно се е превърнало в неин навик, нали разбирате. С всяка година става все по-зле. Обаче явно не ѝ вреди и това е най-хубавото в цялата работа.

— Може би баща ѝ е бил гълтач на саби — предположи Тапънс.

— Много интересна мисъл, мисис Бересфорд. Може би това обяснява нещата. — Мис Пакард продължи: — Казах на мис Фаншо, че ще дойдете, мистър Бересфорд. Не знам дали тя наистина го разбра. Случва ѝ се понякога, нали разбирате.

— Как е тя напоследък?

— Страхувам се, че в последно време е доста отпаднала — отвърна мис Пакард с утешителен глас. — Човек никога не знае със сигурност какво разбира тя и какво — не. Снощи ѝ съобщих за идването ви, а тя рече, че е сигурна, че греша, защото сега бил краят на срока. Изглежда си мислеше, че още ходите на училище. Милите, понякога са толкова объркани, особено в по-късните часове. Тази сутрин обаче, когато ѝ напомних за вашето посещение, тя каза, че е абсолютно невъзможно, тъй като сте мъртъв. Е — продължи мис Пакард жизнерадостно, — очаквам, че ще ви познае, щом ви види.

— Как е тя със здравето? Все така ли?

— Е, да кажем, че всичко е в рамките на очакванията. Откровено казано, сами разбирате, мисля, че няма да бъде още дълго сред нас. Тя въобще не страда, но състоянието на сърцето ѝ не се е подобрило. Всъщност по-скоро се е влошило. Затова смятам, че би било по-добре да знаете и да сте подготвени, за да не бъде голям удар за вас, ако тя внезапно почине.

— Донесохме ѝ цветя — каза Тапънс.

— И кутия шоколадови бонбони — допълни Томи.

— О, много мило от ваша страна, наистина. Тя ще бъде много доволна. Сега желаете ли да се качите?

Томи и Тапънс станаха и последваха мис Пакард във от стаята. Тя ги поведе нагоре по широко стълбище. Докато минаваха покрай една от стаите по коридора на горния етаж, вратата ѝ внезапно се

отвори и оттам се показа дребна женица, висока около метър и петдесет, която крещеше с писклив глас:

— Искам си какаото! Искам си какаото! Къде е сестра Джейн? Искам си какаото!

От съседната стая надникна жена в униформата на болногледачка и каза:

— Хайде, скъпа, хайде, всичко е наред. Вече сте си изпили какаото. Изпихте го преди двацет минути.

— Не, не съм, сестра. Това не е вярно. Не съм си изпила какаото. Жадна съм.

— Добре, ще ви донеса още една чаша, ако искате.

— Не мога да изпия още една чаша, ако не съм изпила нито една преди това.

Те отминаха и мис Пакард, след като чукна леко на една врата в дъното на коридора, я отвори и влезе.

— Ето ви и вас, мис Фаншо — рече тя ведро. — Племенникът ви е дошъл да ви види. Не е ли чудесно това?

От леглото до прозореца възраствана дама се надигна рязко от повдигнатите възглавници. Тя имаше стоманеносива коса, слабо, набръчкано лице с голям извит нос, а видът ѝ изразяваше всеобщо неодобрение. Томи се приближи.

— Здравей, лелю Ейда — каза той. — Как си?

Леля Ейда не му обърна никакво внимание, а се извърна гневно към мис Пакард.

— Не знам какво имате предвид, когато каните мъже в спалнята на една дама — рече тя. — По мое време това беше немислимо! И на всичкото отгоре твърдите, че е мой племенник! Кой е той? Водопроводчикът или електротехникът?

— Хайде, стига, това не е хубаво — рече мис Пакард кротко.

— Аз съм твоят племенник, Томас Бересфорд — каза Томи. Той ѝ подаде бонбоните. — Донесох ти кутия шоколадови бонбони.

— Не можете да ме измамите по тоя начин — каза леля Ейда. — Знам ви аз вас. Можете да приказвате, каквото си искате. Коя е тази жена? — тя изгледа мисис Бересфорд с отвращение.

— Аз съм Прудънс^[1] — каза мисис Бересфорд. — Прудънс, твоята племенница.

— Какво смешно име — рече леля Ейда. — Звучи като име на слугиня. Чичо ми Матю имаше прислужничка на име Камфърт^[2], а икономката се казваше Радвайте-се-Богу. Тя беше методистка. Само че леля ми Фани бързо сложи край на това. Каза ѝ, че вече ще се нарича Ребека, поне докато е в нейния дом.

— Донесох ти рози — рече Тапънс.

— Мразя цветя в болничната стая. Изразходват всичкия кислород.

— Ще ви ги сложа във ваза — рече мис Пакард.

— Нищо подобно няма да правите. Вече трябва да сте разбрали, че съм с ума си.

— Изглеждаш чудесно, лельо Ейда — каза мистър Бересфорд. — В отлична форма, бих казал.

— Така или иначе ще те разбере колко струваш. Какво имаш предвид като твърдиш, че си ми племенник? Как каза, че ти беше името? Томас ли?

— Да, Томас или Томи.

— Никога не съм чувала за теб — каза леля Ейда. — Имах един-единствен племенник и той се казваше Уилям. Убиха го в последната война. И пак добре, че иначе щеше да тръгне по лош път, ако беше оживял. Уморена съм — рече леля Ейда, като се отпусна на възглавниците си и обърна глава към мис Пакард. — Изведете ги. Не трябва да пускате непознати да ме посещават.

— Мислех, че едно приятно посещение ще ви ободри — каза мис Пакард невъзмутимо.

От страна на леля Ейда долетя дълбок и басов презрителен смях.

— Добре — рече Тапънс мило, — тръгваме си. Ще оставя розите. Би могла да промениш решението си за тях. Хайде, Томи — подкани го тя и се обърна към вратата.

— Ами, довиждане, лельо Ейда. Съжалявам, че не си спомняш за мен.

Леля Ейда замълча, докато Тапънс излезе заедно с мис Пакард, последвана от Томи.

— Ей, ти, я се върни — каза леля Ейда, повишавайки глас. — Познавам те прекрасно. Ти си Томас. Навремето беше риж. Като морков, такава беше косата ти. Върни се. Ще ти кажа нещо. Не искам жената. Не е хубаво да се преструва, че ти е съпруга, аз ги разбирам

тия работи. Не трябваше да водиш тази жена тук. Ела, седни на този стол и ми разкажи за скъпата си майка. Ти се махай — прибави нещо като послепис леля Ейда, махвайки с ръка към Тапънс, която се колебаеше на прага.

Тапънс се оттегли веднага.

— Днес е в едно от обичайните си настроения — рече невъзмутимо мис Пакард, докато слизаха по стълбите. — Знаете ли — добави тя, — понякога може да бъде доста приятна. Трудно е да се поварва.

Томи седна в посочения му от леля Ейда стол и внимателно отбеляза, че не би могъл да разкаже много за майка си, тъй като тя е мъртва от близо четиридесет години. Леля Ейда не се смути от това твърдение.

— Я гледай — рече тя, — толкова отдавна ли беше? Как лети времето.

Тя го изгледа преценяващо.

— Защо не си се оженил? — попита тя. — Намери си една хубава, способна жена, която да се грижи за теб. Вече остаряваш и престани да се занимаваш с тези разпуснати жени, да ги водиш със себе си и да говориш, като че ли са ти съпруги.

— Виждам, че ще трябва да накарам Тапънс да си донесе брачното свидетелство, когато дойдем следващия път.

— Искаш да я изкараш почтена жена, така ли? — попита леля Ейда.

— Женени сме повече от трийсет години — каза Томи — и имаме син и дъщеря, които също са женени.

— Бедата е там — рече леля Ейда, ловко сменяйки темата, — че никой нищо не ми казва. Ако ме осведомявахте своевременно...

Томи не се възпротиви на това твърдение. Веднъж Тапънс му бе казала съвсем сериозно:

„Ако някой по-възрастен от шейсет и пет открие вина в теб, никога недей да спориш. Не се опитвай да доказваш, че си прав. Извини се веднага и кажи, че е било твоя грешка, че много съжаляваш и че никога повече няма да правиш така.“

В този момент Томи изведнъж ясно осъзна, че това трябва да е подходът към леля Ейда.

— Много съжалявам, леля Ейда — каза той. — Нали знаеш, човек е склонен да забравя след време. Не всеки — продължи той без да се смущава, — притежава твоята прекрасна памет за минали събития.

Леля Ейда се ухили. Не би могло да се употреби друга дума за това.

— Не си бил чак толкова зле — рече тя. — Съжалявам, ако те приех малко грубо, само че мразя да ми се натрапват. Тук човек не може да бъде сигурен. Пускат всеки при теб. Абсолютно всеки. Ако приемах всеки за това, което казва, че е, сигурно щяха да искат да ме ограбят и убият в леглото ми.

— О, мисля, че преувеличаваш — каза Томи.

— Откъде мога да бъда сигурна? — каза леля Ейда. — Какви ли не неща чета във вестника. А и хората ги говорят едни. Не че вярвам на всичко, което ми се казва. Само че съм нащрек. Ще ми повярваш ли, онзи ден доведоха един непознат човек — никога преди не съм го виждала. Нарече се д-р Уилямс. Каза, че д-р Мъри бил в отпуск, а той бил новият му сътрудник. Нов сътрудник! Откъде да зная, че той е новият му сътрудник? Той твърди, че е и това е всичко.

— Наистина ли е новият му сътрудник?

— Е, в интерес на истината — каза леля Ейда, леко подразнена, че губи почва, — така се оказа. Само че никой не можеше да знае със сигурност. Пристигна с кола, носеше със себе си онази малка черна кутия, която докторите носят, за да мерят кръвното... и разни такива работи. Нещо като магическата кутия, за която толкова много говорят. На кого беше, на Джоана Сауткот ли?

— Не — отвърна Томи, — мисля, че тя беше нещо по-различно. Някаква ясновидка.

— А, разбирам. Е, исках да кажа, че всеки може да дойде на това място и да каже, че е лекар и веднага всички сестри ще почнат да се кискат и да повтарят: „Да, докторе, разбира се, докторе“ и ще му стоят мирно. Глупави момичета! А ако пациентът се кълне, че не познава този човек, ще кажат просто, че е със слаба памет и забравя хората. Никога не забравям физиономии — каза леля Ейда твърдо. — Никога не съм забравяла. Как е леля ти Карълайн? От доста време не съм я чувала. Знаеш ли нещо за нея?

Томи каза с извинителен тон, че леля му Карълайн е мъртва от петнайсет години. Леля Ейда прие съобщението за тази кончина без видима скръб. В края на краищата леля Карълайн не ѝ беше сестра, а само първа братовчедка.

— Изглежда, че всички умират — каза тя с лека наслада. — Нямаат издръжливост, това им е проблемът. Слабо сърце, коронарна тромбоза, високо кръвно, хроничен бронхит, ревматичен артрит и какво ли не още. Всички са кекави. Докторите ги правят такива. Дават им хапчета с килограми. Жълти хапчета, розови хапчета, зелени хапчета, дори черни хапчета не биха ме изненадали! Уф! По времето на баба ми се използваше сярата и петмез. Обзалагам се, че това беше най-доброто средство. Пред избора да се оправяш или да пиеш сярата и петмез, всеки път ще избираш оправянето. — Тя кимна доволно с глава. — Не може напълно да се вярва на докторите, нали? Не става въпрос за професионални неща, а за някаква нова приумица — казаха ми, че тровели хората тук, за да вземат сърцата им за хирурзите, така ми казаха. Лично аз не го вярвам. Мис Пакард не е жена, която би допуснала такова нещо.

На долния етаж мис Пакард посочи една врата, водеща навън от преддверието. В поведението ѝ се долавяше леко извинение.

— Много съжалявам за това, мисис Бересфорд, но, предполагам, знаете как е със старите хора. Имат си предпочитания и неща, които не харесват, и държат на това.

— Сигурно е много трудно да се ръководи такова място — каза Тапънс.

— О, не съвсем — отвърна мис Пакард. — Доста е приятно, знаете ли. И наистина много ги обичам. Човек започва да обича хората, за които трябва да се грижи. Искам да кажа, че те си имат своите привички и своите капризи, но ако човек знае как, много е лесно да се справи.

Тапънс си помисли, че мис Пакард е от онези хора, които знаят как.

— Наистина са като деца — рече мис Пакард извинително. — Само че децата са много по-логични, което понякога създава трудности с тях. Хората тук са нелогични, те искат да бъдат уверявани като им казваш това, което искат да вярват. След това те отново са щастливи за малко. Тук имам много добър персонал. Търпеливи хора, знаете, добри

по характер и не особено умни, защото хората, които са умни, обикновено са нетърпеливи по природа. Да, мис Донавън, какво има? — Тя обърна глава към една млада жена с пенсне, която слезе тичешком по стълбите.

— Отново мисис Локет, мис Пакард. Казва, че умира и иска да извикат доктора веднага.

— А — рече мис Пакард, без да се впечатлява, — от какво умира този път?

— Казва, че в задушеното вчера имало отровни гъби и тя била отровена.

— Това е нещо ново — каза мис Пакард. — По-добре да се кача и да поговоря с нея. Съжалявам, че ще ви оставя, мисис Бересфорд. В онази стая ще намерите вестници и списания.

— О, ще се оправя — рече Тапънс.

Тя влезе в стаята, която ѝ посочиха. Това беше приятна стая с изглед към градината и френски прозорец, който се отваряше към нея. Имаше няколко кресла и вази с цветя по масите. На едната стена имаше библиотека със смесица от съвременни романи и пътеписи, както и това, което би могло да се нарече любими книги, които вероятно биха доставили удоволствие на много от тукашните обитатели. На масата лежаха списания.

В момента в стаята имаше само един човек. Една възрастна дама с бяла коса, сресана назад, седеше на стола, държеше чаша мляко в ръка и гледаше чашата. Тя имаше приятно румено лице и се усмихна любезно на Тапънс.

— Добро утро — рече дамата. — Идвате да живеете тук или сте само на посещение?

— На посещение съм — каза Тапънс. — Имам леля тук. Съпругът ми е с нея сега. Решихме, че двама души наведнъж може би ще са прекалено много.

— Много добре сте се сетили — каза възрастната дама. Тя отпи от млякото си с одобряващ вид. — Чудя се... не, сигурна съм, че така е по-добре. Не желаете ли нещо? Чай или кафе например? Нека да позвъня, тук са много услужливи.

— Не, благодаря ви — каза Тапънс, — наистина не искам.

— Дори и чаша мляко ли? Днес не е отровно.

— Не, не, дори това. Тръгваме след малко.

— Е, щом сте сигурни... само че няма да представлява никаква трудност, нали разбирате. Трудности тук не съществуват. Е, стига да не искате нещо съвсем невъзможно.

— Бих казала, че лелята, при която сме на посещение, понякога иска съвсем невъзможни неща — рече Тапънс. — Мис Фаншо — добави тя.

— А, мис Фаншо — каза старата дама. — О, да. Сякаш нещо я възпираше да продължи, но Тапънс бодро рече:

— Мога да си представя какъв тартор е. Винаги е била такава.

— О, да, наистина е така. Аз самата имах леля, която беше същата, нали разбирате, особено когато остаря. Само че всички ние много обичаме мис Фаншо. Може да бъде много, много забавна, стига да поиска. За хората, имам предвид.

— Да, навярно — рече Тапънс. Тя помисли за момент, възприемайки леля Ейда в тази нова светлина.

— Много е саркастична — каза възрастната дама. — Между другото, казвам се Ланкастър, мисис Ланкастър.

— Името ми е Бересфорд — рече Тапънс.

— Знаете ли, страхувам се, че човек изпитва удоволствие от малко злоба сегиз-тогиз. Как само описва някои от другите гости тук и какви неща разказва за тях! Е, нали разбирате, човек не би трябвало да ги намира за смешни, само че го прави.

— Отдавна ли живеете тук?

— Доста отдавна. Да, я да видя, седем години... осем години. Да, да, трябва да е повече от осем години — въздъхна тя. — Губи се контактът с нещата. И с хората също. Всичките ми роднини живеят в чужбина.

— Сигурно е доста тъжно.

— Не, не съвсем. Не се интересувам особено от тях. Всъщност дори не ги познавах добре. Прекарах лоша болест, много лоша болест и бях съвсем сама на света, затова те решиха, че за мен ще бъде по-добре да живея в някое място като това тук. Мисля, че имам голям късмет, че съм тук. Толкова са мили и загрижени. А градините са наистина красиви. Самата аз си зная, че не бих искала да живея сама, защото понякога се обърквам, нали разбирате. Много се обърквам — тя почука по челото си. — Тук се обърквам. Смесвам нещата. Понякога не си спомням точно какво се е случило.

— Съжалявам — каза Тапънс. — Предполагам, че всеки човек си има по нещо.

— Някои болести са много мъчителни. Тук живеят две бедни жени с много тежък ревматоиден артрит. Жестоко страдат. Затова си мисля, че може би няма значение, че понякога... ами, обърквам се малко за това какво е станало и къде, кой е бил и разни такива неща, нали разбирате. Във всеки случай не е болезнено физически.

— Не е. Мисля, че сте напълно права — отвърна Тапънс.

Вратата се отвори и влезе момиче с бяла престилка и малък поднос с каничка кафе и чиния с две бисквити, които сложи пред Тапънс.

— Мис Пакард реши, че може би ще искате чаша кафе — каза момичето.

— О, благодаря ви — рече Тапънс. Момичето излезе и мисис Ланкастър каза:

— Видяхте ли? Нали са много внимателни?

— Да, наистина.

Тапънс си сипа кафе и започна да го пие. Двете жени поседяха в мълчание известно време. Тапънс предложи чинията с бисквити, но старата жена поклати глава.

— Не, благодаря ви, скъпа. Обичам млякото си без нищо.

Тя остави празната си чаша и се облегна в стола си с притворени очи. Тапънс реши, че може би това е времето, когато тя подремва сутрин, затова запази мълчание. Внезапно обаче мисис Ланкастър трепна и се събуди. Очите ѝ се отвориха, тя погледна Тапънс и каза:

— Виждам, че гледате камината.

— О, така ли? — попита Тапънс, леко учудена.

— Да. Чудех се... — тя се наведе напред и понижи глас. — ... Извинете ме, ваше ли е бедното дете? Тапънс, леко изненадана, се поколеба.

— Аз... не, не мисля — каза тя.

— Просто се чудех. Мислех си, че може да сте тук по тази причина. Някой би трябвало да идва от време на време. Може би ще дойдат. И ще гледат камината, като вас. Там е, нали разбирате. Зад камината.

— О — рече Тапънс. — О, така ли?

— Винаги по едно и също време — каза мисис Ланкастър тихо.
— Винаги по едно и също време на деня. — Тя погледна часовника над камината. Тапънс също го погледна. — Единайсет и десет — каза възрастната дама. — Единайсет и десет. Да, винаги е по едно и също време всяка сутрин.

Тя въздъхна.

— Хората не разбираха... казвах им какво знам... но никой не ми вярваше!

Тапънс почувства облекчение, защото в този момент вратата се отвори и влезе Томи. Тапънс стана.

— Ето ме, готова съм — тя се отправи към вратата и обърна глава, за да каже: — Довиждане, мисис Ланкастър.

— Как се справи? — попита тя Томи, щом минаха в салона.

— След като ти си тръгна — отговори Томи, — беше като пожар.

— Изглежда, че й оказвам лошо влияние, нали? — запита Тапънс. — Доста е ободряващо, в известен смисъл.

— Защо ободряващо?

— Ами на моята възраст — каза Тапънс — и с моя спретнат, почтен и малко скучен вид е хубаво да си помислиш, че могат да те вземат за развратна жена с фатален сексуален чар.

— Глупавичката ми — каза Томи, като я ощипа по ръката с обич.
— С кого си бърбореше? Стори ми се много приятна пухкава стара дама.

— Много беше мила — каза Тапънс. — Приятна възрастна жена. За съжаление обаче е ку-ку.

— Ку-ку ли?

— Да, изглежда си мисли, че зад камината има мъртво дете или нещо от този сорт. Попита ме дали детето е мое.

— Доста страховито — каза Томи. — Предполагам, че има и откачени хора тук, както и обикновени обитатели, чийто единствен проблем е възрастта. И все пак изглеждаше мила.

— О, наистина е мила — каза Тапънс. — Мила и много сладка, струва ми се. Интересно какви лиса приумиците й и защо.

Мис Пакард отново се появи неочаквано.

— Довиждане, мисис Бересфорд. Надявам се, че са ви донесли кафе?

— О, да, донесоха ми, благодаря ви.

— Е, много мило от ваша страна, че наминахте — каза мис Пакард. Като се обърна към Томи, тя добави: — Знам, че посещениято ви допадна много и на мис Фаншо. Съжалявам, че беше груба със съпругата ви.

— Мисля, че това ѝ достави голямо удоволствие — каза Тапънс.

— Да, напълно сте права. Обича да бъде груба с хората. За съжаление, доста добре ѝ се отдава.

— Затова тя се упражнява винаги, когато има възможност — каза Томи.

— И двамата проявявате голямо разбиране — каза мис Пакард.

— Поговорих си с една възрастна дама — каза Тапънс. — Мисис Ланкастър, май че така каза?

— А, да, мисис Ланкастър. Всички много я обичаме.

— Тя не е ли... Не е ли малко странна?

— Е, има си своите приумици — каза мис Пакард извиняващо. — Няколко души тук имат приумици. Доста са безобидни, но... Е, такива са си. Разни работи, които вярват, че са им се случили. Или пък на други хора. Опитваме се да не ги забелязваме, да не ги насърчаваме. Просто ги пренебрегваме. Наистина си мисля, че това е някаква игра на въображението, някаква фантазия, в която те обичат да живеят. Нещо вълнуващо или нещо тъжно и трагично. Няма значение какво. Слава Богу, поне мания за преследване няма. С това нямаше да се справим.

— О, свърши се — рече Томи с въздишка, докато се качваше в колата. — Няма да се налага да идваме поне още шест месеца.

Само че не се наложи да идват отново след шест месеца, тъй като три седмици по-късно леля Ейда умря в съня си.

[1] Благоразумие (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Утеха (англ.). — Б.пр. ↑

3. ПОГРЕБЕНИЕ

— Погребенията са доста тъжни, нали? — попита Тапънс.

Те току-що се бяха върнали от погребението на леля Ейда, което беше свързано с дълго и уморително пътуване с влак, тъй като събитието се състоя в едно селце в Линкълншир, където бяха погребани повечето от семейството и прадедите на леля Ейда.

— Какво очакваш от едно погребение? — рече Томи мъдро. — Сцена на дива веселба ли?

— Е, някъде би могло да бъде и така — каза Тапънс. — Имам предвид, че ирландците, например, се веселят на бденията, нали? Първо дълго плачат и нареждат, след което започва пиенето и лудото веселие. Пиене ли казах? — добави тя, поглеждайки към барчето.

Томи стана и чинно донесе онова, което сметна за подходящо. В случая това беше „Уайт Лейди“ *.

— А, така е по-добре — каза Тапънс.

Тя махна черната си шапка, хвърли я през стаята и изхлузи дългото си черно палто.

— Мразя траурните дрехи — рече тя. — Винаги миришат на нафталин, защото са били сгънати някъде.

— Траурните дрехи не са необходими повече. Бяха само за погребението — каза Томи.

— О, да, зная. След минутка ще се кача горе и ще си облека алена блуза, за да ободря обстановката. Можеш да ми приготвиш още едно „Уайт Лейди“.

— Наистина, Тапънс, нямах представа, че погребенията могат да ти създадат такова весело настроение.

— Казах, че погребенията са тъжни — рече Тапънс, когато се появи след малко, облечена в яркочервена рокля, а на рамото ѝ беше забоден гушер от рубини и диаманти, — защото такива погребения като на леля Ейда, са тъжни. Имам предвид с повече стари хора и по-малко цветя. Няма хлипащи и подсмърчащи наоколо. Някой възрастен и самотен, който няма да липсва никому.

— Мислех си, че ще ти бъде много по-лесно да понесеш това погребение, отколкото моето, например.

— Ето къде напълно грешиш — каза Тапънс. — Не искам особено да мисля за твоето погребение, защото предпочитам да умра преди тебе. Ако обаче ми се наложи да присъствам на погребението ти, то във всеки случай ще бъде отдадена на безутешна скръб. Ще трябва да си взема много кърпички.

— Поръбени с черно?

— Не съм се сетила за това, но не е лоша идея. Освен това погребалното бюро е много приятно. Кара те да се чувстваш възвишено. Истинската скръб си е истинска. Кара те да се чувстваш ужасно, но все пак прави нещо за теб. Имам предвид, че действа подобно на изпотяването.

— Действително, Тапънс, намирам забележките ти за моята кончина и за ефекта, който тя ще произведе върху тебе, за проява на изключително лош вкус. Това не ми харесва. Нека да забравим погребенията.

— Съгласна съм. Да ги забравим.

— Бедната женица я няма вече — каза Томи. — Отиде си спокойно и без да страда. Да го оставим така. Предполагам, че ще е по-добре да разчистя всичко това.

Томи се приближи до бюрото и се порови в някакви документи.

— Къде ли сложих писмото от мистър Рокбъри?

— Кой е мистър Рокбъри? А, имаш предвид адвоката, който ни писа.

— Да, във връзка с приключването на делата й. Изглежда аз съм единственият останал от семейството.

— Жалко, че не е имала богатство, което да ти остави — рече Тапънс.

— Ако имаше богатство, щеше да го остави на онзи дом за котки — каза Томи. — Наследството, което им е оставила в завещанието си, ще погълне всичките пари в наличност. Няма да остане много за мен. Не че имам нужда от каквото и да било, нито пък го искам.

— Толкова ли обичаше котките?

— Не зная. Предполагам, че да. Никога не съм я чувал да говори за тях. Допускам — каза Томи замислено, — че доста се е забавлявала, когато е казвала на старите си приятелки: „Оставих ти нещо дребно в

завещанието си, скъпа“ или „Онази брошка, която толкова обичаш — оставих ти я в завещанието“. Всъщност никому нищо не е оставила, с изключение на дома за котки.

— Обзалагам се, че по-скоро си е отмъщавала — каза Тапънс. — Мога да си я представя как казва всичко това на старите си приятелки... или на така наречените стари приятелки, защото ми се струва, че това са били хора, които тя въобще не е обичала. Просто се е забавлявала да ги води за носа. Бих казала, че беше един стар дявол, нали, Томи? Само че по някакъв смешен начин човек я харесваше за това, че беше стар дявол. Все е нещо да можеш да извличаш някаква радост от живота, когато си стар и си забутан в някакъв приют. Ще трябва ли да ходим до „Слънчевото било“?

— Къде е другото писмо, онова от мис Пакард? А, да, ето го. Сложих го заедно с това на Рокбъри. Да, тя казва, че има някои неща, които, доколкото разбирам, очевидно вече са моя собственост. Леля Ейда е взела някои мебели, нали разбираш, когато е отишла да живее там. Разбира се, и личните ѝ вещи, дрехи и тем подобни. Предполагам, че някой ще трябва да ги продаде. Също и писмата. Аз съм изпълнител на завещанието, така че сигурно ще трябва да свърша това. Мисля, че няма нещо, което искаме да вземем, нали? С изключение на едно малко бюро, което винаги ми е харесвало. Мисля, че беше на стария чичо Уилям.

— Е, би могъл да го вземеш като спомен — каза Тапънс. — Всичко друго ще предложим на търг, нали?

— В такъв случай няма нужда ти да идваш въобще — рече Томи.

— О, мисля, че бих искала да дойда — каза Тапънс.

— Така ли? Защо? Няма ли да е твърде отегчително за теб?

— Кое? Да прегледам нещата ѝ ли? Не, не мисля. Струва ми се, че у мен съществува доза любопитство. Старите писма и антикварните бижута винаги са интересни и смятам, че човек трябва да ги прегледа лично, а не просто да ги предложи на търг или да позволи на непознати да ровят из тях. Не, ще отидем, ще прегледаме нещата и ще видим дали има нещо, което искаме да задържим и ако има, ще уредим въпроса.

— Защо искаш да дойдеш наистина? Имаш някаква друга причина, нали?

— Ах — каза Тапънс, — ужасно е да си женен за човек, който знае твърде много за теб.

— Значи имаш друга причина?

— Нищо сериозно.

— Хайде, Тапънс. Не обичаш чак толкова да се ровиш в чужди вещи.

— Това, струва ми се, е мое задължение — каза Тапънс твърдо.

— Не, единствената друга причина е...

— Хайде, изплюй камъчето.

— Бих искала да видя онази... онази стара хитруша отново.

— Коя? Онази, която мислеше, че има мъртво дете зад камината ли?

— Да — каза Тапънс. — Бих искала пак да поговоря с нея. Бих искала да разбера какво имаше предвид, когато ми наговори всички онези неща. Дали беше нещо, което си е спомнила или нещо, което просто си е въобразила? Колкото повече мисля за това, толкова по-необикновено ми изглежда. Дали това е някаква история, която тя си е съчинила или има нещо... имало е някога нещо, което наистина е станало с някаква камина или с някакво мъртво дете. Какво я накара да реши, че мъртвото дете може да е моето мъртво дете? Изглеждам ли като че ли имам мъртво дете?

— Не зная как очакваш да изглежда някой, който има мъртво дете — каза Томи. — Не би ми минало през ума. Както и да е, Тапънс, наш дълг е да отидем, а ти можеш да се забавляваш по своя зловец начин между другото. Значи — решено. Ще пишем на мис Пакард и ще уточним деня.

[0] Коктейл от джин, ликьор и лимонов сок — Б.пр. ↑

4. КАРТИНА С КЪЩА

Тапънс пое дълбоко дъх.

— Съвсем същото е — рече тя.

Тя и Томи стояха на предното стъпало на „Слънчевото било“.

— Трябваше ли да е иначе? — попита Томи.

— Не зная. Просто имах усещането... свързано е с времето. Времето тече по различен начин на различните места. Връщаш се на някои места и чувстваш, че времето е летяло с бясна скорост и много неща са се случили... и са се променили. А тук... Томи... помниш ли Остенд?

— Остенд ли? Бяхме там през медения ни месец. Разбира се, че го помня.

— А спомняш ли си онзи надпис на трамвайната спирка? И как си го нагласихме в превод — „Спирка на времето“... Беше толкова смешно.

— Мисля, че беше в Ноке, а не в Остенд.

— Няма значение... спомняш си го. Е, това е като онзи надпис. Времето е спряло... Нищо не се е случило тук. Времето просто е стояло на едно място. Всичко си е съвсем същото. Това е като призраците, само че наопаки.

— Не разбирам за какво говориш. Целия ден ли ще прекараш тук в приказки за призраци, без дори да натиснеш звънеца? Освен това леля Ейда вече я няма. Това е различното. — И той натисна звънеца.

— Само това ще бъде различно. Моята възрастна дама ще си пие млякото и ще говори за камини, мисис Някоя-си ще е глътнала напръстник или чаена лъжичка, от стаята си ще излезе, писукайки, смешна, дребна женица и ще си иска какаото, мис Пакард ще слезе по стълбите и...

Вратата се отвори. Млада жена с найлонова престилка каза:

— Мистър и мисис Бересфорд? Мис Пакард ви очаква.

Младата жена тъкмо щеше да ги въведе в същата дневна, в която бяха преди, но в този момент мис Пакард слезе по стълбите и ги поздрави. В държанието ѝ, както подобава, не се чувстваше

обичайната оживеност. Бе сериозна, в нещо като полутраур, но не съвсем, защото това можеше да бъде смущаващо. Тя бе специалист по точната порция съболезнования.

Библейската продължителност на живота бе седемдесет години и смъртните случаи в нейното заведение рядко настъпваха преди това число. Те бяха очаквани и се случваха.

— Толкова мило от ваша страна, че дойдохте. Извадила съм всичко и съм го подредила, за да го прегледате. Радвам се, че можахте да дойдете толкова скоро, защото, в интерес на истината, вече имам трима-четирима души, които чакат за освободеното място. Надявам се, че ще проявите разбиране и няма да си помислите, че ви карам да бързате по някакъв начин.

— Но, моля ви, естествено, че разбираме — каза Томи.

— Все още всичко е в стаята, която заемаше мис Фаншо — обясни мис Пакард.

Тя отвори вратата, зад която бяха видели леля Ейда за последен път. Стаята имаше онзи изоставен вид, който придава леглото, покрито с покривка против прах, под която формите подсказват сгънати чаршафи и чинно подредени възглавници.

Вратите на гардероба бяха отворени, а съдържащите се вътре дрехи бяха внимателно сгънати на леглото.

— Какво правите най-често с... имам предвид какво се прави обикновено с дрехите и с другите такива неща? — попита Тапънс.

Мис Пакард прояви необходимата компетентност и готовност да помогне.

— Мога да ви кажа имената на две-три дружества, които много ще се зарадват на подобни неща. Тя имаше доста хубав кожен шал и хубаво палто, но мисля, че надали ще ги използвате вие? Но може би имате предвид някое ваше благотворително заведение, в което бихте искали да предложите нещата?

Тапънс поклати глава.

— Тя имаше някои бижута — рече мис Пакард. — Прибрах ги за по-сигурно. Ще ги намерите в дясното чекмедже на тоалетната масичка. Сложих ги там точно преди да пристигнете.

— Много ви благодаря — каза Томи — за грижите, които сте положили.

Тапънс гледаше втренчено една картина над камината. Беше малка картина с маслени бои, изобразяваща бледорозова къща, построена край един канал, над който се простираше малък извит мост. Под моста, на отсрещния бряг на канала, имаше нарисувана празна лодка. В далечината се виждаха две тополи. Беше много приятен малък пейзаж, но, въпреки това, Томи не можеше да разбере защо Тапънс го разглежда така задълбочено.

— Колко смешно — промърмори тя.

Томи я погледна въпросително. Според неговия дълъг опит нещата, които Тапънс намираще смешни, съвсем не можеха да се опишат с това прилагателно.

— Какво имаш предвид, Тапънс?

— Смешно е. Въобще не съм забелязала тази картина, когато бях тук преди. Странното е, че съм виждала тази къща някъде. Или може би тази къща е точно като някоя, която съм виждала. Доста добре си я спомням... Смешно е, че не мога да си спомня къде и кога.

— Предполагам, че си я забелязала, без наистина да си забелязала, че я забелязваш — каза Томи, чувствайки, че изборът му на думи е доста нескъпопосан и болезнено повторим, както и Тапънс бе повторила думата „смешно“.

— Ти забеляза ли я, Томи, когато бяхме тук миналия път?

— Не, но тогава не съм гледал специално за нея.

— А, тази картина — рече мис Пакард. — Не, не мисля, че сте я видели, когато бяхте тук последния път, защото съм почти сигурна, че тогава не висеше над камината. Всъщност тази картина бе собственост на една от другите ни гостенки и тя я даде на леля ви. Мис Фаншо изрази възхищението си веднъж или два пъти и другата възрастна дама ѝ я подари, като настоя мис Фаншо да я вземе.

— О, разбирам — каза Тапънс. — В такъв случай е напълно естествено, че не съм я виждала тук преди. И все пак имам чувството, че познавам къщата много добре. А ти, Томи?

— Не — каза Томи.

— Е, сега ще ви оставя — бодро каза мис Пакард. — Ще бъда на разположение по всяко време, щом ви потрѣбвам.

Тя кимна с усмивка и излезе от стаята, затваряйки вратата след себе си.

— Мисля, че не ми харесват много зъбите на тази жена — каза Тапънс.

— Какво им е на зъбите й?

— Прекалено много са. Или са твърде големи — „За да те изям по-добре, детето ми“ — бабата на Червената шапчица.

— Днес си в много странно настроение, Тапънс.

— Да, така е. Винаги съм смятала, че мис Пакард е много мила... но днес нещо в нея ме плаши. Не си ли имал подобно усещане?

— Не, не съм. Хайде, нека да се заемем с това, за което сме дошли... да прегледаме „собствеността“ на горката леля Ейда, както биха се изразили адвокатите. Това е бюрото, за което ти казвах... бюрото на чичо Уилям. Харесва ли ти?

— Прекрасно е. Стил „Риджънс“, струва ми се. Много е хубаво, че възрастните хора тук могат да си донесат някои собствени вещи. Не ме интересуват столовете с тапицерия от конски косъм, но бих искала онази масичка за ръкоделие. Точно тя ни трябва за онзи ъгъл до прозореца, в който стои онази противната етажерка.

— Добре — каза Томи. — Ще отбележа тези двете.

— Ще вземем и картината над камината. Това е страшно привлекателна картина и съм съвсем сигурна, че съм виждала тази къща някъде. Сега да разгледаме бижутата.

Отвориха чекмеджето на тоалетната масичка. Вътре имаше комплект камеи, една флорентинска гривна и обеци, както и пръстен с разноцветни камъни.

— Виждала съм такива преди — рече Тапънс. — Обикновено камъните образуват някаква дума. Понякога е „скъпа“. Диамант, смарагд, аметист... не, не е „скъпа“. Мисля, че не е това. Не мога да си представя някой да подари на леля ти Ейда пръстен, на който да е изписано „скъпа“. Рубин, смарагд... трудността идва оттам, че не знаеш откъде да започнеш. Ще опитам отново. Рубин, смарагд, още един рубин... не, май че е гранат, аметист и един малък розов камък, той трябва да е рубин, и малък диамант по средата. О, разбира се, че е „почит“. Трогателно, наистина. Толкова старомодно и сантиментално.

Тя го сложи на пръста си.

— Мисля, че на Дебора ще й хареса — рече тя, — както и флорентинският комплект. Тя е страшно запалена по викторианските предмети, както много хора днес. Е, по-добре да оправим дрехите,

струва ми се. Това винаги е доста зловещо, нали? О, ето го кожата шал. Доста е ценен, според мен. Самата аз не го искам. Чудя се дали има някой тук... някой, който е бил много мил с леля Ейда... или може би някоя специална приятелка сред другите обитатели... посетителите, искам да кажа. Забелязах, че ги наричат посетители или гости. Хубаво би било да ѝ предложим шала, ако има такава. Истинска самурова кожа. Ще попитаме мис Пакард. Останалите неща могат да отидат за благотворителните дружества. Значи това е уредено, нали? Сега ще отидем да намерим мис Пакард. Сбогом, лельо Ейда — рече тя на глас, обръщайки поглед към леглото. — Радвам се, че дойдохме тогава, за да те видим за последен път. Съжалявам, че не ме харесваше, но ако ти е било приятно да не ме харесваш и да ми говориш груби думи, аз не ти се сърдя. Трябваше да си имаш някакви забавления. Ние няма да те забравим. Ще си мислим за теб, когато гледаме бюрото на чичо Уилям.

Тръгнаха да търсят мис Пакард. Томи обясни, че ще уредят да вземат и доставят бюрото и масичката за ръкоделие на техния адрес, както и че ще уреди с местните аукционери да изложат останалите мебели. Той би оставил на мис Пакард избора на благотворително общество, което би приело дрехите, стига това да не представлява трудност за нея.

— Не зная дали няма някой тук, който би искал самурения ѝ шал — каза Тапънс. — Много е хубав. Някоя по-специална приятелка може би? Или някоя от сестрите, която е полагала специални грижи за леля Ейда?

— Много любезно предложение от ваша страна, мисис Бересфорд. Боя се, че мис Фаншо нямаше специални приятелки сред нашите посетители, но мис О'Кийфи, една от сестрите, направи много за нея и беше изключително добра и тактична, затова си мисля, че за нея би било удоволствие и чест да го вземе.

— Също и картината над камината — каза Тапънс. — Бих искала да я имам... но може би човекът, на когото е принадлежала и който ѝ я е дал, ще си я поиска обратно. Мисля, че сме длъжни да я попитаме?...

Мис Пакард я прекъсна.

— О, съжалявам, мисис Бересфорд, но не можем да направим това. Мис Фаншо я получи от мисис Ланкастър, а тя вече не е при нас.

— Не е при вас ли? — попита Тапънс изненадано. — Мисис Ланкастър? Онази, която видях последния път тук... с бяла коса,

сресана назад? Пиеше мляко в дневната на долния етаж. Заминала си е, казвате?

— Да, всичко стана доста внезапно. Една нейна роднина, мисис Джонсън, я отведе преди около седмица. Мисис Джонсън се върнала от Африка, където живяла през последните четири-пет години... доста неочаквано. Сега тя ще може да се грижи за мисис Ланкастър в собствената си къща, тъй като тя и съпругът ѝ ще се заселват в Англия. Мисля — продължи мис Пакард, — че на мисис Ланкастър не ѝ се искаше много да ни напуска. Тя имаше... установени навици тук, разбираше се много добре с всички и беше щастлива. Беше много разстроена, много тъжна... но какво може да направи човек? В действителност тя нямаше думата по въпроса, защото, разбира се, Джонсънови плащаха за престоя ѝ тук. Изказах предположение, че след като е била тук толкова време и е свикнала с нас, би било по-разумно да остане...

— От колко време беше при вас мисис Ланкастър? — попита Тапънс.

— О, почти шест години, струва ми се. Да, горе-долу толкова. По тази причина, естествено, тя бе започнала да се чувства у дома си.

— Да — рече Тапънс, — да, разбирам.

Тя се намръщи, погледна нервно към Томи, след което вирна решително брадичка.

— Съжалявам, че е напуснала. Когато разговарях с нея, имах усещането, че съм я виждала преди... лицето ѝ ми се струваше познато. Впоследствие се сетих, че съм я срещала при една моя стара приятелка, мисис Бленкинсоп. Реших, че когато се върна отново да видя леля Ейда, ще разбера от мисис Ланкастър дали съм била права. Но, разбира се, след като е заминала при роднините си, това променя нещата.

— Напълно ви разбирам, мисис Бересфорд. Ако някой от нашите посетители може да се свърже с някой от старите си приятели или с някой, който е бил наясно с отношенията им навремето, тогава би било много по-различно. Не мога да си спомня някога да е споменавала за мисис Бленкинсоп, но и не ми се вярва, че би го направила въобще.

— Можете ли да ми кажете нещо повече за нея, кои са роднините ѝ и как е попаднала тук?

— Наистина има много малко за разказване. Както казах, преди около шест години получихме писмо от мисис Джонсън, в което тя ни питаше за дома, след което тя самата дойде и го разгледа. Каза, че нейна приятелка ѝ била говорила за „Слънчевото било“, разпита за условията и прочие, и си замина. След една-две седмици получихме писмо от адвокатска кантора в Лондон, в което се задаваха още въпроси, след което най-накрая ни писаха, че биха искали да приемем мисис Ланкастър и че до една седмица мисис Джонсън щяла да я доведе, ако имаме свободно място. Случи се така, че иммахме и мисис Джонсън доведе мисис Ланкастър тук. Изглежда мисис Ланкастър хареса мястото и стаята, която ѝ предложихме. Мисис Джонсън каза, че мисис Ланкастър би искала да донесе някои от собствените си вещи. Съгласих се, защото хората обикновено го правят и така се чувстват по-щастливи. По този начин всичко се уреди напълно задоволително. Мисис Джонсън обясни, че мисис Ланкастър е роднина на съпруга ѝ, не много близка, но били загрижени за нея, защото те самите заминавали за Африка... мисля, че беше за Нигерия; съпругът ѝ бил назначен там и тъй като вероятно щели да прекарат в Нигерия няколко години, преди да се върнат в Англия, а нямали дом, който да предложат на мисис Ланкастър, искаха да се уверят, че тя ще бъде приета някъде, където ще се чувства истински щастлива. Уверени бяха, че според това, което са чували, мястото тук е точно такова. Ето как всичко се нареди прекрасно и мисис Ланкастър се настани при нас много добре.

— Разбирам.

— Всички тук много обичаха мисис Ланкастър. Тя беше малко... е, знаете какво имам предвид... обърквана в главата. Искам да кажа, че забравяше разни работи, объркваше ги и понякога не можеше да си спомня имена и адреси.

— Много писма ли получаваше? — попита Тапънс. — Имам предвид писма от чужбина и така нататък?

— Ами, мисля, че мисис Джонсън... или мистър Джонсън... писа веднъж-два пъти от Африка, но после писмата спряха. Боя се, че хората забравят, нали разбирате. Особено когато отидат в друга страна и започнат различен живот, освен това не мисля, че са поддържали много близък контакт с нея и преди. Според мен за тях тя е била далечна роднина, семейно задължение и нищо повече. Всички

финансови въпроси се уреждаха чрез адвокат, мистър Екълс, много добра, уважавана фирма. Всъщност ние имахме отношения с тази кантора един или два пъти преди това, така че знаехме за тях, както и те за нас. Струва ми се обаче, че повечето от роднините и приятелите на мисис Ланкастър са починали, така че тя не получаваше писма от никого, както и никой не идваше да я види. Година по-късно дойде един много приятен на вид мъж. Мисля, че той въобще не я познаваше лично, но бе приятел на мистър Джонсън и също е бил на работа в колониите. Предполагам, че дойде просто да се увери, че тя се чувства добре.

— След което — каза Тапънс — всички забравиха за нея.

— Боя се, че да — каза мис Пакард. — Тъжно е, нали? Само че това е нещо по-скоро обичайно, отколкото извънредно. За щастие повечето ни посетители си създават собствени приятели тук. Сприятеляват се с някого, който има същите вкусове или някои общи спомени и така нещата се уреждат прекрасно. Мисля, че повечето от тях забравят по-голямата част от миналия си живот.

— Предполагам, че някои от тях — рече Томи — са малко... — Той се поколеба за думата — ... малко... — Ръката му бавно се приближи до челото, но той я отдръпна. — Нямам предвид... — каза той.

— О, прекрасно зная какво имате предвид — рече мис Пакард. — Знаете ли, не вземаме душевно болни, но приемаме хора, които биха могли да се нарекат гранични случаи. Искам да кажа хора, които са доста сенилни... не могат да се грижат подобаващо за себе си или имат някакви прищевки и фантазии. Понякога си въобразяват, че са исторически личности. Правят го по доста безобиден начин. Имахме две Марии Антоанети тук, едната непрекъснато говореше за нещо, което наричаше Малкия Трианон и пиеше много мляко, което явно свързваше с мястото. Имахме и една мила женица, която настояваше, че е мадам Кюри и че е открила радия. Четеше вестници с голям интерес, особено новините за атомните бомби или научните открития. След това винаги обясняваше, че тя и съпругът ѝ първи започнали да експериментират в тези области. Безобидните самозаблуждения са нещата, които те правят щастлив, когато си по-възрастен. Обикновено не продължават през цялото време, нали разбирате. Не сте Мария Антоанета всеки ден или дори мадам Кюри. Обикновено това се

случва веднъж на две седмици. След това, предполагам, човек се уморява да продължава театъра. Разбира се, по-често хората страдат просто от слаба памет. Не могат точно да си спомнят кои са. Или пък твърдят, че са забравили нещо много важно и че само ако можеха да се сетят... Такива ми ти работи.

— Разбирам — рече Тапънс.

Тя се поколеба, после каза:

— Мисис Ланкастър... винаги ли ставаше дума точно за онази камина в дневната или тя си спомняше за някаква камина изобщо?

Мис Пакард я погледна изненадано.

— Камина ли? Не разбирам какво имате предвид.

— Тя каза нещо, което не разбрах... Може би е правела някаква неприятна асоциация с камина или е прочела някой разказ, който я е уплашил.

— Възможно е.

Тапънс каза:

— Все още се притеснявам за картината, която е дала на леля Ейда.

— Мисля, че наистина няма защо да се тревожите, мисис Бересфорд. Предполагам, че вече я е забравила. Струва ми се, че не я ценеше особено. Просто ѝ беше приятно, че на мис Фаншо ѝ харесва и с радост ѝ я даде... Сигурна съм, че би се радвала вие да я вземете, щом и на вас ви харесва. Самата аз мисля, че е хубава картина. Не че разбирам много от картини.

— Ще ви кажа какво ще направя. Ще пиша на мисис Джонсън, ако ми дадете нейния адрес, и ще я питам дали мога да задържа картината.

— Единственият адрес, който имам, е хотелът в Лондон, в който отиваха... Мисля, че се казваше „Кливълънд“. Да, хотел „Кливълънд“, Джордж Стрийт. Щяха да водят, мисис Ланкастър там за четири-пет дни, след което мисля, че се канеха да отидат при някакви роднини в Шотландия. Предполагам, че в хотел „Кливълънд“ ще имат следващия им адрес.

— Е, благодаря ви... Сега за онзи кожен шал на леля Ейда.

— Ще отида да доведе мис О'Кийфи. — Тя излезе от стаята.

— Ще ме умориш с твоята мисис Бленкинсоп — каза Томи.

Тапънс изглеждаше самодоволна.

— Едно от най-добрите ми творения — рече тя. — Радвам се, че можах да я използвам... просто се мъчех да се сетя за някакво име и изведнъж в главата ми изплува мисис Бленкинсоп. Колко забавно беше, нали?

— Беше много отдавна... Няма вече военновременен шпионаж и контрашпионаж за нас.

— Още по-жалко. Беше забавно... да живеем в онзи пансион... да си измислям нова самоличност... наистина бях започнала да вярвам, че съм мисис Бленкинсоп.

— Имаш късмет, че се измъкна с това — каза Томи. — И по мое мнение, както ти казах веднъж, ти преигра.

— Не съм. Напълно бях влязла в ролята. Приятна жена, доста глупавичка и прекалено погълната от грижите за тримата си сина.

— Точно това имам предвид — рече Томи. — Един син щеше да бъде напълно достатъчен. Трима сина бяха прекалено много, за да се нагърбваш с тях.

— За мен бяха станали съвсем истински — каза Тапънс. — Дъглас, Андрю и... Боже мой, сега забравих името на третия. Знаех точно как изглеждат, характерите им и точно къде бяха разквартирувани, освен това твърде непредпазливо говорех за писмата, които получавах от тях.

— Е, всичко приключи — каза Томи. — Няма нищо за откриване тук, така че забрави мисис Бленкинсоп. Когато умра и ме погребеш, подобаващо ме оплачеш и се настаниш в някой дом за възрастни, предполагам, че през половината време ще се правиш на мисис Бленкинсоп.

— Доста скучно ще бъде да имам само една роля — отбеляза Тапънс.

— Защо мислиш, че старите хора искат да бъдат Мария Антоанета, мадам Кюри и така нататък? — попита Томи.

— Предполагам, защото им е скучно. На човек му става скучно. Сигурна съм, че и на теб щеше да ти доскучае, ако не можеше да използваш краката си, за да се разхождаш или ако пръстите ти бяха толкова схванати, че да не можеш да плетеш. Отчаяно търсиш нещо, с което да се забавляваш и решаваеш да опитаеш някоя известна роля, за да видиш как ще се чувстваш в нея. Напълно ги разбирам.

— Сигурен съм в това — каза Томи. — Господ да е на помощ на дома за възрастни, в който ще отидеш. Предполагам, че през повечето време ще бъдеш Клеопатра.

— Няма да съм някоя известна личност — каза Тапънс. — Ще съм някоя от прислужничките в замъка на Ани ще разказвам множеството пикантни клюки, които съм дочула.

Вратата се отвори и се появи мис Пакард, придружена от висока млада жена, облечена като медицинска сестра, с луничаво лице и гъста червена коса.

— Това е мис О'Кийфи... мистър и мисис Бересфорд. Искат да ви кажат нещо. Ще ме извините ли? Една от пациентките иска да ме види.

Тапънс чинно представи кожения шал на леля Ейда и сестра О'Кийфи изпадна във възторг.

— О, прекрасен е! Само че е прекалено хубав за мене. Сигурно ще си го вземете вие...

— Не, наистина няма. Твърде е голям за мен, аз съм прекалено дребна. Точно за високо момиче като вас е. Леля Ейда беше висока.

— О, тя беше величествена дама... Трябва да е била много красива като млада.

— Предполагам — рече Томи със съмнение. — Въпреки това сигурно ви е било много трудно да се грижите за нея?

— О, така беше, наистина. Само че тя имаше много силен дух. Нищо не можеше да я разстрои. Освен това не беше глупава. Ще се изненадате как научаваше нещата. Умът ѝ беше остър като бръснач.

— Беше с характер, нали?

— Да, наистина. Съсипват те обаче онези, които хленчат — непрекъснато се оплакват и мрънкат. Мис Фаншо никога не беше потисната. Разказваше чудесни истории от старо време... Как веднъж яздила кон по стълбището на една вила, когато била момиче... поне така каза... Може ли това да е вярно?

— Не бих го отминал в нейния случай — каза Томи.

— Никога не знаеш за какво да ѝ вярваш. Божичко, какви истории само разказват милите старици. Престъпниците, които са разпознали... Трябвало веднага да се обадим на полицията, ако ли не, всички сме в опасност.

— Спомням си, че някой беше отровен, когато бяхме тук миналия път — каза Тапънс.

— А, това бе мисис Локет. Случва й се всеки ден. Само че тя не иска полицията, трябва да й се извика лекар... толкова беше побъркана на тема лекари.

— А някоя... една дребна жена... викаше за какаото си...

— Трябва да е била мисис Мууди. Бедната жена, отиде си.

— Искате да кажете, че си е тръгнала оттук... напуснала е?

— Не, тромбозата я отнесе в гроба, много внезапно. Тя беше много привързана към леля ви. Не че мис Фаншо винаги намираше време за нея — мисис Мууди обикновено дърдореше безспир...

— Чух, че мисис Ланкастър е напуснала.

— Да, роднините й дойдоха да я вземат. Не искаше да си тръгва, милата.

— Каква беше тази история, която ми разказа тя... за камината в дневната?

— А, тя имаше много истории — за разни неща, които са й се случили, за тайните, които знаела...

— Нещо за някакво дете — отвлечено дете или убито дете...

— Странни неща си измислят тук. Най-често телевизията им подсказва идеи.

— Не ви ли е трудно да работите тук с всичките тези стари хора? Трябва да е уморително.

— О, не. Обичам старите хора — затова се наех на тази работа.

— Отдавна ли сте тук?

— Година и половина... — тя млъкна. — Само че следващия месец напускам.

— О! Защо?

За първи път в поведението на сестра О'Кийфи се забеляза известна сдържаност.

— Е, нали разбирате, мисис Бересфорд, на човек му трябва промяна...

— Но нали ще вършите същата работа?

— О, да... — Тя взе кожата шал. — Още веднъж много ви благодаря... и ще ми бъде приятно да имам нещо, което да ми напомня за мис Фаншо... Тя беше великолепна дама... Днес няма да намерите много като нея.

5. ИЗЧЕЗВАНЕТО НА ЕДНА ВЪЗРАСТНА ДАМА

Вещите на леля Ейда пристигнаха навреме. Бюрото бе монтирано и оценено по достойнство. Малката масичка за ръкоделие замени етажерката, която бе захвърлена в един тъмен ъгъл на салона. Картината на бледорозовата къща край моста на канала Тапънс закачи над камината в нейната спалня, където можеше да я гледа всяка сутрин, докато пие чай.

Тъй като съвестта ѝ все още малко я гризеше, Тапънс написа писмо, в което обясняваше как картината е преминала в тяхно владение, но ако мисис Ланкастър си я иска обратно, просто трябва да ги уведоми. Тя го изпрати до мисис Ланкастър, чрез мисис Джонсън, хотел „Кливлънд“, Джордж Стрийт, Лондон.

Това писмо остана без отговор, но след седмица го върнаха с надраскано върху него „Непознат адресат“.

— Колко досадно — рече Тапънс.

— Може би са останали там само за една-две вечери — предположи Томи.

— Мислех си, че са оставили следващия си адрес...

— Написа ли „Моля, препратете“ отгоре?

— Да, написах. Сетих се — ще им позвъня и ще попитам... Трябва да са вписали някакъв адрес в хотелския регистър...

— На твоето място щях да изоставя работата — каза Томи. — Защо е цялата тази суетня? Предполагам, че женицата отдавна е забравила картината.

— Все пак мога да опитам.

Тапънс седна до телефона и скоро се свърза с хотел „Кливлънд“.

Няколко минути по-късно тя отиде при Томи в кабинета му.

— Доста странно, Томи — те дори не са били там. Няма мисис Джонсън, няма мисис Ланкастър, няма стаи, запазени за тях, нито каквато и да е следа от тяхно предишно посещение.

— Сигурно мис Пакард е сгрешила името на хотела. Записала го е в бързината, после го е изгубила или си го е спомнила погрешно. Нали знаеш, често стават такива работи.

— Не и в „Слънчевото било“, бих казала. Мис Пакард винаги е толкова точна.

— Може би не са проверили предварително в хотела, той се е оказал пълен и те са отишли някъде другаде. Знаеш как е с хотелите в Лондон. Необходимо ли е да продължаваш със суетнята?

Тапънс се оттегли, но след малко се върна.

— Знам какво ще направя. Ще позвъня на мис Пакард и ще взема адреса на адвокатите...

— Какви адвокати?

— Не си ли спомняш, че спомена някаква адвокатска кантора, която уреждала всичко, защото Джонсънови били в чужбина?

Томи, който работеше върху речта за една конференция, на която скоро щеше да присъства и си мърмореше под носа „... най-уместната политика, ако се появи такава наложителност...“, каза:

— Как се пише „наложителност“, Тапънс?

— Чу ли ме какво казах?

— Да, много добра идея... великолепа... отлична... направи го...

Тапънс излезе, върна се и рече:

— Н-а-л-о-ж-и-т-е-л-н-о-с-т.

— Не може да бъде... Сигурна ли си?

— Какво пишеш?

— Доклад, който ще изнеса пред МОАС и бих искал да ме оставиш на спокойствие.

— Извинявай.

Тапънс изчезна, а Томи продължи да пише изречения, след което да ги задрасква. Лицето му току-що започваше да просветва, а темпото му на работа се ускори, когато вратата се отвори още веднъж.

— Готово — каза Тапънс. — „Партингфорд, Локъридж и Харисън“, Линкълн Теръс 32, телефон Холбърн — 051386. Действащият член на фирмата е мистър Екълс — тя остави лист хартия до лакътя на Томи. — Сега се захващай ти!

— Не! — каза Томи твърдо.

— Да! Леля Ейда е твоя леля.

— Какво общо има леля Ейда? Мисис Ланкастър не ми е леля.

— Но това са адвокати — настоя Тапънс. — Мъжка работа е да се контактува с адвокати. Те мислят, че жените са глупави и не им

обръщат внимание...

— Много правилна гледна точка — отбеляза Томи.

— О! Томи... помогни ми. Обади им се, а аз ще намеря речника и ще проверя как се пише „наложителност“.

Томи я изгледа, но отиде. Най-накрая се върна и твърдо рече:

— Този въпрос сега е приключен, Тапънс.

— Свърза ли се с мистър Екълс?

— В интерес на истината свързах се с някой си мистър Екълс, който без съмнение е канарчето на фирма „Партингфорд, Локъридж и Харисън“. Само че той беше напълно информиран и приказлив. Цялата кореспонденция минава през „Садърн Каунтис Банк“, клонът в Хамърсмит, който препраща всичко необходимо. Там, Тапънс, нека да ти го кажа, следата прекъсва. Банките ще препратят всичко, само че няма да кажат никакъв адрес нито на теб, нито на който и да е друг. Имат си правила и се придържат към тях. Устите им са заключени, както на най-надутите ни министър-председатели.

— Добре, ще изпратя писмо чрез банката.

— Направи го... и, за Бога, остави ме на мира... иначе никога няма да си довърша речта.

— Благодаря ти, скъпи — каза Тапънс. — Не знам какво щях да правя без теб. — Тя го целуна по главата.

— Това е най-хубавото подмазване — каза Томи.

Чак следващия четвъртък вечерта Томи внезапно попита:

— Между другото, получи ли някакъв отговор на писмото, което изпрати чрез банката до мисис Джонсън?

— Много мило от твоя страна, че се интересуваш — отвърна Тапънс саркастично. — Не, не съм получила. — Тя добави замислено: — Сигурно въобще няма да получа.

— Защо не?

— Явно не те интересува истински — каза Тапънс хладно.

— Виж какво, Тапънс, знам, че бях доста притеснен... Всичко е заради МОАС... Слава Богу, че е само веднъж в годината.

— Започва в понеделник, нали? За пет дни...

— Четири дни.

— И всички отивате някъде в „Шт-шт“, най-тайната къща в страната, произнасяте речи, четете доклади и изпитвате млади хора за свръхсекретни операции в Европа и света. Забравих какво означава МОАС. Всички тези инициали, които слагат днес...

— Международно обединение за асоциирана сигурност.

— Колко е сложно! И доста смешно. Предполагам, че цялото място е натъпкано с микрофони и всеки знае най-тайните разговори на всички.

— Напълно вероятно — рече Томи ухилено.

— Сигурно ти е приятно?

— Ами да, в известен смисъл. Виждаш много стари приятели.

— Които всички вече са ку-ку, предполагам. Има ли сред тях някой, който да става за нещо?

— Господи, какъв въпрос! Можеш ли да повярваш и за секунда, че мога да отговоря на това с „да“ или „не“...

— Има ли все още добри сред тях?

— На това мога да отговоря с „да“. Някои от тях наистина са много добри.

— Старият Джош ще бъде ли там?

— Да, ще бъде.

— Как изглежда сега?

— Напълно глух, полусляп, схванат от ревматизъм... и ще се изненадаш колко много неща са му известни.

— Разбирам — каза Тапънс. Тя се замисли. — Бих искала и аз да бъда там.

Томи изглеждаше като че ли се извинява.

— Предполагам, че ще намериш с какво да се занимаваш, докато ме няма.

— Бих могла — отвърна Тапънс замислено.

Съпругът ѝ я погледна с онзи неясен страх, който тя можеше винаги да предизвика у него.

— Тапънс... какво си намислила?

— Нищо, все още... Засега само мисля.

— За какво?

— За „Слънчевото било“. И за възрастната дама, която отпива от млякото си и бърбори непринудено за жертви деца и камини. Това ме заинтригува. Тогава помислих, че ще опитам да разбера нещо повече

от нея следващия път, когато отидем да видим леля Ейда... Само че следващ път нямаше, защото леля Ейда умря... Когато отидохме отново в „Слънчевото било“ — мисис Ланкастър беше... изчезнала!

— Искаш да кажеш, че роднините ѝ са я отвели? Това не е изчезване, това е напълно естествено.

— Това е изчезване... няма откриваем адрес... писмата остават без отговор... това е планирано изчезване. Все повече се убеждавам в това.

— Но...

Тапънс прекъсна неговото „но“.

— Слушай, Томи, да предположим, че е извършено престъпление... Всичко изглежда сигурно и укрито... Предположи обаче, че някой от семейството е видял нещо или е знаел нещо, някой стар и приказлив, някой, който бърбори с хората, някой, който, изведнъж разбираш, става опасен за теб... Какво би направил?

— Арсеник в супата ли? — попита Томи весело. — Или да го халосаш по главата? Да го бутнеш по стълбите?

— Това е крайност... внезапната смърт привлича вниманието. Ще потърсиш някой по-прост начин... и ще намериш. Хубав и уважаван дом за възрастни дами. Посещавах го, представяш се за мисис Джонсън или мисис Робинсън, или пък наемаш някой нищо неподозиращ трети да уреди нещата... Уточняваш финансовите въпроси чрез някоя почтена адвокатска кантора. Вероятно вече си забелязал, че възрастната ти роднина има особености и безобидни самозаблуждения понякога, както повечето възрастни жени... На никого няма да му се стори странно, ако тя кудкудяка за отровено мляко, за мъртви деца зад камината или за зловеци отвличания — никой няма да я слуша. Просто ще си мислят, че това отново са странностите на старата мисис Еди-коя-си — никой няма да забележи въобще.

— С изключение на мисис Томас Бересфорд — каза Томи.

— Добре де — отвърна Тапънс. — Аз забелязах...

— Но защо?

— Не знам точно — каза Тапънс бавно. — Като вълшебните приказки е. Чувствам, палци ме сърбят — значи, злото е на път. Изведнъж се уплаших. Винаги съм си мислила за „Слънчевото било“ като за нормално, щастливо място — и изведнъж започнах да се

питам... Само така мога да си го обясня. Исках да разбера нещо повече. А сега бедната стара мисис Ланкастър е изчезнала. Някой я е похитил.

— Защо е трябвало да го правят?

— Единствената причина, за която мога да се сетя, е, че тя е започнала да се влошава — да се влошава от тяхна гледна точка, да си спомня повече, може би, повече да говори с хората, или пък е разпознала някого, или някой я е разпознал, или й е казал нещо, което я е подсетило за минали събития. Както и да е, по една или друга причина, тя е станала опасна за някого.

— Виж какво, Тапънс, все говорим за „нещо“ и „някой“. Това е просто една твоя идея. Не е хубаво да се забъркваш в неща, които не са твоя работа...

— Ти самият в нищо няма да се забъркаш — каза Тапънс. — Така че няма защо да се притесняваш.

— Остави „Слънчевото било“ на спокойствие.

— Не смятам да се връщам пак там. Мисля, че ми казаха всичко, което знаят. Мисля, че там старата жена е била на сигурно място. Искам да разбера къде е сега... Искам да отида при нея, където и да е, навреме... преди да й се е случило нещо.

— Какво, за Бога, мислиш, че може да й се случи?

— Не искам да мисля. Само че съм по следата... ще бъде Прудънс Бересфорд, частен детектив. Спомняш ли си когато бяхме „Брилянтни детективи Блънт“?

— Аз бях Блънт — рече Томи. — Ти беше мис Робинсън, моята частна секретарка.

— Не през цялото време. Във всеки случай с това ще се занимавам, докато ти си играеш на международен шпионаж в имението „Шт-шт“. Ще се заема с операция „Спасяване на мисис Ланкастър“.

— Най-вероятно ще я намериш в чудесно състояние.

— Надявам се да е така. Никой няма да е по-доволен от мен.

— С какво смяташ да започнеш?

— Нали ти казах — първо трябва да помисля. Може би някаква обява? Не, това би било грешен ход.

— Е, бъди внимателна — каза Томи доста неадекватно.

Тапънс не намери за необходимо да отговори.

В понеделник сутринта Албърт, домашната опора на семейство Бересфорд в продължение на дълги години, още откакто бе въввлечен от тях в антикриминални дейности като риже пиколо, остави подноса с ранния сутрешен чай върху масичката между двете легла, дръпна завесите, обяви, че е хубав ден и оттегли понапълнялата си вече фигура от стаята.

Тапънс се прозя, седна, разтърка очите си, сипа си чаша чай, пусна в нея резенче лимон и отбеляза, че денят може и да изглежда хубав, но човек никога не знае.

Томи се обърна на другата страна и изръмжа.

— Събуди се — каза Тапънс. — Спомни си, че днес ти предстоят успехи.

— О, Боже — рече Томи. — Наистина ми предстоят. — Той също седна в леглото и си сипа чай. Погледна с одобрение картината над камината.

— Трябва да призная, Тапънс, че картината ти е много хубава.

— Това е заради начина, по който слънцето я осветява странично през прозореца.

— Внушава спокойствие — каза Томи.

— Само ако можех да си спомня къде съм я виждала преди.

— Не знам дали това има значение. Все някой ден ще се сетиш.

— Не ми върши работа. Искам да си спомня сега.

— Но защо?

— Нима не разбираш? Тя е единствената следа, която имам. Била е картина на мисис Ланкастър...

— Само че двете неща по никакъв начин не се връзват едно с друго — рече Томи. — Искам да кажа — вярно е, че картината някога е принадлежала на мисис Ланкастър. Но може да е била просто картина, която тя е купила от някоя изложба или я е нарисувал някой от семейството ѝ. Може да е подарък от някого. Взела я е със себе си в „Слънчевото било“, защото я е харесвала. Няма никаква причина да бъде свързана лично с нея. А ако е имало, то тя не би я дала на леля Ейда.

— Тя е единствената следа, която имам — каза Тапънс.

— Просто една хубава, спокойна къща — рече Томи.

— Все едно, мисля, че е празна къща.

— Какво имаш предвид под „празна“?

— Мисля — каза Тапънс, — че никой не живее там. Мисля, че никой никога няма да излезе от тази къща. Никой няма да прекоси моста, никой няма да отвърже лодката и да поеме греблата.

— За Бога, Тапънс — Томи се втрени в нея. — Какво ти става?

— Помислих си го още първия път, когато я видях — рече Тапънс. — Помислих си: „Колко хубаво би било да живееш в такава къща.“ След това си помислих: „Само че никой не живее там, сигурна съм.“ Това доказва, че съм я виждала и преди. Чакай малко. Чакай малко — сега ще си спомня. Ще си спомня.

Томи я погледна.

— През прозорец — каза Тапънс задъхано. — През прозорец на кола ли? Не, не, ъгълът щеше да бъде друг. Движа се край канала... малък извит мост, розовите стени на къщата, двете тополи, повече от две. Имаше много тополи. Боже мой, Боже мой, ако можех...

— О, Тапънс, откажи се.

— Все пак ще се сетя за това.

— Всемогъщи Боже — Томи погледна часовника си. — Трябва да побързам. Ти и твоята картина.

Той скочи от леглото и се забърза към банята. Тапънс се отпусна на възглавниците си и затвори очи, като се опитваше да извика спомена, който си оставаше все така неуловим.

Томи си наливаше втора чаша кафе в дневната, когато Тапънс се появи, сияеща триумфално.

— Сетих се! Знам къде съм виждала къщата. Беше през прозореца на влак.

— Къде? Кога?

— Не зная. Трябва да помисля. Помня, че си казах: „Някой ден ще дойда да разгледам тази къща“... Опитах се да видя и името на следващата гара, но нали знаеш какви са железниците днес. Премагнаха половината гари, а другата половина, през която преминахме, са порутени, по пероните расте трева, няма табели с имената, въобще — нищо.

— Къде, по дяволите, е куфарчето ми? Албърт!

Започна трескаво търсене.

Томи се върна, за да каже запъхтяно „довиждане“. Тапънс седеше и замислено гледаше едно пържено яйце.

— Довиждане — рече Томи. — И, за Бога, Тапънс, недей да се бъркаш в нещо, което не е твоя работа.

— Струва ми се — каза Тапънс замислено, — че това, което наистина ще направя, са няколко пътувания с влак.

Томи изглеждаше леко облекчен.

— Да — каза той окуражаващо, — много добре. Купи си зонен билет. Има няколко схеми, по които можеш да пропътуваш хиляда мили из целите Британски острови срещу съвсем прилична твърда цена. Това би трябвало да те върне на земята, Тапънс. Пътувай с всички влакове, за които можеш да се сетиш, където си искаш. Това би трябвало да те забавлява, докато се върна.

— Поздрави Джош от мене.

— Непременно. — После добави, поглеждайки жена си загрижено: — Бих искал да можеше да дойдеш с мен. Недей. Няма да вършиш нищо неразумно, нали?

— Разбира се, че не — отвърна Тапънс.

6. ТАПЪНС ПО СЛЕДАТА

— Боже мой — въздъхна Тапънс. — Боже мой.

Тя се огледа с мътен поглед. Никога, каза си тя, не съм се чувствала по-нещастна. Естествено тя знаеше, че Томи ще ѝ липсва, но нямаше представа до каква степен ще ѝ липсва той.

През целия си дълъг семеен живот те не се бяха разделяли за дълго въобще. Още преди сватбата си те се наричаха двойка „млади авантюристи“. Бяха преминали през разнообразни прежеждия и опасности заедно, бяха се оженили, имаха две деца и точно когато светът им изглеждаше доста скучен и на средна възраст, избухна Втората световна война и по някакъв почти невероятен начин те отново бяха въввлечени в периферията на британското разузнаване. Малко необичайна двойка, те бяха вербувани от един тих, незабележим човек, който се представи като „мистър Картър“, но чиято дума явно се чуваше от всички. Преживяха приключения и за пореден път ги преживяха заедно. Това, между другото, не бе планирано от мистър Картър. Вербуван беше само Томи. Само че Тапънс, прилагайки цялата си природна съобразителност, така беше успяла да подслуша, че когато Томи пристигна в пансиона на морския бряг в ролята на „мистър Медоуз“, първия човек, когото срещна, беше дама на средна възраст, която сръчно боравеше с куки за плетене. Тя го бе погледнала с невинни очи и той бе принуден да я поздрави като мисис Бленкинсоп. От този момент нататък те заработиха като двойка.

„Обаче — каза си Тапънс — този път не мога да го направя.“

Никакво подслушване, съобразителност или каквото и да е нямаше да я допусне до тайните на имението „Шт-шт“ и до интригите на МОАС. Просто един клуб на старите момчета, помисли си тя с горчивина. Без Томи апартаментът бе празен, светът бе самотен и „Какво, по дяволите — мислеше си Тапънс, — ще правя със себе си?“

Въпросът наистина бе чисто риторичен, тъй като Тапънс вече бе направила първите стъпки от плана, който имаше за себе си. Този път не ставаше дума за разузнаване, контрашпионаж или нещо подобно.

Нищо официално. „Прудънс Бересфорд, частен детектив, ето това съм аз“ — си каза Тапънс.

След като набързо скалпеният обяд бе разчистен, масата в дневната бе покрита с железопътни разписания, пътеводители, карти и няколко стари дневници, които Тапънс бе успяла да изрови отнякъде.

Веднъж през последните три години (не повече, сигурна беше) тя бе пътувала с влак и бе забелязала една къща през прозореца на вагона. Само че кое точно пътуване?

Както повечето хора в наши дни, Бересфордови пътуваха главно с кола. Пътуванията им с влак бяха малко и нарядко. Шотландия, разбира се, когато отиваха при омъжената им дъщеря Дебора — само че това беше нощно пътуване. Пензънс — лятната ваканция, но Тапънс знаеше тази линия наизуст.

Не, това беше много по-обикновено пътуване.

С усърдие и постоянство Тапънс направи подробен списък на всички възможни пътувания, които биха могли да отговарят на това, което търсеше. Едно-две конни надбягвания, посещение в Нортамбърлънд, две вероятни места в Уелс, едно кръщение, две сватби, една разпродажба, на която бяха присъствали, няколко кутрета, които веднъж бе занесла на един приятел — той ги бе отгледал, но почина от грип. Срещата се бе състояла на една безлюдна гара, чието име не можеше да си спомни сега.

Тапънс въздъхна. Може би трябваше да възприеме предложението на Томи — да си купи някакъв обиколен билет и всъщност да пропътува почти всички възможни железопътни маршрути.

В една малка тетрадка беше нахвърляла всякакви откъслечни спомени — смътни проблясъци — в случай че можеха да потрябват.

Шапка, например... Да, шапка, която бе захвърлила на полицата за багаж. Носеше шапка, значи — сватба или кръщение, в никакъв случай кутрета.

Или — друг проблясък — беше си захвърлила обувките, защото краката я боляха. Да, определено беше така... в този момент гледаше къщата и си захвърли обувките, защото я боляха краката.

В такъв случай това определено е било обществено задължение, на което е отивала или от което се е връщала... Връщала се е, разбира се, заради болките в краката от цял ден носене на най-хубавите си

обувки. Каква беше шапката? Защото това би могло да помогне... шапка с цветя... за сватба през лятото... или зимна шапка от кадифе?

Тапънс беше заета с нахвърлянето на подробности от железопътните разписания на различните маршрути, когато Албърт дойде да попита какво би желала за вечеря... и какво би искала да поръча от месаря и бакалина.

— Мисля, че няма да съм тук през следващите няколко дни — каза Тапънс. — Така че няма нужда да поръчваш нищо. Ще предприема няколко пътувания с влак.

— Ще желаете ли сандвичи?

— Може би. Вземи шунка или нещо такова.

— Искате ли яйца или сирене? Има и консерва пастет в килера. От доста отдавна седи там, може би е време да се изяде.

Това беше малко зловеща препоръка, но Тапънс рече:

— Добре, това ще свърши работа.

— Желаете ли да бъдат изпратени някакви писма?

— Дори не зная още къде отивам — каза Тапънс.

— Разбирам — отвърна Албърт.

Предимството на Албърт беше, че той винаги приемаше всичко. Никога нищо не трябваше да му се обяснява.

Той излезе и Тапънс се върна към своя план — това, което ѝ трябваше, беше обществен ангажимент с шапка и официални обувки. За нещастие тези, които бяха в списъка, включваха различни железопътни линии... Едната сватба беше по южните линии, другата — в Източна Англия. Кръщенето беше на север от Бедфорд.

Ако можеше да си спомни малко повече от пейзажа... Седеше от дясната страна на влака. Какво гледаше преди гала? Гори? Дървета? Поля? Село в далечината? Докато си напругаше мозъка, тя погледна намръщено... Албърт се бе върнал. Колко далеч беше тя от мисълта, че Албърт, който стоеше и чакаше да му обърнат внимание, беше нито повече, нито по-малко отговор на молитвата...

— Е, какво има сега, Албърт?

— Ако няма да ви има утре през целия ден...

— Както и на следващия ден, може би...

— Ще може ли да си взема почивен ден?

— Да, разбира се.

— Заради Елизабет — цялата е на петна. Мили смята, че дребна шарка...

— Боже мой. — Мили беше жената на Албърт, а Елиза бе най-малкото от децата му. — Значи Мили иска да си идеш у дома, разбира се.

Албърт живееше в малка спретната къща през една-две улички.

— Не че толкова... Тя иска да ме няма, когато е заета... не обича, когато ѝ се бъркам... Само че заради другите деца... Бих могъл да ги заведа някъде, за да не ѝ пречат.

— Разбира се. Всички сте под карантина, предполагам?

— А, да, но най-добре е всички да го изкарат и да се свърши. Чарли е карал дребна шарка, Джийн — също. Значи няма да има проблеми?

Тапънс го увери, че няма да има проблеми.

Нещо се въртеше в дебрите на подсъзнанието ѝ... Някакво щастливо предчувствие, някакво разпознаване... Дребна шарка... Да, дребна шарка! Нещо, свързано с дребната шарка.

Но защо къщата край канала трябва да има нещо общо с дребната шарка?

Разбира се — Антия! Антия беше кръщелницата на Тапънс и Джейн, дъщерята на Антия, беше на училище... първият ѝ срок... раздаваха дипломите и Антия ѝ се обади... двете ѝ по-малки деца били с дребна шарка, в къщата нямало никой, който да помогне, а Джейн щяла да бъде ужасно разочарована, ако никой не отиде... Би ли могла Тапънс евентуално...?

Тапънс се бе съгласила... Нямаше никаква конкретна работа — би могла да отиде до училището, да изведе Джейн, да я нахрани, след това да се върнат до спортната зала и така нататък. Имаше специален училищен влак.

Всичко се върна в съзнанието ѝ с изненадваща яснота... дори роклята, с която бе облечена — лятна басмена рокля на цветя от синчец!

Беше видяла къщата при връщането обратно.

На път за там бе погълната от списанието, което си бе купила, но на връщане нямаше какво да чете, затова гледаше през прозореца, докато, уморена от деня и неудобните обувки, бе заспала.

Когато се събуди, влакът преминаваше покрай някакъв канал. Тази част от пейзажа беше частично залесена, мярна се мост, някоя и друга виешца се алея или черен път... ферма в далечината... нямаше села.

Влакът започна да намалява ход без очевидна причина, може би имаше червен сигнал пред себе си. С резки тласъци влакът се придвижи и спря на малък извит мост, простиращ се над канал, който най-вероятно не се използваше. От другата страна на канала, близо до водата, беше къщата — една от най-привлекателните къщи, помисли си Тапънс, които някога бе виждала — тиха, спокойна къща, огряна от златните лъчи на късното следобедно слънце.

Не се виждаше никакво живо същество — нямаше нито кучета, нито селскостопански животни. Зелените капаци на прозорците обаче не бяха затворени. Къщата явно бе обитаема, но сега, точно в този момент, беше празна.

„Трябва да разбера нещо за тази къща — помисли си тогава Тапънс. — Някой ден трябва да се върна и да я разгледам. Това е такава къща, в каквата бих искала да живея.“

С тласък влакът бавно бе започнал да се промъква напред.

„Ще погледна за името на следващата гара, за да знам къде се намира.“

Само че подходяща гара нямаше. Беше по времето, когато с железниците започнаха да се случват разни неща — затваряха малките гари, дори ги събаряха, върху изоставените перони избуяваше трева. В продължение на двайсет минути — половин час — влакът се движеше, но не се виждаше нищо, което да може да се разпознае. Над полята, в далечината, Тапънс бе забелязала островърхия покрив на църква.

После се бе появила фабрика с високи комини, ред сглобяеми къщи, след това — отново празни пространства.

Тапънс си помисли: Тази къща беше почти като сън! Може би беше сън... Предполагам, че никога няма да се върна и я разгледам — твърде е сложно. Все пак доста жалко... Някой ден може случайно да се натъкна на нея! И така тя я забрави — докато картината на стената не пробуди забуления спомен.

Сега, благодарение на една дума, случайно произнесена Албърт, търсенето приключи.

Или, по-точно казано, търсенето току-що бе започнало. Тапънс подбра три карти, един пътеводител и различни други принадлежности.

Сега тя в общи линии знаеше района, в който трябва да търси. Отбеляза училището на Джейн с голям кръст, разклонението на железопътната линия, което се вливаше в главната линия за Лондон, интервалът от време, през който беше спала.

Окончателно планираната област покриваше доста голяма площ — северно от Медчестър, югоизточно от Маркет Бейзинг — малко градче, но доста важен железопътен възел — и евентуално на запад от Шийлбъро.

Щеше да вземе колата и да започне утре рано сутринта.

Тя стана, отиде в спалнята и се загледа в картината над камината.

Да, нямаше грешка. Това бе къщата, която бе видяла от влака преди три години. Къщата, за която си бе обещала, че ще разгледа някой ден... Този ден бе дошъл... Този ден бе утре.

КНИГА ВТОРА
КЪЩАТА КРАЙ КАНАЛА

7. ДОБРАТА ВЕЩИЦА

Преди да тръгне на следващата сутрин, Тапънс хвърли последен внимателен поглед на картината в стаята си — не толкова, за да уточни подробностите, а да запомни мястото ѝ в пейзажа. Този път щеше да я гледа не от прозореца на влака, а от пътя. Ъгълът, под който щеше да я види, щеше да е съвсем различен. Можеше да има много извити мостове, много неизползваеми канали... може би и други къщи като тази (това Тапънс отказваше да повярва).

Картината бе подписана, но подписът на художника не се четеше... Можеше да се каже само, че започва с „Б“.

Като се откъсна от картината, Тапънс провери принадлежностите си: пътеводител с прикачена към него железопътна карта, няколко военно-геодезически карти, евентуални наименования на селища — Медчестър, Уестли, Маркет Бейзинг, Мидълшам, Инчуел... Те ограждаха триъгълника, който бе решила да проучи. Взе със себе си и малка тоалетна чантичка, тъй като можеше да ѝ се наложи да кара три часа, преди дори да стигне до района на операциите, а след това, прецени тя, я очакваше доста бавно каране по селски пътища в търсене на вероятни канали.

След като спря в Медчестър за кафе и закуска, тя продължи по един второкласен път край железопътната линия, който минаваше през гориста местност с множество потоци.

Както в повечето провинциални райони на Англия пътните табели изобилстваха и носеха имена, които Тапънс никога не бе чувала и които рядко водеха в търсената посока. Явно наистина имаше някакъв трик в този участък от пътната система на Англия. Пътят внезапно се отклоняваше от канала и когато продължаваш напред с надеждата, че на дадено място каналът отново ще се появи, откриваш празно пространство. Ако тръгнеш по посока на Грейт Мичълдън, следващият знак, който срещаш, ти предлага избор от два пътя — единият към Пенингтън Спароу, а другият към Фарлингфорд. Избираш Фарлингфорд и се надяваш да стигнеш до това място, но почти веднага следващата табела те изпраща определено в Медчестър, така че на

практика се връщаш отново на същото място. Всъщност Тапънс така и не намери Грейт Мичълдън и много дълго време не можеше да открие изгубения канал. Ако имаше поне някаква представа кое село търси, нещата може би щяха да потръгнат по-лесно. Проследяването на канали по картата беше най-малкото объркващо. Тя непрекъснато се връщаше до железопътната линия, което я ободряваше и тя отново тръгваше с надежда към Бийз Хил, Саут Уинтъртън или Фарел Сейнт Едмънд. Във Фарел Сейнт Едмънд някога е имало гара, но сега тя е премахната! „Само ако — мислеше си Тапънс — имаше един добре поддържан път покрай някой канал или покрай железопътната линия, всичко щеше да е много по-лесно.“

Денят минаваше и Тапънс изпаднаше във все по-голямо недоумение. Случайно попадна на една ферма край канала, но пътят, довел я до фермата, държеше да няма нищо общо с канала, затова продължи нагоре по някакъв хълм и я отведе в нещо, наречено Уестпънфолд, където имаше църква с квадратна кула, от която нямаше никаква полза.

Оттам, докато отчаяно следваше коловозите на някакъв път, който явно беше единственият изход от Уестпънфолд и който, според чувството на Тапънс за посока (сега това чувство ставаше все по-несигурно), водеше в противоположното направление на това, което тя искаше да следва, тя внезапно стигна до място, от което две алеи се разклоняваха надясно и наляво. Между тях имаше остатъци от пътен знак, чиито две стрелки бяха счупени.

„По кой път? — рече Тапънс. — Кой знае? Аз не знам.“

Тя избра левия.

Той лъкатушеше напред, извивайки ту наляво, ту надясно. Най-накрая направи един последен завой, разшири се и изкачи един хълм, като излезе от гората в открита низина.

След преодоляването на билото започна стръмно спускане надолу. Недалеч прозвуча печален писък...

„Като че ли е влак“ — помисли си Тапънс с внезапна надежда.

Наистина беше влак... Под нея се разкри гледката на железопътна линия и един товарен влак, който надаваше отчаяни писъци, докато пухтеше напред. Оттатък беше каналът, а на другия бряг на канала имаше една къща, която Тапънс разпозна; над канала се извиваше малък мост от розови тухли. Тапънс премина много

внимателно по тесния мост. След моста пътят продължаваше, като къщата остана от дясната страна. Тапънс караше нататък, търсейки път, по който да влезе. Явно нямаше такъв. Доста висока стена ограждаше къщата от пътя.

Сега къщата се падаше вдясно. Тя спря колата, върна се до моста и погледна онази част от къщата, която можеше да се види оттам.

Повечето високи прозорци бяха затворени със зелени капаци. Къщата изглеждаше пуста, спокойна и приветлива под лъчите на залязващото слънце. Нищо не предполагаше, че някой живее вътре. Тя се върна до колата и подкара още малко по-нататък. Невисоката стена продължаваше от дясната страна. Лявата страна на пътя представляваше жив плет, отвъд който започваха зелени ливади.

Скоро тя стигна до порта от ковано желязо. Тапънс паркира колата край пътя, слезе и се приближи, за да погледне през железата на портата. Изправена на пръсти, тя успя да надникне отгоре. Видя една градина. Мястото със сигурност не беше ферма сега, въпреки че някога може да е било. Вероятно е било част от ливадите отвъд. Градината бе поддържана и култивирана. Не беше особено подредена, но изглеждаше, като че ли някой доста неуспешно се опитва да я поддържа подредена.

От портата започваше пътека, която заобикаляше градината и завиваше към къщата. Вероятно това трябваше да е парадният вход, въпреки че не изглеждаше като такъв. Това бе незабележима, но здрава врата — задният вход. От тази страна къщата изглеждаше съвсем различно. Като начало, не беше празна. Беше обитаема. Прозорците бяха отворени, зад тях се вееха пердета, край вратата имаше кофа за боклук. В далечния край на градината Тапънс видя едър, възрастен мъж, който копаяше бавно и методично. Погледната оттук, къщата със сигурност не криеше никакво очарование — никой художник не би горял от желание да я нарисува. Това беше просто една къща и в нея живееше някой. Тапънс се зачуди. Колебаеше се. Трябваше ли да продължи и да забрави къщата напълно? Не, не можеше да направи това след всички усилия, които бе положила. Колко беше часът? Погледна часовника си, но той бе спрял. Отвътре долетя звук на отваряща се врата. Тя отново погледна през портата.

Вратата на къщата се бе отворила и една жена излезе оттам. Тя остави на земята бутилка мляко и, докато се изправяше, хвърли поглед

към портата. Видя Тапънс, поколеба се за миг, след което, явно взела решение, се приближи по пътеката до портата. „Хей — рече си Тапънс, — хей, та това е добра вещица!“

Жената беше около петдесетте. Имаше дълга рошава коса, която се вееше зад нея, подета от вятъра. Това смътно напомни на Тапънс картина (от Невинсън може би?) на млада вещица, яхнала метла. Може би заради това ѝ дойде наум подобно определение. Само че в тази жена нямаше нищо младо или хубаво. Тя бе на средна възраст, лицето ѝ бе набръчкано и бе облечена доста неугледно. На главата ѝ се крепеше нещо като островърха шапка, а носът и брадичката ѝ вървяха един срещу друг. Описанието ѝ може да звучи зловещо, но видът ѝ не бе зловещ. Като че ли тази жена беше изпълнена с безкрайни добри намерения. Да — помисли си Тапънс, — ти си точно като вещица, само че си добра вещица. Сигурно си това, което хората наричат „бяла вещица“.

Жената слезе колебливо до портата и заговори. Гласът ѝ бе приятен, със слаб провинциален гърлен изговор.

— Търсите ли нещо? — попита тя.

— Моля за извинение — каза Тапънс. — Сигурно го намирате за много невъзпитано да надничам така в градината ви, само че... само че... чудех се за тази къща.

— Искате ли да влезете и да разгледате градината? — предложи добрата вещица.

— О, благодаря ви, но не искам да ви притеснявам.

— Въобще не ме притеснявате. Нямам какво да правя. Хубав следобед, нали?

— Да, така е — рече Тапънс.

— Помислих си, че може да сте се загубили — каза добрата вещица. — На хората понякога им се случва.

— Докато се спусках по хълма от другата страна на моста — каза Тапънс — тази къща просто ми грабна окото.

— Оттам е най-хубавата ѝ страна — каза жената. — Понякога идват художници и я рисуват. Поне едно време идваха.

— Да — рече Тапънс, — предполагам, че е така. Струва ми се, че... видях една картина... на някаква изложба — прибави тя бързо. — Една къща, която много приличаше на тази. Може би беше тази.

— О, може наистина да е била. Смешно е, знаете ли, идват художници и рисуват картина. След това идват и други художници. Същото е, когато правят местната годишна изложба. Изглежда всички художници избират едно и също място. Не зная защо. Разбирате ли — или е част от ливада и ручей, или е някой по особен дъб, или са няколко плачещи върби, или е все същият изглед от норманската църква. Пет-шест различни картини от един и същ вид, повечето от тях доста лоши, бих казала. Но всъщност аз нищо не разбирам от изкуство. Заповядайте, влезте.

— Много сте любезна — рече Тапънс. — Имате много хубава градина — добави тя.

— А, не е много лоша. Имаме малко цветя, зеленчуци и разни други неща. Само че съпругът ми вече не може да работи много, а аз нямам време покрай едно-друго.

— Веднъж видях тази къща от влака — каза Тапънс. — Влакът намали, аз видях къщата и се запитах дали някога ще я видя отново. Преди доста време беше.

— И сега изведнъж се спускате от хълма с колата си и ето я тук — каза жената. — Интересно, случват се такива неща, нали?

„Слава Богу — помисли си Тапънс, — невероятно лесно е да се говори с тази жена. Не мога да си представя, че ще трябва да обяснявам нещо. Просто мога да казвам това, което ми дойде наум.“

— Искате ли да влезете вътре? — попита добрата вещица. — Виждам, че ви е интересно. Това е доста стара къща, нали разбирате. Имам предвид късен грегориански стил или нещо подобно, така казват, само че е пристроена. Разбира се, ние държим само половината.

— Аха — каза Тапънс. — Разделена е на две, така ли?

— В действителност това е задната страна — рече жената. — Фасадата е от другата страна, онази страна, която сте видели от моста. Мисля си, че е разделена по смешен начин. Струва ми се, че щеше да е по-лесно, ако го бяха направили другояче. Нали разбирате, ляво и дясно, така да се каже, а не предна и задна част. Всичко отсам е задната част.

— Отдавна ли живеете тук? — попита Тапънс.

— От три години. След като съпругът ми се пенсионира, искахме да намерим някое малко място в провинцията, където да живеем

спокойно. Нещо не толкова скъпо. Това тук е евтино, защото е много откъснато. Наблизо няма нито село, нито нищо.

— В далечината видях църковна кула.

— А, това е Сатън Чансълър. На четири километра оттук. Ние сме в енорията, разбира се, но оттук до селото няма много къщи. Освен това селцето е много малко. Нали ще пийнете чаша чай? — попита добрата вещица. — Преди две минути сложих чайника, точно преди да погледна навън и да ви видя. — Тя вдигна двете си ръце до устата си и извика: — Еймъс. Еймъс!

Едрият мъж в далечината вдигна глава.

— Чаят ще е готов след десет минути — извика тя.

Той потвърди, че я е чул с вдигане на ръка. Тя се обърна, отвори вратата и покани Тапънс да влезе.

— Името ми е Пери — рече тя приятелски. — Алис Пери.

— Моето е Бересфорд — отвърна Тапънс. — Мисис Бересфорд.

— Заповядайте, мисис Бересфорд, разглеждайте спокойно.

Тапънс се спря за секунда и си помисли: „За миг се почувствах като Хензел и Гретел. Вещицата те кани в къщата си. Може би това е захарната къщичка... Сигурно е така.“

След това отново погледна Алис Пери и реши, че това не е захарната къщичка на вещицата от приказката за Хензел и Гретел. Това бе една напълно обикновена жена. Не, не съвсем обикновена. Създаваше доста странно усещане за невероятна дружелюбност. „Сигурно може да прави магии — помисли си Тапънс. — Сигурна съм обаче, че това ще са добри магии.“ Тя наведе леко глава и пристъпи през прага в къщата на вещицата.

Вътре беше доста тъмно. Коридорите бяха малки. Мисис Пери я поведе през кухнята към дневната, до която очевидно беше семейната спалня. Нищо вълнуващо нямаше в къщата. Може би беше, помисли си Тапънс, късна викторианска добавка към основната част. Къщата беше тясна. Сякаш се състоеше от коридори, които обслужваха редица стаи. Тапънс си помисли, че това е доста странен начин за разделяне на къща.

— Седнете, а аз ще донеса чая — каза мисис Пери.

— Нека да ви помогна.

— О, не се притеснявайте, няма да отнеме и минута. Всичко е наредено на подноса.

От кухнята се надигна писък. Явно чайникът бе достигнал до края на търпението си. Мисис Пери излезе и се върна след минута-две с чаен поднос, чиния пшеничени питки, буркан сладко и три чаши с чинийки.

— Предполагам, че сте разочарована, след като видяхте вътрешността — каза мисис Пери.

Забележката беше много на място и бе доста близко до истината.

— О, не — отвърна Тапънс.

— Е, на ваше място щях да бъда. Защото не се връзват много, нали? Имам предвид предната и задната част на къщата не се връзват. Само че е удобна за живеене. Няма много стаи, не е и много светло, но разликата в цената е огромна.

— Кой е разделил къщата и защо?

— О, това е станало преди много години. Предполагам собственикът е решил, че е прекалено голяма или прекалено неудобна. Искали са само място за почивните дни или нещо такова. Затова са запазили хубавите стаи, дневната и гостната, направили са кухня от малкия кабинет, на горния етаж има две спални и баня, след това са вдигнали стена и са дали под наем онази част, в която са кухните, старомодните мивки и така нататък, като малко са я поспретнали.

— Кой живее в другата част? Някой, който идва само през почивните дни ли?

— Никой не живее там сега — отвърна мисис Пери. — Вземете си още една питка, скъпа.

— Благодаря — отвърна Тапънс. — Във всеки случай никой не е идвал през последните години. Дори не знам чие е сега.

— А когато дойдохте тук за първи път?

— Имаше една млада жена, която идваше насам... казваха, че била актриса. Поне това чухме. Но никога не я видяхме отблизо. Само мимолетни впечатления от време на време. Идваше в събота, късно вечер, сигурно след представлението. Тръгваше си в неделя вечерта.

— Доста тайнствена жена — рече Тапънс насърчително. — Знаете ли, точно същото си мислех и аз. Съчинявах си разни истории за нея. Понякога решавах, че е като Грета Гарбо. Нали я знаете — тя винаги ходеше със слънчеви очила и ниско нахлупени шапки. Боже всемогъщи, не съм си свалила островърхата шапка.

Тя махна премяната на вещица от главата си и се засмя.

— Това е за пиесата, която играем в енорията в Сатън Чансълър — каза тя. — Нали знаете — нещо като вълшебна приказка, която я играем главно заради децата. Аз играя вещицата — добави тя.

— О — каза Тапънс, леко изненадана, след което бързо прибави: — Колко забавно.

— Да, забавно е, нали? — рече мисис Пери. — Ставам за вещица. — Тя се засмя и потупа брадичката си. — Нали разбирате, лицето ми е такова. Надявам се това да не накара хората да си мислят разни работи. Ще решат, че мога да урочасвам.

— Не вярвам да си помислят такова нещо за вас — каза Тапънс. — Сигурна съм, че ще бъдете от добрите вещици.

— Е, радвам се, че мислите така — каза мисис Пери. — Както казвах, тази актриса... сега не мога да си спомня името й... мисля, че беше мис Марчмънт, но може и да беше нещо друго... няма да повярвате какви неща си измислях за нея. Повярвайте ми — аз дори не съм я виждала или говорила с нея. Понякога си мислех, че е ужасно срамежлива и невротична. Журналисти идваха тук заради нея и разни такива работи, но тя никога не се срещаше с тях. Друг път си мислех... е, може да ме вземете за глупачка... мислех си доста зловещи работи за нея. Нали разбирате — че я е страх да не бъде разпозната. Може би въобще не беше актриса. Може би я търсеше полицията. Може би беше някаква престъпница. Понякога е много вълнуващо да си измисляш разни неща. Особено когато... Е, когато не се срещаш с много хора.

— Никой ли не идваше тук с нея?

— Ами не съм много сигурна за това. Разбира се, тези стени, които сложиха, когато разделиха къщата на две... Е, те са много тънки и понякога чуваш гласове и така нататък. Мисля, че от време на време водеше тук някого през почивните дни. — Тя кимна. — Някакъв мъж. Може би затова са търсели някое спокойно място.

— Женен мъж — каза Тапънс, навлизайки в духа на фантазирането.

— Да, би могъл да е някой женен мъж, нали? — рече мисис Пери.

— Може съпругът й да е идвал с нея. Купил е това място в провинцията, защото е искал да я убие и може би я е погребал в градината.

— Боже! — възкликна мисис Пери. — Добро въображение имате. Никога не съм се сецала за това.

— Сигурно някой е знаел всичко за нея — каза Тапънс. — Имам предвид агентите по недвижими имоти или хора като тях.

— О, сигурно — рече мисис Пери. — Само че предпочитам да не зная, ако разбирате какво искам да кажа.

— О, да — отвърна Тапънс, — разбирам ви.

— Знаете ли, тази къща си има атмосфера. Има някакво усещане в нея, усещане, че нещо се е случило.

— Нямаше ли тя някого, който да чисти или нещо подобно?

— Трудно е да доведеш някого тук. А и няма никой подръка.

Външната врата се отвори. Влезе едрият мъж, който копаеше в градината. Той се приближи до умивалника и завъртя крана, очевидно миейки ръцете си. След това мина в дневната.

— Това е съпругът ми — каза мисис Пери. — Еймъс. Имаме гостенка, Еймъс. Това е мисис Бересфорд.

— Здравейте — каза Тапънс.

Еймъс бе висок, тромав на вид мъж. Беше по-голям и по-силен, отколкото си мислеше Тапънс. Въпреки че имаше тромава и бавна походка, той бе едър мъж с мускулесто тяло. Той каза:

— Приятно ми е, мисис Бересфорд.

Гласът му бе приятен и той се усмихна, но Тапънс се зачуди за миг дали той наистина е с всичкия си. В погледа му имаше някаква простовата удивеност и тя се запита също така дали мисис Пери не е търсила някое тихо място за живеене заради някакво умствено заболяване на съпруга ѝ.

— Той много обича градината — каза мисис Пери.

С влизането му разговорът замря. Мисис Пери говореше през повечето време, но поведението ѝ сякаш се промени. Приказваше доста по-нервно и внимателно следеше съпруга си. Насърчаваше го, помисли си Тапънс, по същия начин, по който майката насърчава срамежливо момче да говори и да покаже най-доброто от себе си пред гостите. След като изпи чая си, Тапънс стана. Тя каза:

— Трябва да тръгвам. Много ви благодаря, мисис Пери, за гостоприемството.

— Вижте и градината, преди да си тръгнете. — Мистър Пери се изправи. — Елате, аз ще ви я покажа.

Тя излезе с него навън и той я заведе в ъгъла, в който копаяше.

— Хубави са тия цветя, нали? — рече той. — Имаме няколко старомодни рози... вижте тази, на червени и бели ивици.

— „Комендант Борепер“ — каза Тапънс.

— Ние я наричаме „Йорк и Ланкастър“ — рече Пери. — Войната на розите. Хубаво мирише, нали?

— Ухае прекрасно.

— По-хубаво от разните нови сортове.

В известен смисъл градината беше доста жалка. Имаше избуяли плевели, а самите цветя бяха внимателно привързани, но доста аматорски.

— Ярки цветове — каза мистър Пери. — Обичам ярките цветове. Често каним хора да разглеждат нашата градина — рече той. — Радвам се, че дойдохте.

— Много ви благодаря — каза Тапънс. — Мисля, че градината и къщата ви наистина са много хубави.

— Трябва да видите другата страна.

— Тя под наем ли се дава или ще се продава? Жена ви каза, че никой не живее там.

— Не знаем. Никого не сме виждали, прозорците и вратите не са заковани и никой не е идвал да разглежда.

— Мисля, че би било хубаво да се живее в тази къща.

— Търсите ли къща?

— Да — отговори Тапънс, съобразявайки бързо. — Да, всъщност търсим някое малко място в провинцията, когато съпругът ми се пенсионира. Това сигурно ще стане догодина, само че искаме да имаме достатъчно време да разгледаме.

— Тук е тихо, ако търсите нещо подобно.

— Предполагам — рече Тапънс, — че бих могла да попитам местните агенти по недвижими имоти. Вие така ли купихте вашата къща?

— Първо видяхме обява във вестника. След това отидохме при агентите по недвижими имоти, да.

— Къде са те? В Сатън Чансълър ли? Така се казва селото ви, нали?

— Сатън Чансълър? Не. Фирмата на агентите е в Маркет Бейзинг. Казва се „Ръсел&Томпсън“. Можете да отидете и да ги

попитате.

— Да — рече Тапънс, — така и ще направя. Колко далеч е Маркет Бейзинг оттук?

— Оттук са три километра до Сатън Чансълър, а оттам — още дванадесет до Маркет Бейзинг. От Сатън Чансълър има хубав път, но оттук са само пътеки.

— Разбирам — каза Тапънс. — Е, довиждане, мистър Пери, и много ви благодаря, че ми показахте вашата градина.

— Чакайте малко. — Той се наведе, откъсна един огромен божур, хвана Тапънс за ревера на палтото и го постави в бутониерата ѝ. — Ето — каза той, — готово. Хубаво ви стои.

За момент Тапънс изпита внезапна паника. Този голям, тромав, добродушен човек изведнъж я изплаши. Той я гледаше от горе на долу и се усмихваше. Усмихваше се диво, почти злобно.

— Хубаво ви стои — каза той отново. — Много хубаво.

Тапънс си помисли: „Радвам се, че не съм младо момиче... Мисля, че нямаше да ми хареса да ме закичва с цветя.“ Тя се сбогува отново и забързано се отдалечи.

Вратата на къщата беше отворена и Тапънс влезе, за да каже „довиждане“ на мисис Пери. Тя беше в кухнята, миеше сервиза за чай и Тапънс почти автоматично взе една кърпа от полицата и започна да бърше чашите.

— Много ви благодаря — рече тя, — на вас и на съпруга ви. Толкова сте любезни и гостоприемни. Какво беше това!

От стената на кухнята или по-точно зад стената, там, дето някога е стояла старомодна печка, се чу силен писък, пърхане на криле и драскане.

— Трябва да е някоя врана — каза мисис Пери, — паднала е през комина в другата къща. Случва се по това време на годината. Миналата седмица една беше паднала през комина. Правят гнезда върху комините, нали знаете.

— Какво... в другата къща ли?

— Да, ето пак.

Отново до слуха им долетя пърхането и писъците на изплашената птичка. Мисис Пери каза:

— Нали разбирате, няма кой да се погрижи в другата къща. Комините трябва да се чистят и така нататък.

Пърхането и дращенето продължаваха.

— Горката птица — каза Тапънс.

— Знам. Няма да може да се изкачи отново.

— Искате да кажете, че просто ще си умре там ли?

— О, да. Една падна в комина, както ви казах. Всъщност, бяха две. Едната беше малка птичка. Тя беше добре, извадихме я и тя отлетя. Другата беше мъртва.

Трескавото биене и кряскане продължаваше.

— О — рече Тапънс, — бих искала да ѝ помогнем.

Влезе мистър Пери.

— Случило ли се е нещо? — попита той, гледайки ту едната, ту другата.

— Има една птица, Еймъс. Трябва да е в комина на съседната гостна. Чуваш ли я?

— Аха, паднала е от гнездото на гаргите.

— Щеше ми се да влезем вътре — каза мисис Пери.

— А, нищо не можете да направите. Ще умрат от страх, ако не друго.

— Тогава ще мирише — рече мисис Пери.

— Тук нищо няма да ти мирише. Ти си с меко сърце — продължи той, гледайки ту едната, ту другата, — като всички жени. — Ще я извадим, ако искаш.

— Защо, да не би някой прозорец да е отворен?

— Можем да влезем през вратата.

— Коя врата?

— Отвън, на двора. Ключът виси сред тези тук.

Той излезе, стигна до края и отвори една малка врата. В действителност това бе нещо като килер, но от него една врата водеше към другата къща, а близо до вратата на килера шест или седем ръждиви ключа висяха на един гвоздей.

— Този става — каза мистър Пери. Той взе ключа, пъкна го във вратата и след дълги усилия и въртене ключът се превъртя със стържене в ключалката.

— Преди влизах веднъж — каза той, — когато чух да тече вода. Някой беше забравил да спре водата.

Той влезе и двете жени го последваха. Вратата водеше в малка стая, в която още стояха различни вази върху една полица, имаше и

мивка с кран.

— Не бих се изненадал, ако това е стаята за цветя — каза той. — Там, където хората оправят цветята. Виждате ли колко много вази са оставени тук.

Една врата извеждаше от стаята за цветя. Тя дори не бе заключена. Той я отвори и минаха през нея. Сякаш преминаваш, помисли си Тапънс, в друг свят. Коридорът беше покрит с мъхест килим. Малко по-нататък имаше открената врата, от която се носеха писъците на разтревожената птица. Пери бутна вратата и той, жена му и Тапънс влязоха стаята.

Прозорците бяха затворени с капаци, но половинката на единия капак беше провиснала и оттам влизаше светлина. Въпреки че беше сумрак, на пода се виждаше избелял, но хубав килим, сиво-зелен на цвят. На отсрещната стена имаше библиотека, но нямаше столове или маса. Без съмнение мебелите бяха махнати, а завесите и килимите бяха оставени като принадлежности за следващия наемател. Мисис Пери се приближи до камината. Върху скарата лежеше една птица, която пърхаше и издаваше тревожни писъци. Мисис Пери се наведе, взе я и каза:

— Отвори прозореца, ако можеш, Еймъс.

Еймъс се приближи, дръпна капака настрани, отвори другата половина и натисна дръжката на прозореца. Той повдигна долната рамка, която поддаде лесно. Щом го отвори, мисис Пери се подаде навън и освободи враната. Тя падна на поляната и подскочи няколко пъти.

— По-добре да я убием — каза Пери. — Ранена е.

— Остави я малко — отговори жена му. — Не се знае. Птиците се възстановяват бързо. Страхът ги парализира.

В уверение на това след малко враната, с последно усилие, крясък и махване на криле, отлетя.

— Само се надявам — каза Алис Пери, — че няма да е отново в този комин. Странни същества са птиците. Не знаят какво е хубаво за тях. Като влязат в стаята, никога не могат да излязат сами. О — прибави тя, — каква мръсотия.

Тя, Тапънс и мистър Пери погледнаха към скарата. От комина бяха паднали купчина сажди, дребни камъчета и счупени тухли. Очевидно от известно време коминът беше в лошо състояние.

— Някой трябва да дойде да живее тук — каза мисис Пери, като се огледа наоколо.

— Трябва някой да се погрижи — съгласи се Тапънс. — Някой строител трябва да огледа и да направи нещо, иначе горката къща скоро ще се срути.

— Може би е текло през покрива в горните стаи. Да, от тавана там, просмукало се е през него.

— Срамота е — рече Тапънс — да се унищожи така хубавата къща... Тази стая е наистина хубава, нали?

Тя и мисис Пери я огледаха с одобрение. Построена през 1790 година, тя притежаваше цялото великолепие на къща от това време. Някога върху избелелия тапет са били изрисувани върбови листа.

— Сега е съборетина — каза мистър Пери.

Тапънс разрови остатъците върху скарата.

— Трябва да се измете — каза мисис Пери.

— Защо искаш да се занимаваш с къща, която не е твоя? — попита съпругът ѝ. — Остави я на мира. Утре сутринта ще бъде същата мръсотия.

Тапънс разбърка боклука върху скарата с върха на обувката си.

— О! — възкликна тя с отвращение.

В камината лежаха две мъртви птици. От вида им можеше да се заключи, че са мъртви от доста време.

— Това е гнездото, което падна преди няколко седмици. Чудно е, че не мирише повече — каза Пери.

— Какво е това? — попита Тапънс.

Тя побутна с върха на обувката си нещо, наполовина скрито в боклука. След това се наведе и го взе.

— Не пипайте умрелите птици — каза мисис Пери.

— Това не е птица — рече Тапънс. — Нещо друго трябва да е паднало през комина. Я гледай ти — добави тя, като се вгледа в него. — Това е кукла. Детска кукла.

Всички я погледнаха. Раздърпана и разпокъсана, дрехите ѝ бяха на парцали, главата ѝ висеше от раменете — някогашна детска кукла. Едното ѝ око падна. Тапънс стоеше и я държеше в ръце.

— Чудя се — каза тя, — чудя се как може детска кукла да попадне в комин. Странно.

8. САТЪН ЧАНСЪЛЪР

След като напусна къщата край канала, Тапънс бавно подкара по тесния и виещ се път, който, както я увериха, щеше да я отведе в селото Сатън Чансълър. Това беше изолиран път. От него не се виждаха къщи, а само порти в полето, от които черни пътеки водеха навътре. Нямаше много движение — минаха един трактор и един камион, на който надпис гордо обявяваше, че кара хляб; имаше и рисунка на неестествено огромен хляб. Островърхата църква, която бе видяла в далечината, изглежда бе изчезнала напълно, но накрая се появи отново съвсем близо, след като пътят направи внезапен и остър завой покрай пояс от дървета. Тапънс погледна километража и видя, че е изминала три километра от къщата край канала.

Това бе привлекателна стара църква с голям двор, с едно уютно тисово дърво, което растеше до вратата на църквата. Тапънс остави колата пред покритата порта на църковния двор, прекоси я и се спря за момент, като наблюдаваше църквата и двора около нея. След това се приближи до църковната врата с кръгла норманска арка и вдигна тежката дръжка. Вратата не бе заключена и тя влезе вътре.

Вътрешността не бе толкова привлекателна. Църквата, без съмнение, бе стара, но през викторианската епоха бе претърпяла ожесточено измиване и излъскване. Насмолените борови пейки и безвкусните прозорци в синьо и червено бяха разрушили цялото антично очарование, което някога бе имала.

Жена на средна възраст с палто и пола от туид подреждаше цветя в месинговите вази около амвона — с олтара вече бе приключила. Тя огледа Тапънс с остър, изпитателен поглед.

Тапънс тръгна бавно по пътеката между пейките, като разглеждаше паметните табелки по стените. В ранните години най-добре представено беше някое си семейство Уорендър. Всичките бяха от Манастира, Сатън Чансълър. Капитан Уорендър, майор Уорендър, Сара Елизабет Уорендър, обичната жена на Джордж Уорендър. Една малко по-нова табелка отбелязваше смъртта на Джулия Старк (друга обична жена) на Филип Старк, също от Манастира, Сатън Чансълър...

явно Уорендър бяха измрели. Някоя от табелките не беше интересна, нито навеждаше на някакви мисли. Тапънс излезе от църквата и я заобиколи отвън. Външността, помисли си тя, бе много по-привлекателна от интериора. „Ранна готика“ — каза си Тапънс, която бе запозната с църковната архитектура. Самата тя не обичаше особено ранната готика.

Църквата беше доста голяма и тя си помисли, че селото Сатън Чансълър някога трябва да е било много по-важен център на провинциалния живот, отколкото бе сега. Тапънс остави колата, където си беше и тръгна към селото. Имаше селски магазин, поща и около дузина къщи или вили. Една-две от тях бяха със сламени покриви, но останалите бяха доста обикновени и непривлекателни. В края на селската улица бяха шестте къщи на кметството, които изглеждаха малко не на място. Месингова табела върху една врата гласеше „Артър Томас, почистване на комини“.

Тапънс се зачуди дали някой отговорен агент по недвижими имоти би си предложил услугите за къщата край канала, която със сигурност имаше нужда от тях. „Колко съм глупава — помисли си тя, — да не попитам за името на къщата.“

Тя бавно тръгна обратно към църквата и колата си, като поспря, за да разгледа по-внимателно църковния двор. Той ѝ хареса. В него имаше съвсем малко нови гробове. Повечето от надгробните камъни отбелязваха викториански погребения — наполовина изтрити от лишеите и времето. Старите камъни бяха привлекателни. Някои от тях представляваха изправени плочи с херувими отгоре, с венци около тях. Тя се разходи наоколо, като четеше надписите. Отново Уорендърови. Мери Уорендър, 47 години, Алис Уорендър, 33 години, полковник Джон Уорендър, убит в Афганистан. Различни деца от семейство Уорендър — всички горчиво оплаквани — и красноречиви стихове с благочестиви помисли. Тя се запита дали някой от Уорендърови още живее тук. Очевидно са престанали да ги погребват тук. Не можа да намери надгробен паметник с по-късна дата от 1843 година. Като заобиколи голямото тисово дърво, тя се натъкна на възрастен свещеник, който се бе привел над редица стари надгробни камъни близо до стената зад църквата. Той се изправи и се обърна, щом Тапънс се приближи.

— Добър ден — каза той любезно.

— Добър ден — отвърна Тапънс и добави: — Разглеждах църквата.

— Викторианското обновяване я е съсипало — каза свещникът.

Имаше приятен глас и мила усмивка. Изглеждаше около седемдесетте, но Тапънс прецени, че възрастта му не е чак толкова напреднала, въпреки че със сигурност имаше ревматизъм и не се държеше стабилно на краката си.

— Твърде много пари са хвърлени във викторианско време — каза той тъжно. — Твърде много железария. Били са религиозни, но, за съжаление, не са имали никакво артистично чувство. Никакъв вкус. Видяхте ли източния прозорец? — Той потръпна.

— Да — отвърна Тапънс. — Ужасен е — рече тя.

— Абсолютно съм съгласен с вас. Аз съм викарият — добави той напълно излишно.

— Така си и помислих — каза Тапънс учтиво. — Отдавна ли сте тук? — попита тя.

— От десет години, скъпа — отговори той. — Енорията е хубава. Добри хора — тези, които са останали. Много съм щастлив тук. Не обичат много моите служби — прибави тъжно той. — Правя, каквото мога, но, разбира се, не мога да претендирам, че съм съвсем модерен. Седнете — добави той гостоприемно, като махна към близкия надгробен камък.

Тапънс седна с благодарност, а викарият се настани на съседния.

— Не мога да стоя прав дълго време — каза той извиняващо. После прибави: — Мога ли да направя нещо за вас или просто минавате оттук?

— Ами всъщност просто минавам — рече Тапънс. — Реших само да погледна църквата. Загубих се с колата, докато се лутах из алеите тук.

— Да, да. Много е трудно да откриеш пътя из тези места. Много от табелите са изпочупени, нали разбирате, а кметството не ги поправя, както би следвало. — Той продължи: — Не знам дали това има голямо значение. Хората, които карат по тези пътища, обикновено не отиват никъде конкретно. Хората, които отиват някъде, карат по главните пътища. Ужасно е — повтори той. — Особено новата магистрала. Поне аз мисля така. Шумът, скоростта и безразсъдното

шофиране. Ах! Не ми обръщайте внимание, аз съм един стар мърморко. Никога няма да познаете какво правя тук — продължи той.

— Видях, че разглеждахте някои от надгробните камъни — каза Тапънс. — Вандали ли е имало? Да не би младежи да са ги чупили?

— Не. На човек понякога му идват такива мисли наум, с всичките тези изпочупени телефонни кабинни и прочие неща, които правят невръстните вандали. Бедните деца, не са виждали нищо похубаво, предполагам. Не могат да измислят нищо по-забавно от това да чупят. Тъжно е, нали? Много тъжно. Не — каза той, — тук такива бели не е имало. Тукашните деца като цяло са добри. Просто търся един детски гроб.

Тапънс се размърда върху нейния камък.

— Детски гроб ли? — каза тя.

— Да. Един човек ми писа. Някой си майор Уотърс, пита дали случайно някакво дете не е погребано тук. Погледнах в енорийския регистър, разбира се, но там нямаше записано такова име. Все едно, дойдох тук и започнах да оглеждам камъните. Помислих си, разбирате ли, че този, който ми е писал, може да е попаднал на грешно име или да е станала грешка.

— Какво е кръщелното име? — попита Тапънс.

— Той не знаеше. Може би Джулия, на името на майката.

— На колко години е било детето?

— Пак не беше сигурен... Цялата работа е доста неясна. Самият аз смятам, че този човек е сбъркал селото. Не мога да си спомня Уотърсови да са живели тук, нито пък съм чувал за тях.

— Ами Уорендърови? — попита Тапънс, като си спомни за имената в църквата. — Църквата като че ли е пълна с техни табелки, освен това много от надгробните камъни тук са техни.

— А, това семейство вече е измряло. Имали са много хубава собственост, един стар манастир от четиринадесети век. Изгорял е. О, почти преди сто години и предполагам, че останалите Уорендърови са си заминали и повече не са се връщали. Един богат викторианец, на име Старк, построил нова къща на онова място. Много грозна къща, но казват, че била удобна. Бани, нали разбирате, и така нататък. Предполагам, че тези неща са важни.

— Изглежда ми много странно — каза Тапънс — някой да ви пише и да ви пита за някакъв детски гроб. Някой роднина, може би?

— Бащата на детето — каза викарият. — Сигурно е някоя от военновременните трагедии. Брак, който се е разпаднал, когато съпругът е бил на служба в чужбина. Младата жена е избягала с друг мъж, докато съпругът е бил надалеч. Имало е и дете, дете, което той никога не е виждал. Щеше да е вече голяма, предполагам, ако беше жива. Трябва да е било преди повече от двайсет години.

— Не е ли минало много време, преди да започне да я търси?

— Очевидно наскоро е чул, че въобще е имало дете. Получил е информацията съвсем случайно. Цялата история е доста любопитна.

— Какво го е накарало да реши, че детето е погребано тук?

— Вероятно някой, който се е натъкнал на жена му по време на войната, му е съобщил, че тя е казала, че живее в Сатън Чансълър. Случва се, знаете. Срецаш някой приятел или познат, когото не си виждал от години и той ти съобщава минали новини, които не би могъл да разбереш по никакъв друг начин. Само че тя със сигурност не живее тук сега. Никой с това име не е живял тук — поне откакто аз съм тук. Нито пък в съседство, доколкото зная. Разбира се, майката би могла да живее под друго име. Предполагам обаче, че бащата е наел адвокати, следователи и прочие, така че накрая може и да получат някакъв резултат. Нужно е време...

— Ваше ли е бедното дете? — промърмори Тапънс.

— Извинете, скъпа?

— Нищо — каза Тапънс. — Веднъж някой ми каза нещо подобно. „Ваше ли е бедното дете?“ Доста изненадващо е да го чуеш внезапно. Според мен възрастната дама, която ми го каза, не знаеше точно какво приказва.

— Знам, и на мен често ми се случва. Говоря разни работи и не знам какво точно искам да кажа. Много е досадно.

— Сигурно знаете всичко за хората, които живеят тук сега? — попита Тапънс.

— Е, няма кой знае какво за знаене. Да. Защо? Има ли някой, за когото искате да знаете нещо?

— Чудя се дали някога тук е живяла някоя си мисис Ланкастър?

— Ланкастър ли? Не, мисля, че не си спомням такова име.

— Има и една къща — днес карах доста безцелно, нямах намерение да ходя някъде, просто следвах пътя...

— Зная, алеите тук са много приятни. Можете да откриете и доста редки видове. Ботанически, имам предвид. В живите плетове. Никой не бере цветя от живите плетове. Из тези краища не стъпват туристи и разни такива. Да, понякога откриваме много редки видове. Сивокафеникавото мушкато, например...

— Къща край един канал — каза Тапънс, като отказваше да бъде въвлечена в ботаниката. — До едно извито мостче. На около три километра оттук. Чудех се как ли се казва.

— Я да видя. Канал... извит мост. Е, има няколко такива къщи. Например „Мерикот фарм“.

— Не беше ферма.

— А, да, сигурно е къщата на Пери... Еймъс и Алис Пери.

— Точно така — каза Тапънс. — Мистър и мисис Пери.

— Тази жена има доста странен вид, нали? Винаги съм си мислел, че е интересна. Много интересна. Има средновековно лице, не мислите ли? Ще играе вещицата в пиесата, която поставяме тук. За децата от училището, нали разбирате. Прилича на вещица, нали?

— Да — рече Тапънс. — На добра вещица.

— Точно така, скъпа, абсолютно сте права. Да, на добра вещица...

— А той...

— Да, бедният — каза викарият. — Не е напълно *compromentis*^[1]... но иначе е безобиден.

— Много бяха мили. Поканиха ме на чаша чай — каза Тапънс. — Само че исках да разбера името на къщата. Забравих да ги попитам. Те живеят само в едната половина, нали?

— Да, да. В това, което някога са били стари кухни. Те го наричат „Уотърсайд“, струва ми се, въпреки че старото име май че е било „Уотърмед“. Доста по-приятно име, бих казал.

— Чия е другата половина на къщата?

— Ами едно време цялата къща е принадлежала на семейство Брадли. Било е преди доста години. Да, поне тридесет или четиридесет, струва ми се. След това са я продали, после — пак, след това дълго време е стояла празна. Когато дойдох тук, току-що бяха започнали да я използват като къща за през почивните дни. Някаква

актриса... мис Маргрейв, струва ми се. Не идваше тук много често. Просто минаваше от време на време. Не сме се запознавали. Тя никога не идваше в църквата. Понякога я виждах от разстояние. Красиво създание. Много красиво създание.

— На кого всъщност принадлежи сега? — настоя Тапънс.

— Нямам представа. Може би все още е нейна. Онази част, в която живее семейство Пери, им е дадена под наем.

— Разпознах я, разбирате ли — каза Тапънс, — веднага щом я видях, защото имам една картина с нея.

— О, така ли? Сигурно е на Боскоум или май се казваше Боскоубъл... вече не помня. Някакво подобно име. Беше от Корнуел, доста известен художник, струва ми се. Предполагам, че вече е мъртъв. Да, доста често идваше насам. Имаше навика да рисува тази част от света. Тук нарисова и няколко картини с маслени бои. Някои от тях бяха много хубави пейзажи.

— Специално тази картина — каза Тапънс, — беше дадена на една моя стара леля, която почина преди месец. Даде ѝ я мисис Ланкастър. Затова попитах дали сте чували името?

Но викарият поклати отново глава.

— Ланкастър? Ланкастър. Не, като че ли не си спомням такова име. А, има един човек, когото трябва да питате. Скъпата ни мис Блай. Мис Блай е много енергична. Знае всичко за енорията. Тя ръководи всичко. Женския институт, бойскаутите... всичко. Питайте нея. Много е енергична, наистина е много енергична.

Викарият въздъхна. Явно активността на мис Блай го притесняваше.

— Нели Блай, така я наричат в селото. Момчетата понякога пеят след нея. Нели Блай, Нели Блай. Това не е истинското ѝ име. То е по-скоро Гъртруд или Джералдин.

Мис Блай, облечената в туид жена, която Тапънс бе видяла в църквата, се приближаваше в бърз тръс, като все още държеше малка лейка. Тя разгледа Тапънс с огромно любопитство, докато приближаваше, ускори крачка и започна разговор още преди да е стигнала до тях.

— Свърших си работата — възкликна радостно тя. — Доста бързах днес. О, да, доста бързах. Разбира се, отче, както знаете, обикновено идвам в църквата сутрин. Само че днес имахме спешно

събрание в стаите на енорията и наистина няма да повярвате как лети времето! Разбирате ли, толкова много спорове. Наистина понякога си мисля, че хората възразяват само защото им е забавно. Мисис Партингтън беше особено раздражителна. Искеше всичко да се обсъжда изцяло, нали разбирате, и се чудеше дали имаме достатъчно различни цени от различни фирми. Искам да кажа, че цялата работа е толкова евтина, че няколко шилинга оттук-оттам ще са без значение. А на семейство Бъркенхед винаги е можело да се разчита. Струва ми се, отче, че не би трябвало да седите на този надгробен камък, нали разбирате.

— Непочтително ли е? — попита викарият.

— О, не, не, естествено, че съвсем не исках да кажа това, отче. Имам предвид камъка, нали разбирате, влагата преминава през него и с вашия ревматизъм... — очите ѝ въпросително се плъзнаха към Тапънс.

— Да ви представя на мис Блай — каза викарият. — Това е... това е... — той се поколеба.

— Мисис Бересфорд — каза Тапънс.

— А, да — рече мис Блай. — Видях ви в църквата, нали, докато обикалях насам. Щях да дойда и да си поговорим, да ви обърна внимание на едно-две интересни неща, само че много бързах да си свърша работата.

— Трябваше да дойда да ви помогна — каза Тапънс с най-сладкия си глас. — Само че нямаше да бъде от голяма полза, защото видях, че знаете точно къде трябва да бъде сложено всяко цвете.

— Е, много мило от ваша страна, че казвате това, само че то е напълно вярно. Подреждам цветята в църквата от... о, не зная от колко години. Позволяваме на децата от училището да подреждат техни вази с диви цветя за празниците, въпреки че, разбира се, те нямат никаква представа, бедничките. Мислех си за малко обучение, но мисис Пийк никога няма да направи такова нещо. Тя е толкова особена. Казва, че то убивало инициативата. Тук ли ще останете? — попита тя Тапънс.

— Отивам в Маркет Бейзинг — каза Тапънс. — Може би можете да ми кажете някой хубав, тих хотел там, в който да отседна?

— Е, предполагам, че ще останете малко разочарована. Това е само едно пазарно градче, нали разбирате. Въобще не се занимават с автомобилна търговия. „Синият дракон“ е две звезди, но наистина си мисля, че понякога тези звезди не означават нищо. Вероятно

„Агнецът“ ще ви се стори по-добър. По-спокоен е, нали разбирате. Дълго ли ще останете?

— О, не — отвърна Тапънс. — Само ден-два, докато разгледам околностите.

— Страхувам се, че няма кой знае какво да се види. Няма интересни антикварни предмети или нещо такова. Ние сме един чисто провинциален селскостопански район — каза викарият. — Само че е спокоен, нали разбирате, много спокоен. Както ви казах, има някои интересни диви цветя.

— А, да — рече Тапънс, — чух за това и нямам търпение да събера редки видове в почивките между търсенето на тиха къща — добави тя.

— О, скъпа, колко интересно — каза мис Блай. — Мислите да се заселите в тази област ли?

— Ами съпругът ми и аз не сме решили окончателно точно коя област — отвърна Тапънс. — Освен това не бързаме. Той няма да се пенсионира поне още година и половина. Само че мисля, че не е лошо човек да се огледа. Лично аз предпочитам да остана в даден район за четири-пет дни, да направя списък на вероятните малки имения, след което да ги обиколя с кола, за да ги разгледам. Мисля, че е много уморително да идваш от Лондон за един ден, за да разгледаш една къща.

— О, да, вие сте тук с кола, така ли?

— Да — рече Тапънс. — Утре сутринта трябва да посетя един агент по недвижими имоти в Маркет Бейзинг. Предполагам, че няма къде да отседна тук, нали?

— О, напротив, може при мисис Копли — рече мис Блай. — Тя приема хора през лятото, нали разбирате. Летни посетители. Всичките ѝ стаи за изключително чисти. Естествено, тя само оправя леглата, приготвя закуска и понякога по някое леко ястие за вечеря. Мисля обаче, че не приема никого преди август или най-рано юли.

— Навярно мога да я посетя и да разбера — каза Тапънс.

— Нея си я бива — каза викарият. — Езикът ѝ не спира — добави той. — Никога не млъква, дори за минута.

— В тези селца винаги има много слухове и клюки — рече мис Блай. — Мисля, че би било добре да помогна на мисис Бересфорд. Ще я заведа при мис Копли и ще видя какво е положението.

— Много любезно от ваша страна — каза Тапънс.

— Да тръгваме тогава — живо рече мис Блай. — Довиждане, отче. Още ли търсите? Тъжна задача и сигурно няма да се увенчае с успех. Наистина мисля, че е много неразумно да се прави такава запитване.

Тапънс пожела „довиждане“ на викария и каза, че ще се радва да помогне, ако може.

— Спокойно мога да прекарам час-два в разглеждане на надгробни камъни. Имам доста добро зрение за моята възраст. Само името Уотърс ли търсите?

— Не съвсем — отговори викарият. — Важна е възрастта, струва ми се. Може би е дете на седем години. Момиче. Майор Уотърс смята, че жена му може да е сменила името си и че е възможно детето да носи новото име, което тя е приела. И тъй като той не знае това име, задачата става много трудна.

— Цялата работа е невъзможна, доколкото виждам — каза мис Блай. — Въобще не трябваше да приемате, отче. Чудовищно е да се предполага такава нещца.

— Нещастният човек изглеждаше много разтревожен — каза викарият. — Тъжна история, поне доколкото разбирам. Но не искам да ви задържам.

Докато се оставяше на мис Блай да я води, Тапънс си помисли, че каквато и репутация да имаше мисис Копли за приказването, тя надали приказваше толкова, колкото мис Блай. От устата ѝ се лееше поток от мнения, които не подлежаха на съмнение.

Домът на мисис Копли беше приятен и просторен, разположен на гърба на селската улица, със спретната градина с цветя отпред, белосани стъпала и добре излъскана месингова брава. Самата мисис Копли Тапънс оприличи на героиня, изскочила направо от страниците на Дикенс. Беше дребна и закръглена, така че се търкаляше насреща като гумена топка. Имаше искрящи светли очи, руса коса с къдрици като наденички и излъчваше невероятна жизненост. Тя демонстрира известно съмнение, като започна колебливо:

— Ами... обикновено не го правя, нали разбирате. Съпругът ми и аз си казваме „летни посетители, това е друго“. В наши дни всеки го прави, ако може. И трябва да го прави, убедена съм. Но не и по това време на годината, поне ние. Не и преди юли. Ако е само за няколко

дни обаче, и ако госпожата няма нищо против, че е малко не както трябва, може би...

Тапънс каза, че няма нищо против нещата да бъдат „малко не както трябва“ и мисис Копли, след като я бе изучила внимателно без да спира да приказва, рече, че може би госпожата би искала да влезе и да види стаята, след което могат да уредят работата.

В този момент мис Блай се оттегли със съжаление, защото все още не бе успяла да извлече от Тапънс всичката информация, която искаше, като например откъде идва, какво работи съпругът ѝ, на колко години е, имат ли деца и прочие интересни въпроси. Само че изведнъж се сети, че в дома ѝ има събрание, което тя щеше да председателства и беше ужасена от възможността някой друг да заеме този жадуван пост.

— Ще ви е добре при мисис Копли — увери тя Тапънс, — тя ще се грижи за вас, сигурна съм. А какво да правим с колата ви?

— Ей сега ще я взема — отвърна Тапънс. — Мисис Копли ще ми каже къде ще е най-добре да я оставя. Всъщност мога да я оставя тук отвън, тъй като улицата не е много тясна, нали?

— О, съпругът ми може да свърши тази работа вместо вас — каза мисис Копли. — Той ще ви я остави където трябва. Точно в страничната уличка — там ще бъде съвсем наред. Има и навес, под който може да я вкара.

По този въпрос бе постигнато съгласие и мис Блай забърза към срещата си. Следващият въпрос, който бе повдигнат, бе за вечерното ястие. Тапънс попита дали в селото има кръчма.

— О, няма такава, в която би могла да отиде една дама — каза мисис Копли, — но ако две яйца, резен шунка и може би малко домашен конфитюр ще ви задоволят...

Тапънс каза, че това би било прекрасно. Стаята ѝ бе малка, но приятна, с тапети на розови пъпки и удобно на вид легло, като излъчваше и усещане за идеална чистота.

— Да, тапетите са хубави, госпожо — рече мисис Копли, която изглежда бе решила да бъде утеха на Тапънс в самотата ѝ. — Избрахме ги, за да идват новобрачни двойки при нас за медения си месец. Романтично е, ако разбирате какво имам предвид.

Тапънс се съгласи, че романтиката е много хубаво нещо.

— В днешно време младоженците нямат много пари за харчене. Не е, както беше преди. Повечето от тях пестят за къща, нали

разбирате, или вече правят вноски. Или пък са взели мебели под наем и не им остават пари за разточителен меден месец или нещо подобно. Нали разбирате, повечето младежи са внимателни. Не си хвърлят парите на вятъра.

Тя затопурка надолу по стълбите, като бърбореше жизнерадостно, докато слизаше. Тапънс легна на леглото, за да поспи половин час след уморителния ден. Тя възлагаше големи надежди на мисис Копли и чувстваше, че след като веднъж си отпочине напълно, ще може да насочи разговора към възможно най-благодатните теми. Щеше да чуе, сигурна беше в това, всичко за къщата до моста, кой е живял там, кой се е ползвал с добра или лоша слава в околността, какви скандали е имало и всякакви подобни въпроси. Тя се убеди още повече в това, след като бе представена на мистър Копли — човек, който рядко си отваряше устата. Приказките му се състояха главно от дружелюбни ръмжения, които обикновено означаваха потвърждение, а понякога, в малко по-заглушени тонове, и несъгласие.

Той беше доволен, доколкото Тапънс виждаше, да остави жена си да говори. Самият той повече или по-малко се разсейваше, като през част от времето беше зает с плановете си за следващия ден, който явно щеше да бъде пазарен. Що се отнасяше до Тапънс, нищо не би могло да бъде по-добро за нея. Всичко можеше да се определи с девиза „Искате информация — получавате я“. Мисис Копли беше точно толкова добра, колкото радио или телевизор. Трябваше само да завъртите копчето и думите започваха да се леят, придружени с жестове и много мимики. Не само фигурата ѝ беше като детска гумена топка, лицето ѝ също сякаш бе направено от гума. Различните хора, за които говореше, почти оживяваха в карикатурен вид пред Тапънс.

Тапънс яде бекон, яйца и дебели филии с масло, похвали домашно направения конфитюр от боровинки — любимият ѝ, както честно си призна — и направи всичко, за да попие потока от информация, така че по-късно да може да запише някои неща в тетрадката си. Пред нея се разкри цяла панорама на миналото на този провинциален район.

Нямаше хронологична последователност, което от време на време затрудняваше нещата. Мисис Копли скачаше от преди петнайсет години допреди две години, до миналия месец, след което отново се

върщаше някъде през двайсетте години. Всичко това щеше да изисква подбор, а Тапънс се запита дали накрая ще може да научи нещо.

Първият бутон, който натисна, не донесе резултат. Той бе споменаването на мисис Ланкастър.

— Мисля, че е някъде от този край — каза Тапънс, влагайки голяма доза неяснота в гласа си. — Имаше една картина... Много хубава картина, рисувана от художник, който, струва ми се, е известен тук.

— Кого казахте?

— Мисис Ланкастър.

— Не, не си спомням никакви Ланкастъррови по тези места. Ланкастър. Ланкастър. Помня, че един господин претърпя автомобилна злополука. Не, мисля си за колата, тя беше „Ланкастър“. Няма мисис Ланкастър. Може ли да е мис Болтън? Сега трябва да е към седемдесетте, струва ми се. Може да се е омъжила за мистър Ланкастър. Тя замина, пътува в чужбина и чух, че се е омъжила за някого.

— Картината, която ми даде леля ми, беше от мистър Боскоубъл... струва ми се, че така се казваше — рече Тапънс. — Какъв прекрасен конфитюр.

— Дори не слагам ябълки, както правят повечето хора. Казват, че правели конфитюра по-хубав, но отнемат целия аромат.

— Да — каза Тапънс, — съгласна съм с вас. Отнемат го.

— Кого казахте? Започваше с „Б“, но не го чух добре.

— Боскоубъл, струва ми се.

— О, много добре си спомням мистър Боскоубъл. Я да видим сега. Трябва да има... поне петнайсет години, когато той дойде тук. Идваше няколко последователни години. Мястото му харесваше. Всъщност взе си една къща под наем. Една от къщите на фермера Харт, които той държеше за работниците си. Само че кметството построи нови. Четири нови къщи, специално за работниците. Мистър Б. беше типичен художник — продължи мисис Копли. — Носеше смешни палта. От кадифе, май от памучно кадифе. Обикновено имаха дупки на лактите, освен това носеше зелени и жълти ризи. О, много колоритен беше. Харесвах ми картините му. Една година направи изложба. Мисля, че беше някъде около Коледа. Не, разбира се, че не, трябва да е било през лятото. Той не идваше през зимата. Да, много

беше хубаво. Нищо вълнуващо, ако разбирате какво имам предвид. Просто някоя къща с две дървета или чифт крави, които гледат през плета. И всичко е толкова хубаво, в спокойни и приятни цветове. Не като някои от сегашните.

— Много художници ли идват из тези места?

— Не съвсем. О, даже никак. Една-две госпожи идват за лятото и скицират нещо, само че те не ме интересуват. Преди година имаше един младеж, каза, че е художник. Не се бръснеше като хората. Не мога да кажа, че харесвах и картините му. Смешни цветове, намацани както дойде. Нищо не можеш да разпознаеш. Продаде много картини, виж — това успя. И не бяха евтини, имайте предвид.

— Трябваше да бъдат по пет лири — каза мистър Копли така внезапно, че Тапънс чак подскочи.

— Това е мнението на съпруга ми — рече мисис Копли, като се зае отново с ролята на негов преводач. — Той смята, че никоя картина не бива да струва повече от пет лири. Картините не бива да са толкова скъпи. Това искаше да кажеш, нали, Джордж?

— Аха — рече Джордж.

— Мистър Боскоуън е нарисувал онази къща до моста и канала... „Уотърхауз“? Или „Уотърмед“? Така ли се казваше? Днес минах оттам.

— О, дошли сте по онзи път, така ли? Не е кой знае какъв път, нали? Много е тесен. Винаги съм си мислила, че онази къща е усамотена. Аз не бих искала да живея там. Прекалено е усамотено. Не си ли съгласен, Джордж?

Джордж издаде звук, който изразяваше смътно несъгласие и може би презрение към женската страхливост.

— Алис Пери живее там — каза мисис Копли.

Тапънс изостави проучванията си за мистър Боскоуън, за да изслуша мнение за семейство Пери. Винаги беше по-добре, според нея, да изслушваш мисис Копли, която скачаше от тема на тема.

— Странна двойка са те — рече мисис Копли.

Джордж издаде звук на съгласие.

— Много са затворени. Не се мотаят много, както бихте се изразили. А тя е много особена, Алис Пери де.

— Луда — каза мистър Копли.

— Е, не знам дали бих казала точно луда. Тя във всички случаи изглежда луда. С тая шантава коса, дето се развява... Освен това повечето време носи мъжки дрехи и големи гумени ботуши. Приказва странни неща и понякога не ти отговаря веднага, когато я попиташ нещо. Но не бих казала, че е луда. Странна е, това е всичко.

— Хората обичат ли я?

— Никой не я познава, въпреки че са тук от няколко години. Има какви ли не приказки за тях, само че къде ли няма приказки.

— Какви приказки?

Мисис Копли никога не отхвърляше директните въпроси, тя ги приветстваше като човек, който просто няма търпение да им отговори.

— Казват, че нощно време викала духове, седяла край някаква маса. Говори се и за светлини, които се движели около къщата нощно време. Казват също, че четяла много учени книги. С разни рисунки вътре — кръгове и звезди. Ако питате мен, Еймъс Пери е този, който не е наред.

— Просто е глупав — каза мистър Копли извинително.

— Е, може и да си прав. Само че и за него се говореше навремето. Обича градината си, но не разбира много.

— Те живеят само в половината къща, нали? — попита Тапънс.
— Мисис Пери ме покани много любезно.

— Така ли? Наистина ли? Не зная дали бих искала да влизам в онази къща — каза мисис Копли.

— Тяхната половина си е наред — каза мистър Копли.

— Другата половина не е ли? — попита Тапънс. — Фасадата, която гледа към канала.

— Ами доста неща се приказваха за нея. Разбира се, от години никой не е живял там. Казват, че имало нещо странно там. Най-различни слухове има. Само че ако попитате тук, вече никой не си спомня. Всичко беше много отдавна. Построена е преди повече от сто години, нали знаете. Казват, че първо там живяла някаква хубава жена, къщата била построена за нея от някакъв придворен.

— Придворен на кралица Виктория ли? — попита Тапънс с интерес.

— Надали е бил от нейния двор. Тя беше странна, старата кралица де. Не, бих казала, че е преди това. По времето на един от

Джорджовците. Този господин идвал да я вижда и историята разказва, че се скарали и една нощ той ѝ прерязал гърлото.

— Колко ужасно! — възкликна Тапънс. — Обесили ли го за това?

— Не. О, не, нищо такова не е имало. Разбирате ли, според разказа той трябвало да се отърве от тялото и го зазидал в камината.

— Зазидал я в камината!

— Някой път казват, че тя била монахиня, която избягала от манастира и затова трябвало да бъде зазидана. Така правят в манастирите.

— Само че не са я зазиждали монахини?

— Не, не. Той го е направил. Любовникът ѝ, дето я убил. След което иззидал камината с тухли, казват, и заковал ламаринен лист отгоре. Както и да е, повече не я видели, бедничката, да се разхожда с хубавите си рокли. Някои казват, разбира се, че тя избягала с него. Избягала да живее в града или на някое друго място. Хората чуват гласове и виждат светлини в къщата, и малцина смеят да се приближават след мръкване.

— Но какво е станало по-нататък? — попита Тапънс, като чувстваше, че връщането към управлението на кралица Виктория изглежда малко вероятно да я доведе до това, което търсеше.

— Ами не знам да е ставало кой знае какво. Някакъв фермер на име Блоджик я взел, когато я обявили за продан. Той също не останал за дълго. Бил от тия, дето ги наричат фермери-джентълмени. Предполагам, че заради това му е харесала и къщата, само че селскостопанската земя не му вършеше много работа и той не знаеше какво да я прави. Така че отново я продаде. Толкова пъти си е сменяла собственика... Все идват строители и променят нещо... нови бани, разни такива неща... За известно време, струва ми се, я взе едно семейство, което отглеждаше пилета. Само че ѝ излезе име, нали разбирате, че е прокълната. Всичко това обаче е станало малко преди мое време. Самият мистър Боскоуън искаше да я купи по едно време. Точно когато я рисува.

— На колко години беше мистър Боскоуън, когато беше тук?

— На четиридесет, мисля, или малко повече. Добре изглеждале. Малко беше напълнял, но момичетата много си падаха по него.

— Аха — каза мистър Копли. Този път беше предупредително изръмжаване.

— Е, добре, всички знаем какви са художниците — каза мисис Копли, като включи и Тапънс в кръга на знаещите. — Постоянно ходят във Франция, нали разбирате, и възприемат френския начин на живот.

— Не беше ли женен?

— Не, тогава не беше. Не и първия път, когато дойде тук. Малко си падаше по дъщерята на мисис Чарингтън, само че нищо не излезе от тази работа. Много хубаво момиче, но беше прекалено млада за него. Надали имаше повече от двайсет и пет.

— Коя беше мисис Чарингтън? — Тапънс се почувства объркана от въвеждането на нови герои.

„Какво, по дяволите, правя тук всъщност? — помисли си тя, когато внезапно я обляха вълните на умората. — Просто слушам клюки за хората и си въобразявам разни неща като убийства, които съвсем не са верни. Сега разбирам... Всичко започна, когато една мила, но не съвсем наред в главата стара душица се обърка и започна да си припомня историите, които мистър Боскоуън или някой друг като него, който ѝ е дал картината, ѝ е разказал за къщата, легендите, които се носят за някой, зазидан жив в камината, а тя, кой знае защо, е решила, че това е дете. А аз гоня вятъра тук. Томи ме нарече глупачка и имаше право — аз наистина съм глупачка.“

Тя чакаше да се появи пауза в непрестанния поток от приказки на мисис Копли, през която да стане, да пожелае учтиво „лека нощ“ и да се качи да си легне.

Мисис Копли обаче не показваше подобни признаци.

— Мисис Чарингтън ли? О, тя живя в Уотърмед известно време — рече мисис Копли. — Мисис Чарингтън и дъщеря ѝ. Много хубава жена беше, мисис Чарингтън де. Вдовица на някакъв армейски офицер, струва ми се. Доста бяха зле с парите, но къщата се даваше под наем евтино. Много се занимаваха с градината. Тя много обичаше градинарството. Само че не успяваше да поддържа самата къща много чиста. Веднъж или два пъти отидох, за да ѝ направя услуга, но не можех да продължавам. Трябваше да ходя с моя велосипед, нали разбирате, а то е на повече от три километра. По онзи път не вървят никакви автобуси.

— Дълго ли живя тя там?

— Не повече от две-три години, струва ми се. Предполагам, че се уплаши, след като се появиха проблемите. След това тя имаше проблеми и със собствената си дъщеря. Мисля, че се казваше Лириан.

Тапънс отпи глътка от силния чай, с който бе подсилена вечерята и реши да приключи с мисис Чарингтън, преди да се оттегли.

— Какви бяха проблемите с дъщерята? Мистър Боскоуън ли?

— Не, не беше мистър Боскоуън, дето я вкара в беля. Това не мога да повярвам. Другият беше.

— Кой е другият? — попита Тапънс. — Някой друг, който е живял тук ли?

— Струва ми се, че не беше тукашен. Някой, с когото тя се запознала в Лондон. Май отиде там да учи балет. Или рисуване? Мистър Боскоуън ѝ уреди да посещава някакво училище. Мисля, че беше „Слайт“.

— „Слейд“? — предположи Тапънс.

— Може и така да е. Някакво такова име. Както и да е, тя започна да ходи там и сигурно така се е запознала с онзи младеж. Майка ѝ не го харесваше. Забрани ѝ да се среща с него. Това само щеше да навреди. В известен смисъл тя беше глупава жена. Както повечето офицерски жени, нали знаете. Мислеше си, че момичетата ще правят това, което им се каже. Беше изостанала от времето. Била е в Индия, но когато става въпрос за хубав младеж и когато не държиш момичето си под око, ще видиш, че то не прави това, което му казваш. Особено тя. Той идваше тук, след което те излизаха и се виждаха навън.

— После се появи проблемът, така ли? — попита Тапънс, като използва добре известния евфемизъм, надявайки се, че под тази форма няма да обиди чувството за приличие на мистър Копли.

— Той трябва да е бил, предполагам. Както и да е, всичко си беше на мястото. Видях го много преди собствената ѝ майка да забележи. Красиво създание беше тя. Едра, висока и хубава. Мисля обаче, че тя нямаше да продължи нещата, нали разбирате. Щеше да прекъсне, нали разбирате. Понякога се разхождаше доста налудничаво и си говореше сама. Ако питате мен, той се отнасяше зле с нея, онзи младеж де. Замина си и я изостави, след като разбра какво се е случило. Разбира се, една истинска майка щеше да отиде и да поговори с него, да го накара да разбере какво е неговото задължение, само че мисис Чарингтън нямаше куража да го направи. Както и да е, разбра тя

каква е работата и отведе момичето. Затвори къщата, след което я обявиха за продан. Струва ми се, че се върнаха, за да си приберат багажа, но не се появиха в селото, нито разговаряха с някого. Никога повече не се върнаха, нито една от двете. Разправяше се някаква история, но така и не разбрах дали е вярна.

— Някой все ще измисли нещо — каза мистър Копли неочаквано.

— Е, тук си прав, Джордж. Все пак може и да са прави. Случват се такива неща. Освен това, както се казва, момичето не ми изглеждаше съвсем наред.

— Каква беше историята? — запита Тапънс.

— Ами, право да ви кажа, не ми се иска много да говоря. Доста отдавна беше и не искам да кажа нещо, за което не съм сигурна. Дъщерята на мисис Бадкок, Луиз, я разпространи. Ужасна лъжкиня беше това момиче. Приказваше разни работи и от всичко измисляше истории.

— Но каква беше тази? — настоя Тапънс.

— Разправяше, че момичето на Чарингтън първо убило бебето, а после себе си. Каза, че майка ѝ полудяла от мъка и роднините ѝ трябвало да я пратят в приют.

Тапънс отново почувства, че в главата ѝ всичко се обърква. Стори ѝ се, че столът ѝ се люлее. Можеше ли мисис Чарингтън да е мисис Ланкастър? Променила е името си, малко е изкукуригала от мисли за съдбата на дъщеря си. Гласът на мисис Копли продължаваше безпощадно:

— Самата аз никога не съм вярвала нито дума от това. Тази Бадкок можеше да каже, каквото си поиска. Точно тогава не се заслушвахме много в хорските приказки, имахме други работи, за които да се тревожим. Доста бяхме уплашени, цялата провинция, от това, което ставаше наоколо — истински неща...

— Защо? Какво е ставало? — попита Тапънс, като се чудеше какво ли може да се е случило точно в спокойното селце Сатън Чансълър.

— Пишеше го във всички вестници от онова време. Чакайте малко — трябва да е било преди двайсет години. Със сигурност сте щели да го прочетете. Убийства на деца. Първо едно момиченце на девет години. Един ден не се прибрало от училище. Намериха я в

Дингли Копс, удушена. Изтръпвам само като си помисля. Е, това беше първото, след около три седмици имаше още едно. От другата страна на Маркет Бейзинг. Само че пак в района, както се казва. Спокойно може да го е направил някой с кола. След това имаше още. Понякога месец или два нищо не се случваше, след което ставаше. Едното беше на не повече от три километра оттук, почти в селото.

— Полицията не откри ли... някой ли не разбра кой го е направил?

— Положиха големи усилия — каза мисис Копли. — Доста скоро задържаха един мъж. Някой от другата страна на Маркет Бейзинг. Казал, че им помагал в разследването. Знаете какво означава това. Веднага си мислят, че са го пипнали. Пъхат вътре първия, който им попадне, но винаги след двайсет и четири часа трябва да го пуснат. Установиха, че не може да е бил той, защото не бил там по това време или пък някой му беше осигурил алиби.

— Ти не знаеш, Лиз — каза мистър Копли. — Може много добре да са знаели кой го е направил. Бих казал, че са знаели. Често става така, поне така съм чувал. Полицията знае кой е, но не могат да намерят доказателства.

— Това са съпругите — каза мисис Копли, — съпругите или майките, или дори бащите. Даже полицията нищо не може да направи, независимо какво си мислят. Майката казва „синът ми вечеря тук тази вечер“ или пък младата му жена казва, че е била с него на кино и че той е бил с нея през цялото време, или бащата казва, че той и синът му са имали работа някъде в полето... Е, какво може да се направи срещу това? Могат да си мислят, че бащата, майката или любимата лъжат, но ако не дойде някой да каже, че е видял момчето, мъжа или който и да е някъде другаде по това време, нищо не могат да сторят. Ужасни времена бяха. Всички наоколо бяхме нащрек. Когато чуехме, че липсва някое дете, организирахме отряди.

— Аха, точно така — каза мистър Копли.

— Тези отряди излизаха и търсеха. Понякога я намираха веднага, а понякога не можеха да я намерят със седмици. Някой път беше съвсем близо до дома си, на такова място, което си мислехме, че вече сме претърсили. Сигурно е бил някой маниак. Ужасно е — рече мисис Копли с благочестив глас, — ужасно е, че има такива хора. Трябва да ги убиват. Самите те трябва да се удушават. Аз самата бих го

направила, ако някой ми позволи. Всеки, който убива деца или ги напада. Каква полза има да ги затвориш в някоя лудница и да им осигуряваш всички домашни удобства и хубав живот? Рано или късно ги пускат отново, казват, че са излекувани и ги пращат у дома. Нещо такова беше станало в Норфък. Сестра ми живее там и тя ми е разказвала. Върнал се вкъщи и след два дни нападнал някого. Някои от тия доктори не са с всичкия си да казват, че тези хора са излекувани!

— Нямате представа кой може да е бил, така ли? — попита Тапънс. — Наистина ли мислите, че е бил непознат?

— Може да е бил някой непознат за нас. Но може и да е бил някой, който живее... О, бих казала на двадесетина километра оттук. Не може да е бил в това село.

— През цялото време мислеше, че е оттук, Лиз.

— Човек се изнервя — каза мисис Копли. — Мислиш си, че си на сигурно място когато си тук, у дома си — предполагам защото човек се страхува. Имам навика да заглеждам хората. Ти също, Джордж. Самият ти би се запитал дали не е бил онзи тип, напоследък изглеждаше доста странно. Такива ми ти работи.

— Мисля, че съвсем не е изглеждал странно — каза Тапънс. — Сигурно е изглеждал като всички останали.

— Да, може и да сте права. Чух да се говори, че не можело да се разбере — и който и да е бил, той съвсем не е приличал на луд, но пък други казват, че очите им винаги горят с ужасен блясък.

— Джефрис, тогава той беше полицейски сержант тук — каза мистър Копли. — Той все повтаряше, че имал идея, но нищо не правеше.

— Не го ли хванаха този човек?

— Не. Минаха повече от шест месеца, почти година. След това цялата работа спря. И оттогава нищо подобно не се е случвало тук. Предполагам, че си е заминал. Отишъл си е завинаги. Това кара хората да си мислят, че знаят кой е.

— Имате предвид хората, които са напуснали областта ли?

— Е, разбира се, тръгнаха слухове, нали знаете. Казват, че можело да бъде еди-кой си.

Тапънс се поколеба преди да зададе следващия въпрос, но почувства, че при такава страст към приказките от страна на мисис Копли би било без значение дали ще го направи.

— Вие кой мислите, че е бил? — попита тя.

— Ами толкова отдавна беше, че ми е много трудно да кажа. Споменавах се имена. Говореше се какво ли не. Някои смятаха, че може да е мистър Боскоуън.

— Така ли?

— Да, нали е художник и така нататък, художниците са особен народ. Така казват. Според мен обаче не е бил той!

— Някои казваха, че е бил Еймъс Пери — рече мистър Копли.

— Съпругът на мисис Пери ли?

— Да. Той е малко особен, нали знаете, простоват е. Той е от онзи тип хора, които биха могли да го направят.

— Къде живееше семейство Пери тогава?

— Тогава не живееха в Уотърмед. Имаха вила на около четири-пет километра. Полицията ги държеше под око, сигурен съм.

— Обаче нищо не можеха да изкопчат от него — каза мисис Копли. — Винаги жена му говореше вместо него. Вечер си стоеше с нея вкъщи. Винаги си е бил вкъщи, казваше тя. Понякога отивал в кръчмата в събота вечер, но никое от тези убийства не бе станало в събота вечер, така че от това нищо не излезе. Освен това Алис Пери е човек, на когото може да се вярва, когато свидетелства. Никога няма да пресили нещата или да се отметне. Не можеш да я уплашиш. Както и да е, не е бил той. Никога не съм си и помисляла. Зная, че нямам никакви основания, но имам някакво усещане, че ако трябва да посоча някого, това е сър Филип.

— Сър Филип ли? — Тапънс почувства, че отново ѝ се завива свят. Още един герой! Сър Филип. — Кой е сър Филип? — попита тя.

— Сър Филип Старк... Живее в Уорендър Хауз. Наричали са го Стария манастир, когато Уорендърови са живеели там, преди да изгори. Можете да видите гробовете на Уорендърови в църковния двор, също и табелките в църквата. На практика тук винаги е имало Уорендърови, още от времето на крал Джеймс.

— Сър Филип някакъв роднина на Уорендърови ли е? — Не. Мисля, че или той, или баща му е забогатял бързо.

Заводи за стомана или нещо подобно. Странен човек беше сър Филип. Заводите бяха някъде на север, а той живееше тук. Затворен човек. Викат му от... отш... от-нещо си.

— Отшелник — предположи Тапънс.

— Точно така. Блед, разбирате ли, слаб, кокалест и много обичаше цветята. Беше ботаник. Събираше всякакви глупави малки диви цветя, от онези, които даже няма да забележиш. Дори написа книга за тях, струва ми се. О, да, беше умен, много умен. Жена му беше приятна жена и много красива, но винаги съм си мислила, че изглежда тъжна. Мистър Копли изръмжа по своя си начин: — Ти си луда — каза той. — Мислиш си, че сър Филип го е направил. Той толкова обичаше децата. Винаги им уреждаше празненства.

— Да, зная. Винаги ще направи някой празник, ще раздаде хубави подаръци на децата. Разни състезания... всичките онези чайове с ягоди и сметана, които организираше. Той самият нямаше деца, нали разбирате. Често спираше децата по пътя и им даваше бонбони или пък петачета, за да си купят сладкиши. Само че не знам. Аз мисля, че той прекаля. Странен човек беше. Помислих си, че нещо не е наред, когато жена му внезапно се вдигна и го напусна.

— Кога го е напуснала жена му?

— Трябва да е било около шест месеца, след като започваха тези бели. До този момент бяха убити три деца. Лейди Старк внезапно замина за Южна Франция и никога повече не се върна. Не изглеждаше като човек, така да се каже, който би направил такова нещо. Беше спокойна и уважавана жена. Не е като да го напусне заради друг мъж. Не, не беше такъв човек тя. Защо тогава го напусна? Винаги съм казвала, че е знаела нещо... разбрала е нещо... — Той още ли живее тук?

— Не през цялото време. Идва насам веднъж-два пъти през годината, но през повечето време къщата е затворена и има човек, който да се грижи за нея. Мис Блай от селото — тя му беше секретарка — урежда нещата вместо него.

— А жена му?

— Тя е мъртва, бедната. Умряла скоро след като замина в чужбина. В църквата е сложена табелка с нейното име. Сигурно се е чувствала ужасно. Може би в началото не е била сигурна, после е започнала да подозира съпруга си, след това се е убедила. Не е могла да го понесе и е заминала в чужбина.

— Какви неща само си измисляте вие, жените — каза мистър Копли.

— Казвам само, че имаше нещо нередно около сър Филип. Прекалено много обичаше децата, мисля си аз, а това не е естествено поведение.

— Женски измишльотини — рече мистър Копли.

Мисис Копли стана и започна да раздига масата.

— Съвсем навреме — каза съпругът ѝ. — Жената тук ще сънува лоши сънища, ако продължаваш да дрънкаш за неща, които са станали преди години и които нямат повече нищо общо с който и да е тук.

— Много ми беше интересно да слушам — каза Тапънс. — Само че много ми се спи. Май че ще е по-добре да си легна.

— Ами ние обикновено си лягаме рано — каза мисис Копли, — а и вие сте уморена след дългия ден.

— Наистина съм уморена. Ужасно ми се спи — Тапънс се прозя широко. — Е, лека нощ и много ви благодаря.

— Ще искате ли събуждане и чаша чай сутринта? Осем часът много ли е рано?

— Не, чудесно е — каза Тапънс. — Но недейте да се притеснявате, ако представлява проблем за вас.

— Никакъв проблем не е — каза мисис Копли.

Тапънс се отпусна тежко на леглото. Отвори куфара си, извади оттам няколко неща, които ѝ трябваха, съблече се, изми се и се пъкна в леглото. Тя беше казала истината на мисис Копли. Уморена беше до смърт. Нещата, които беше чула, минаха през главата ѝ като калейдоскоп от движещи се фигури и ужасяващи образи. Мъртви деца, прекалено много мъртви деца. Тапънс търсеше едно-единствено мъртво дете зад камината. Камината може би беше свързана с Уотърсайд. Детската кукла. Дете, убито от полудяло младо момиче, изкарано от релсите единствено от факта, че любовникът ѝ я изоставил. „Боже мой, какъв мелодраматичен език използвам — помисли си Тапънс. — Всичко е такава плетеница... последователността е объркана напълно и човек не може да е сигурен кога какво е станало.“

Тя заспа и засънува. Имаше някаква дама от Шалът, която гледеше през прозореца на къщата. От комина се чуваше дращещ звук. Иззад голяма метална плоча, закована там, долитаха удари — кънтящите звуци на чук. Банг, банг, банг. Тапънс се събуди. Мисис Копли чукаше на вратата. Тя влезе жизнерадостно, остави чая до

леглото на Тапънс, дръпна завесите и каза, че се надява Тапънс да е спала добре. Никой никога, помисли си Тапънс, не е изглеждал по-лъчезарно от мисис Копли. Тя не бе имала лоши сънища!

[1] Психически здрав (лат.). — Б.пр. ↑

9. СУТРИНТА В МАРКЕТ БЕЙЗИНГ

— Е — рече мисис Копли, щом излезе забързано от стаята, — още един ден. Това казвам винаги, когато се събуждам.

„Още един ден ли? — помисли си Тапънс, отпивайки от силния черен чай. — Чудя се дали не се превръщам в идиот?... Може би... Бих искала Томи да е тук, за да поговорим. Снощи се обърках.“

Преди да напусне стаята, Тапънс записа в тетрадката си различните факти и имена, които бе чула предната вечер.

Когато си лягаше, беше твърде уморена, за да направи това. Мелодраматични истории от миналото, които може би съдържаха зрънце истина тук и там, но в по-голямата си част бяха слухове, злоба, клюки и романтично въображение.

„Наистина — помисли си Тапънс — научих за любовния живот на маса хора чак от осемнайсети век, струва ми се. Но до какво доведе всичко това? И какво търся аз? Вече дори не знам. Най-страшното е, че се забърках и вече не мога да се измъкна.“

Тъй като имаше ясното подозрение, че първото нещо, с което ще се забърка, ще бъде мис Блай, в която Тапънс разпозна най-голямата заплаха на Сатън Чансълър, тя отклони всички любезни предложения за помощ, като подкара бързо към пощата на Маркет Бейзинг, спирайки единствено когато към колата се приближи мис Блай с пронизителни викове, за да обясни на госпожата, че имала важна среща... Кога щяла да се върне? Тапънс не беше сигурна... Ще заповяда ли на обяд? Много любезно от страна на мис Блай, но Тапънс се боеше.

— В такъв случай на чай. Ще ви очаквам в четири и половина. — Това бе почти кралска заповед.

Тапънс се усмихна, кимна, завъртя стартера и потегли.

Възможно беше, мислеше си Тапънс, ако научи нещо интересно от агентите по недвижими имоти в Маркет Бейзинг, Нели Блай да осигури допълнителна полезна информация. Тя беше от онзи тип жени, които се гордееха, че знаят всичко за всички. Неприятното беше,

че тя ще е решена да научи всичко и за Тапънс. Може би днес следобед Тапънс щеше да възстанови силата на своята съобразителна природа!

„Спомни си мисис Бленкинсоп“ — каза Тапънс, като взе един остър завой и се прилепи към живия плет, за да не бъде унищожена от един игрив трактор с невероятни размери.

Като пристигна в Маркет Бейзинг, тя остави колата си на паркинга на главния площад, отиде до пощата и влезе в една празна телефонна кабина.

Гласът на Албърт каза — като използва постоянния си отговор — само едно „ало“, произнесено с подозрителен глас.

— Слушай, Албърт, ще бъда у дома утре. Във всеки случай за вечеря... може и по-рано. Мистър Бересфорд също ще се върне, освен ако не се е обадил. Пригответи ни нещо — пилета, например.

— Да, госпожо. Къде сте...

Но Тапънс бе затворила.

Животът в Маркет Бейзинг явно бе концентриран на главния площад. Тапънс бе проверила в телефонния указател преди да напусне пощата — трима от четиримата агенти по недвижими имоти работеха на площада, а четвъртият беше на някаква Джордж Стрийт.

Тапънс си записа имената и тръгна да ги търси.

Започна с господата Львбоди&Сликър, които ѝ се сториха най-внушителни.

Прие я едно луничаво момиче.

— Интересувам се от една къща.

Момичето явно никак не се впечатли — със същия успех Тапънс можеше да попита и за някое рядко животно.

— Сигурна съм, че не зная — каза момичето, докато се оглеждаше, за да се увери дали е там някой от колегите ѝ, комуто би могла да препрати Тапънс...

— Къща — повтори Тапънс. — Вие сте агенти по недвижими имоти, нали?

— Агенти по недвижими имоти и аукционери. Търгът в Кранбъри Корт ще бъде в сряда, ако се интересувате — каталози по два шилинга.

— Не ме интересуват търгове. Искам да попитам за една къща.

— Обзаведена ли?

— Необзаведена... За продан... или под наем.

Луничките малко се оживиха.

— Мисля, че е по-добре да се видите с мистър Сликър.

Тапънс много искаше да се види с мистър Сликър и скоро вече седеше в малък кабинет срещу млад мъж, облечен в крещящо сако от туид, който започна да прехвърля множество описания на привлекателни жилища, като си мърмореше коментари сам на себе си.

— Мандевил Роуд, номер 8... строена от архитект, три спални, американска кухня... О, не, това е продадено... Анабел Лодж... живописна сграда, два декара... цената е занижена заради бърза продажба...

Тапънс го прекъсна решително:

— Видях една къща, която ми хареса... В Сатън Чансълър, по-скоро в близост до Сатън Чансълър, до един канал...

— Сатън Чансълър — мистър Сликър изрази съмнение. — Мисля, че в момента нямаме записани в книгите никакви имоти там. Как се казва?

— Не забелязах никакво име... Може би Уотърсайд. Ривърмед... някога са я наричали Бридж Хауз. Струва ми се — каза Тапънс, — че къщата се състои от две части. Едната половина се дава под наем, но наемателите не можаха да ми кажат нищо за другата половина, която гледа към канала и която ме интересува. Изглежда като че ли не е заета.

Мистър Сликър сдържано каза, че, за жалост, не може да ѝ помогне, но благоволи да съобщи, че евентуално господата Блоджет&Бърджес биха могли. От тона на гласа му би трябвало да се заключи, че господата Блоджет&Бърджес са много по-низша фирма.

Тапънс се прехвърли при господата Блоджет&Бърджес, които бяха от отсрещната страна на площада и чиито помещения много приличаха на тези на господата Лъвбоди&Сликър — същите ценоразписи и предстоящи търгове по същите мръсни зацапани прозорци. Входната им врата скоро е била преобоядисвана в доста отровен оттенък на зеления цвят, ако това можеше да се отчете като някакво предимство.

Процедурата по приемането беше също толкова обезсърчителна и Тапънс бе връчена на мистър Сприг, възрастен мъж в очевидно унило настроение. Още веднъж Тапънс изложи своите изисквания.

Мистър Сприг призна, че му е известно съществуването на въпросната сграда, но като че ли заинтересоваността му се изчерпи с това.

— Страхувам се, че не е обявена за продан. Собственикът ѝ не иска да я продава.

— Кой е собственикът?

— Съмнявам се, че зная със сигурност. Доста често преминаваше от едни ръце в други... В един момент се говореше, че имало заповед за отчуждаване.

— За какво им е пък на местните власти?

— Наистина, мисис... ъ-ъ-ъ... (той погледна името на Тапънс, надраскано върху попивателната) мисис Бересфорд, ако можехте да ми кажете отговора на този въпрос, вие щяхте да сте по-мъдра от повечето жертви в наши дни. Неведоми са пътищата на местните кметства и комитети по планирането. Задната половина на къщата се нуждаеше от някои поправки, които бяха извършени, и тя е дадена с извънредно нисък наем на... ъ-ъ-ъ... а, да, на мистър и мисис Пери. Що се отнася до същинските собственици на къщата, въпросният господин е в чужбина и, изглежда, е изгубил интерес към мястото. Струва ми се, че имаше нещо във връзка с наследство на по-малкия син, което бе разпоредено от изпълнителя на завещанието. Появиха се някои малки юридически трудности — законът е скъпо нещо, мисис Бересфорд — предполагам, че собственикът би бил доволен, ако къщата се срути... Не са правени никакви ремонти, с изключение на частта, обитавана от семейство Пери. Самата земя, разбира се, би могла да се окаже ценна в бъдеще, но поправката на необитаеми къщи рядко е изгодна. Ако се интересувате от такъв имот, сигурен съм, че можем да ви предложим нещо, което ще си заслужава много повече. Какво, ако мога да попитам, ви привлече точно към това място?

— Хареса ми видът ѝ — каза Тапънс. — Много хубава къща е... най-напред я видях от влака...

— О, разбирам... — мистър Сприг прикри, доколкото можа, изражението „женската глупост е невероятна“ и каза меко: — Наистина бих я забравил, ако бях на ваше място.

— Предполагам, че можете да пишете на собствениците ѝ и да ги питате дали са склонни да продадат... или ако ми дадете техния — или неговия — адрес...

— Ще влезем във връзка с адвокатите на собствениците, щом настоявате, но не храня големи надежди.

— Предполагам, че днес човек трябва да минава през адвокати за всичко. — Тапънс звучеше едновременно глуповато и капризно... — А адвокатите винаги са толкова мудни.

— О, да... законът изобилства с усложнения...

— Същото е и с банките... точно толкова лоши са и те!

— Банките... — мистър Сприг беше леко изненадан.

— Толкова много хора ти дават някоя банка, вместо адрес. Това е толкова досадно.

— Да, да, както казвате... Само че хората са толкова неспокойни днес и толкова много се местят — живеят в чужбина и така нататък. — Той отвори едно чекмедже. — Имам тук едно имение, Кросгейтс, на три километра от Мар Бейзинг — много добро състояние, хубава градина...

Тапънс се изправи.

— Не, благодаря ви.

Тя се сбогува решително с мистър Сприг и излезе на площада.

Мина за малко през третата фирма, която явно се занимаваше главно с продажба на птицеферми, ферми за едър рогат добитък и изобщо всякакви ферми в запуснато състояние.

Най-накрая Тапънс посети господата Робъртс&Уайли на Джордж Стрийт — малка, но предприемчива фирма, която имаше силното желание да услужи. В общи линии обаче бяха неосведомени за Сатън Чансълър, а искаха да продават сгради, все още наполовина построени и на безбожно високи цени — при вида им Тапънс потрепери. Енергичният млад мъж, като видя, че евентуалният клиент има твърдо намерение да напусне, с нежелание призна, че такова място като Сатън Чансълър съществува.

— Сатън Чансълър, казвате. По-добре опитайте при Блоджет&Бърджес на площада. Те се занимават с някакви имения из тези места... Само че там всичко е в много лошо състояние... порутено...

— Има една хубава къща там наблизо, край моста над един канал... видях я от влака. Защо никой не иска да живее там?

— О, зная мястото, Ривърбанк... Не можете да накарате никого да отиде там... Носи й се славата на прокълнатата къща.

— Имате предвид... духове?

— Така казват... Какво ли не се говори за нея. Звуци през нощта, стонове. Ако питате мен, направо си е едно свърталище.

— Боже мой — каза Тапънс. — Мястото изглежда толкова хубаво и усамотено.

— Повечето хора биха казали, че е прекалено усамотено. Реката приижда през зимата... помислете за това.

— Виждам, че за доста неща ще трябва да помисля — рече Тапънс горчиво.

Като се отправи към „Агнец и флаг“, където смяташе да се подкрепи с обяд, тя си мърмореше:

„За много неща трябва да се мисли... наводнения, свърталища, призраци, дрънчене на вериги, земевладелци и собственици, които не си живеят в имотите, адвокати, банки... къща, която никой не обича и не иска... с изключение на мен, може би... Е, това, което искам в момента, е храна.“

Храната в „Агнец и флаг“ беше хубава и изобилна — здрава храна за фермери, а не фалшиво френско меню за преминаващи туристи. Гъста пикантна супа, свински крачета в ябълков сос, сирене... или сливи с крем карамел, ако предпочитате... Тапънс обаче не го предпочиташе...

След обезсърчителната си обиколка тя се върна при колата си и потегли обратно към Сатън Чансълър, без чувството, че сутринта ѝ е била успешна.

Като зави покрай последния ъгъл и църквата на Сатън Чансълър се показва, Тапънс видя викария да излиза от църковния двор. Той пристъпваше доста тежко. Тапънс се приближи до него.

— Още ли търсите онзи гроб? — попита тя.

Викарият държеше едната си ръка на кръста.

— Ех — каза той, — зрението ми не е много добро. Толкова много надписи са почти изтрити. Гърбът също ми създава проблеми. Много камъни лежат направо на земята. Почти всеки път, когато се навеждам, имам чувството, че никога повече няма да мога да се изправа.

— На ваше място повече не бих го правила — каза Тапънс. — Ако сте проверили в енорийския регистър и така нататък, значи сте направили всичко, което можете.

— Знам, но бедният човек ме молеше толкова настойчиво, толкова горещо. Сигурен съм, че всичко това е напразен труд, обаче чувствах, че е мой дълг. Все още има един ред, който не съм претърсил, ей там, от тисовото дърво до далечната стена... въпреки че повечето от камъните там са от осемнайсети век. Искам обаче да знам, че съм изпълнил задачата си както трябва. Така няма да се упреквам. Във всеки случай до утре ще приключа.

— Съвсем правилно — каза Тапънс. — Не трябва да се преуморявате. Ще ви кажа какво ще направим — продължи тя. — След като изпия чаша чай с мис Блай, ще отида да погледна аз. От тисовото дърво до стената ли казахте?

— О, не бих могъл да ви моля за...

— Всичко е наред, ще ми е приятно да го правя. Мисля, че е много интересно да бродиш из църковни дворове. Нали разбирате — старите надписи са нещо като картина на хората, които са живели тук и прочее. Наистина ще ми бъде приятно. Приберете се у дома и си починете.

— Е, разбира се, ще трябва да се подготвя за службата тази вечер, това е вярно. Вие наистина сте много любезна. Много любезна.

Той ѝ се усмихна приветливо и тръгна към къщата си. Тапънс погледна часовника си. Тя спря пред дома на мис Блай. „Можех и да го пропусна“ — помисли си Тапънс. Предната врата беше отворена и мис Блай тъкмо носеше през хола в дневната поднос с прясно опечени питки.

— А, ето ви и вас, скъпа мисис Бересфорд. Толкова се радвам да ви видя. Чаят е почти готов. Чайникът ври, трябва само да направя запарката. Надявам се, че сте напазарували всичко, което искахте — добави тя, поглеждайки доста подчертано към очевидно празната пазарска чанта, която висеше на ръката на Тапънс.

— Е, всъщност нямах кой знае какъв късмет — рече Тапънс с всичката дързост, на която беше способна. — Нали знаете как е понякога... един от онези дни, в които просто нямат точно този цвят или точно този вид, който търсиш. Но на мен винаги ми е приятно да разгледам някое ново място, дори да не е много интересно.

Чайникът нададе пронизителен писък за привличане на вниманието и мис Блай се хвърли към кухнята, за да се погрижи за

него, като по пътя разпиля купчина писма, които лежаха на масата в антрето в очакване да бъдат изпратени.

Тапънс се наведе и ги събра; докато ги слагаше обратно на масата, забеляза, че най-горното е адресирано до мисис Йорк, Дом за възрастни хора „Роузтрелис Корт“, някъде в Камбърлънд.

„Действително — помисли си Тапънс — започва да ми се струва, че в цялата страна няма нищо друго, освен старчески домове! Предполагам, че в скоро време Томи и аз ще заживеем в някой от тях!“

Само преди няколко дни някой доброжелател и услужлив приятел беше писал, за да им препоръча някакъв много хубав адрес в Девън — женени двойки, повечето от тях — пенсионирани държавни служители. Доста добра кухня... Носиш си собствени мебели и лични вещи.

Мис Блай се появи отново с чайника и двете жени седнаха да пият чай.

Приказките на мис Блай не бяха толкова мелодраматични и пикантни, колкото тези на мисис Копли, и имаха за цел повече да изкопчат, отколкото да предоставят информация.

Тапънс измърмори нещо неясно за отминалите години на служба в чужбина, трудностите на живота в Англия, разказа подробности за женения син, омъжената дъщеря и техните деца, и внимателно насочи разговора към дейностите на мис Блай в Сатън Чансълър, които бяха многобройни — Женският институт, скаутите, Консервативният женски съюз, приготвянето на конфитюр, подредбата на цветя, Клубът по рисуване, Приятелите на археологията... Здравето на викария, необходимостта да бъде накаран да се грижи за себе си, неговата разсеяност... Злополучните разногласия в мненията на църковните настоятели...

Тапънс похвали питките, благодари на домакинята за гостоприемството ѝ и стана да си ходи.

— Вашата енергичност е забележителна, мис Блай — каза тя. — Просто не мога да си представя как успявате да вършите всичко това. Трябва да призная, че след един ден разходки и пазаруване искам просто хубаво да си почина в собственото легло, само да затворя очи за половин час... Леглото наистина е много удобно. Много ви благодаря, че ме препоръчахте на мисис Копли...

— Почти винаги може да се разчита на нея, въпреки че не спира да приказва, разбира се...

— О, разказите ѝ за околностите бяха много занимателни.

— Половината от времето тя не знае какво приказва! Дълго ли ще останете тук?

— О, не, тръгвам си утре сутринта. Разочарована съм, че не открих никакво подходящо малко имение... Надявах се онази толкова живописна къща край канала...

— По-хубаво да не се занимавате с нея. В много лошо състояние е... Земевладелци, които не си живеят в имота — срамота...

— Дори не можах да разбера чия е. Допускам, че вие знаете. Изглежда знаете всичко тук...

— Никога не съм се интересувала особено от онази къща. Непрекъснато преминава от едни ръце в други — човек не може да насмогне. В едната половина живее семейство Пери, а другата просто бавно се руши.

Тапънс отново пожела довиждане ѝ се отправи към мисис Копли. Къщата беше тиха и очевидно празна. Тапънс влезе в спалнята си, остави празната пазарска чанта, изми лицето си и си напудри носа, отново излезе от къщата на пръсти, огледа се по улицата, остави колата там, където си беше, зави внимателно покрай ъгъла и тръгна по една пътека през полето зад селото, която накрая я изведе до стъпалата към църковния двор.

Тапънс изкачи стъпалата в двора на църквата — изпълнен със спокойствие под лъчите на следобедното слънце — и започна да изучава надгробните камъни както беше обещала. В действителност тя нямаше нищо предвид. Не се надяваше да открие нищо тук. Това бе наистина само любезност от нейна страна. Възрастният викарый беше много симпатичен и тя просто искаше да успокои съвестта му. Носеше си тетрадка и молив, за да си записва в случай че открие нещо интересно за него. Тя реши, че трябва просто да търси надгробен камък, който отбелязва смъртта на дете на посочената възраст. Повечето от гробовете тук бяха с по-стари дати. Не бяха нито много интересни, нито достатъчно стари, за да бъдат необичайни или да имат трогателни или нежни надписи. Повечето бяха на доста възрастни хора. Все пак тя се позабави малко, докато се разхождаше, рисувайки картини в ума си. Джейн Елууд, напуснала този живот на 6 януари, на

45 години. Уилям Марл, напуснал този живот на 5 януари, дълбоко оплакван. Мери Трийвз, петгодишна. 14 март 1835 година. Това беше твърде отдавна. „В твоето присъствие е радостта от живота.“ Щастливата малка Мери Трийвз.

Почти бе стигнала до отсрещната стена. Гробовете тук бяха позанемарени и обрасли с трева, явно никой не се грижеше за тази част от гробището. Много от камъните бяха нападали на земята. Стената тук беше разбита и се рушеше. На места се бе срутила.

Тъй като бе точно зад църквата, не можеше да се види от пътя и, без съмнение, тук идваха деца и вършеха какви ли не поразии. Тапънс се преви над една от каменните плочи... Оригиначните надписи бяха изтрити и нечетливи... Но като я наклони малко, Тапънс видя някакви грубо надраскани букви и думи, които също бяха обрасли наполовина с трева.

Тя ги проследи с пръст, схващайки по някоя дума тук и там...

„А който... съблазни... от тия малките...“ „Воденичен камък... воденичен камък... воденичен камък“... и отдолу, неравно изсечено от ръката на аматьор: „Тук почива Лили Уотърс“.

Тапънс си пое дълбоко дъх... Тя усети сянката зад гърба си, но преди да успее да се обърне, нещо я удари отзад по главата и тя падна по очи върху камъка в болка и тъмнина.

КНИГА ТРЕТА
ЛИПСВАЩАТА СЪПРУГА

10. НА КОНФЕРЕНЦИЯТА... И СЛЕД ТОВА

— Е, Бересфорд — каза генерал-майор сър Джосайя Пен, генерал от пехотата на Нейно Величество, батальонен командир, офицер с изключителни заслуги, който говореше с тежест, съответстваща на внушителния поток от титли след името му, — е, какво мислите за всичките тези празни приказки?

Томи предположи от тази забележка на стария Джош, както непочтително го наричаха зад гърба му, че той не е впечатлен от резултатите на конференцията, в която участваха.

— Лукави и потайни типове — каза сър Джосайя, продължавайки със забележките. — Много се говори, нищо не се казва. Ако някой се изпусне и каже нещо смислено, веднага скачат поне четирима некадърници и го надвикват. Не знам защо се занимаваме с тия работи. Всъщност аз зная. Зная защо го правя. Просто няма нищо друго за правене. Ако не бях дошъл на това представление, трябваше да си остана у дома. Знаете ли какво става там с мен? Торможат ме, Бересфорд. Тормози ме икономката, тормози ме градинарят. Той е стар шотландец и не ми позволява дори да пипам собствените си праскови. Затова идвам тук, разхождам се тежко насамнатам и се преструвам пред самия себе си, че изпълнявам някаква полезна функция, като запазвам сигурността на тази страна! Глупости на търкалета. Ами вие? Вие сте сравнително млад. Защо идвате да си губите времето? Никой не те слуша, дори ако казваш нещо, което си заслужава да се чуе.

Томи поклати глава, леко развеселен от факта, че, независимо от, както той смяташе, напредналата си възраст, генерал-майор сър Джосайя Пен го има за младок. Генералът би трябвало, мислеше си Томи, да е доста над осемдесетте, беше почти глух и е тежък бронхит, но в никакъв случай не се оставяше да бъде надхитрен.

— Нищо нямаше да се получи, ако вие не бяхте тук, сър — каза Томи.

— Бих искал да мисля така — рече генералът. — Аз съм един беззъб булдог, но все още мога да лая. Как е мисис Томи? Отдавна не

съм я виждал.

Томи отвърна, че Тапънс е добре и кипи от енергия.

— Винаги е била енергична. Понякога ми напомняше на водно конче. Винаги пърха след някоя нейна абсурдна идея, след което разбираме, че не е била толкова абсурдна. Много забавно! — каза генералът с одобрение. — Не ми харесват тези почтени жени на средна възраст, с които е пълно в наши дни — всичките си имат причина с главно „П“. А пък днешните момичета... — той поклати глава. — Не са както едно време, когато бях млад. Хубави като картинки, такива бяха тогава. Муселиновите им рокли! Едно време носеха шапки клош. Помните ли? Не, тогава сигурно сте били ученик. Трябваше да погледнеш отдолу, под ръба, преди да видиш лицето на момичето. Това беше много дразнещо и те го знаеха! Сега си спомням... Я да видя — май ви беше някаква роднина... Не беше ли ваша леля? Ейда. Ейда Фаншо...

— Леля Ейда?

— Най-хубавото момиче, което съм познавал.

Томи успя да прикрие изненадата си. Изглеждаше невероятно леля му Ейда някога да е била смятана за красива. Старият Джош продължаваше развълнувано:

— Да, хубава като картинка. И толкова жизнена! Весела! Редовно се закачаше. Ах, спомням си последния път, когато я видях. Бях подофицер на път за Индия. Бяхме на пикник на лунна светлина на морския бряг... Разхождахме се заедно, седяхме на скалите и гледахме морето.

Томи го погледна с голям интерес. С двойна брадичка, с плешива глава, с рунтави вежди и с огромен корем. Помисли си и за леля Ейда, със заченките на мустачки, мрачната ѝ усмивка, металносивата ѝ коса, зловния ѝ поглед. Времето, помисли си той. Какво ли не прави времето с човека! Опита се да си представи един строен млад подофицер и едно хубаво момиче на лунна светлина, но не успя.

— Романтично — каза сър Джосайя Пен с дълбока въздишка. — О, да, романтично. Щях да ѝ направя предложение онази нощ, само че не можеш да правиш предложения, ако си подофицер. Не ти е по джоба. Щеше да се наложи да чакаме пет години, преди да се оженим. Това е прекалено дълъг годеж, за да помолиш някое момиче да се съгласи. Е, добре, знаете как стават работите. Заминах за Индия и мина

много време, преди да се върна в отпуск. Писахме си известно време, след което нещата заглъхнаха, както обикновено става. Никога повече не я видях. И все пак, знаете ли, никога не я забравих съвсем. Често си мислех за нея. Дори помня, че веднъж почти ѝ писах, години по-късно. Чух, че била в съседство, където бяхме отседнали няколко души. Помислих си да попитам дали мога да отида да я видя. След това си помислих: „Я не бъди проклет глупак. Сигурно изглежда съвсем различно сега.“ Няколко години по-късно чух един приятел да говори за нея. Казваше, че била една от най-грозните жени, които някога бил виждал. Трудно можех да повярвам, докато го слушах, но сега си мисля, че може би съм имал късмет, че никога повече не я видях. Как е тя сега? Жива ли е още?

— Не. Всъщност почина преди две или три седмици — каза Томи.

— Наистина ли? Наистина ли? Да, трябва да е била... На колко? Трябва да е била на седемдесет и пет или седемдесет или шест? Може би малко по-стара.

— Беше на осемдесет — каза Томи.

— Представи си само. Жизнерадостната чернокоса Ейда. Къде умря? В някой пансион или живееше с компаньон, или... Тя не се омъжи, нали?

— Не — отвърна Томи, — не се омъжи. Беше в един дом за възрастни жени. Всъщност доста хубав том. Казва се „Слънчевото било“.

— Да, чувал съм за него. „Слънчевото било“. Струва ми се, че някаква позната на сестра ми живееше там. Мисис... как се казваше... Май че мисис Карстеърс. Среца ли сте я?

— Не, почти никого не съм срещал там. Човек отива там просто да посети точно определен роднина.

— Сигурно не е лесно. Имам предвид, че човек никога не знае какво да им каже.

— С леля Ейда беше особено трудно — каза Томи. — Голям тиранин беше, нали разбирате.

— Такава трябва да е била — подсмихна се генералът. — Когато беше момиче, можеше да бъде същински малък дявол, стига да поиска. Той въздъхна.

— Проклетата работа е старостта. Една от приятелките на сестра ми имаше приумици, бедната жена. Казваше, че убила някого.

— Боже мой — каза Томи. — Наистина ли го е направила?

— О, предполагам, че не. Явно никой не мислеше, че го е сторила. Струва ми се — каза генералът, като обмисляше идеята внимателно, — струва ми се, че би могла, нали разбирате. Ако вървиш и жизнерадостно разправяш такива неща наляво-надясно, никой не би ти повярвал, нали? Забавна мисъл, какво ще кажете?

— Кого мислеше, че е убила?

— Един Господ знае. Може би съпруга си? Не го познавам, нито знам как изглежда. Когато я срещнах първия път, тя беше вдовица. Е — добави той с въздишка, — съжалявам за Ейда. Не съм го видял във вестника. Ако бях, щях да изпратя цветя. Букет рози или нещо подобно. Момичетата носеха такива неща на вечерните си рокли. Китка рози на рамото на вечерна рокля. Много хубаво беше. Помня, че Ейда имаше една вечерна рокля — бледоморава, с цвят на хортензия. Бледомораво и розови цветя. Веднъж ми даде една роза. Разбира се, не беше истинска. Изкуствена. Пазих я дълго време, години. Зная — добави той, улавяйки погледа на Томи, — че ви се струва смешно, като си го помислите, нали? Ще ви кажа, момчето ми, когато наистина остареете и изкуфеете като мен, отново ще станете сантиментален. Е, мисля, че е по-добре да се махам и да се върна на последното действие на това смехотворно представление. Поздравете мисис Томи, когато се върнете у дома.

Във влака на следващия ден Томи си спомни отново този разговор, като се усмихваше и пак опитваше да си представи страховитата си леля и пламенния генерал-майор в младежките им години.

„Трябва да го разкажа на Тапънс. Това ще я разсмее — рече си Томи. — Чудя се какво ли е правила, докато ме нямаше?“

Той се усмихна на себе си.

Верният Албърт отвори входната врата с лъчезарна усмивка.

— Радвам се да ви видя у дома, сър.

— И аз се радвам, че съм си у дома... — Томи му връчи куфара си. — Къде е мисис Бересфорд?

— Още не се е прибрала, сър.

— Искаш да кажеш, че я няма?

— Няма я от три-четири дни. Но ще се върне за вечеря. Вчера се обади и така ми каза...

— С какво се е захванала, Албърт?

— Не бих могъл да кажа, сър. Взе колата, но взе и много железопътни пътеводители. Може да е навсякъде, както се казва.

— Наистина може — рече Томи. — Кой знае в кое село... на края на света... и сигурно е изпуснала връзката оттам за връщане. Бог да благослови английските железници Обадила се е вчера, казваш. Каза ли откъде се обажда?

— Не каза.

— По кое време вчера?

— Вчера сутринта. Само каза, че всичко е наред. Не беше съвсем сигурна по кое време ще си бъде къщи, но смяташе, че ще е преди вечеря и поиска пиле. Имате ли нещо против, сър?

— Не — каза Томи, като погледна часовника си, — само че сега ще трябва доста да побърза.

— Няма да слагам билетите веднага — каза Албърт.

Томи се усмихна.

— Няма проблеми — рече той, — пусни го да се разходи малко. Ти как си, Албърт? У вас всичко наред ли е?

— Страхувахме се от дребна шарка, но всичко е наред. Докторът каза, че било само копривна треска.

— Добре — каза Томи. Той се качи по стълбите, като си подсвиркуваше. Влезе в банята, избърсна се и се изми, оттам мина в спалнята и се огледа. Тя имаше онзи странен празен вид, който придобиват спалните, когато собствениците ги няма. Всичко беше грижливо подредено и грижливо изчистено. Томи се чувстваше потиснат, както би се чувствало едно вярно куче. Като се огледа, той си помисли, че Тапънс все едно въобще не я е имало. Нямаше разпиляна пудра, нямаше захвърлена на пода книга с разтворени корици.

— Сър.

На вратата стоеше Албърт.

— Е?

— Започвам да се притеснявам за билетите.

— О, по дяволите билетото — каза Томи. — Явно това биле ти действия на нервите.

— Ами аз разбрах, че вие и тя няма да се върнете по-късно от осем. Няма да седнете да вечеряте след осем, искам да кажа.

— И аз така си мислех — каза Томи, поглеждайки ръчния си часовник. — Боже мой, почти е девет без двайсет и пет.

— Да, сър. А билетото...

— О, хайде — каза Томи, — извади това биле от фурната и ще го изядем ние двамата. Така й се пада на Тапънс. Да се е върнала преди вечеря!

— Разбира се, някои вечерят по-късно — каза Албърт. — Веднъж бях в Испания и, повярвайте ми, там не можеш да се нахраниш преди десет часа! Десет вечерта, казвам ви! Диваци!

— Добре — каза Томи разсеяно. — Между другото, нямаш ли някаква представа къде може да е била през цялото това време?

— Госпожата ли? Не знам, сър. Сигурно обикаля насам-натам. Доколкото разбрах, първата й мисъл беше да ходи някъде с влак. Непрекъснато гледаше в пътеводителя, разписанията и така нататък.

— Е — каза Томи, — предполагам, че всеки се забавлява посвоему. Явно тя го прави като пътува с влак. Все едно, чудя се къде ли може да е тя. Като нищо да седи в някоя селска чакалня.

— Тя знаеше, че вие се прибирате днес, нали, сър? — попита Албърт. — Ще се върне, сигурен съм.

Томи възприе това като проява на преданост. Той и Албърт бяха свързани в неодобрението си към Тапънс, която, флиртувайки с британските железници, пренебрегваше връщането си у дома, за да посрещне по подобаващ начин завърналия се съпруг.

Албърт излезе, за да спаси билетото от грозещата го кремация във фурната.

Томи, който се готвеше да го последва, спря и погледна към полицата над камината. Той бавно се приближи и се загледа в картината, която висеше там. Колко смешно, тя бе толкова сигурна, че е виждала точно тази къща преди. Томи беше сигурен, че той не я е виждал. Във всеки случай беше съвсем обикновена къща. Сигурно има много като нея.

Той се протегна, колкото можа, към нея, но тъй като все още не можеше да я види добре, я свали от пилона и я поднесе към

електрическата лампа. Тиха, спокойна къща. Имаше и подпис на художника. Името започваше с „Б“, но не можеше да го разчете. Бозуърт... Баучър... Взе една лупа и го погледна по-отблизо. Весел звън на хлопатари долетя откъм салона. На Албърт много му бяха харесали швейцарските хлопатари за крави, които Томи и Тапънс бяха донесли от Гринделвалд. Той беше нещо като виртуоз на тях. Вечерята бе сервирана. Томи влезе в трапезарията. Странно беше, помисли си той, че Тапънс още не се е прибрала. Дори да бе спукала гума, което беше вероятно, той се зачуди защо не е позвънила да обясни или извини закъснението си.

„Можеше да се досети, че се тревожа“ — каза си Томи. Естествено, той не се тревожеше — не и за Тапънс. С Тапънс винаги всичко беше наред. Албърт обаче внесе колебание в настроението му.

— Надявам се да не е претърпяла злополука — отбеляза той, предлагайки на Томи чиния зеле и клатейки мрачно глава.

— Махни това. Знаеш, че мразя зеле — каза Томи. — Защо трябва да е претърпяла злополука? Часът е едва девет и половина.

— В наши дни е чисто самоубийство да си на път — каза Албърт. — Всеки може да катастрофира. Телефонът иззвъня.

— Това е тя — рече Албърт. Той припряно остави чинията със зеле на страничната масичка и забързано излезе от стаята. Томи стана, изостави порцията си пиле и го последва. Точно изричаше „Аз ще вдигна“, когато чу Албърт да казва:

— Да, сър? Да, мистър Бересфорд си е вкъщи. Ето го — той се обърна към Томи: — Търси ви доктор Мъри, сър.

— Доктор Мъри ли? — Томи се замисли за момент. Името му звучеше познато, но в момента не можеше да се сети кой е доктор Мъри. Ако Тапънс бе направила катастрофа... след това с въздишка на облекчение си спомни, че доктор Мъри е лекарят, който се грижи за възрастните жени в „Слънчевото било“. Навярно някаква формалност около погребението на леля Ейда. Истински син на своето време, Томи веднага реши, че трябва да става въпрос за документи, нещо, което трябва да се подпише от него или от доктор Мъри.

— Ало — рече той, — Бересфорд на телефона.

— О, радвам се, че ви намерих. Помните ме, надявам се. Грижех се за леля ви, мис Фаншо.

— Да, разбира се, че ви помня. Какво мога да направя за вас?

— Всъщност бих искал да разменим няколко думи. Не знам дали бихме могли да си уговорим среща, може би в града някой ден?

— О, да, сигурно. Няма проблеми. Но... ъ-ъ-ъ... Нещо, което не е за телефон ли?

— Не бих искал да говоря по телефона. Не е много спешно. Не искам да се преструвам, че е, но ми се иска да поприказваме.

— Нещо не е наред ли? — попита Томи и се зачуди защо го каза. Защо трябваше да има нещо, което да не е наред?

— Не съвсем. Може би правя от мухата слон. Сигурно е така, само че се случиха някои доста любопитни неща в „Слънчевото било“.

— Свързано ли е с мисис Ланкастър? — попита Томи.

— Мисис Ланкастър ли? — докторът звучеше изненадано. — О, не. Тя напусна преди известно време. Всъщност преди леля ви да почине. Това е нещо съвсем различно.

— Не си бях у дома и току-що се връщам. Може ли да ви обадя утре сутринта и да се уговорим тогава?

— Добре. Ще ви дам телефонния си номер. До десет утринта ще бъда в кабинета си.

— Лоши новини ли? — попита Албърт, когато Томи се върна в трапезарията.

— За Бога, недей да пророкуваш, Албърт — каза Томи раздражено. — Не, разбира се, че няма лоши новини.

— Мислех си, че може би госпожата...

— Тя е добре — каза Томи. — Винаги е така. Сигурно тича подир някоя налудничавя идея или нещо такова... Нали знаеш каква е. Повече няма да се тревожа. Махни тази порция пиле. Претоплил си я във фурната и не става за ядене. Донеси ми кафе. След това ще си легна.

— Може би утре ще има писмо. Забавяне в пощата — знаете какви са нашите пощи — или пък телеграма от нея, а може и да се обади.

Но на следващия ден нямаше писмо... нямаше телефонно обаждане... нямаше телеграма...

Албърт на няколко пъти погледна Томи, като отваряше устата си, после пак я затваряше, преценявайки доста вярно, че мрачните му предсказания не биха намерили топъл прием.

Най-накрая Томи се смили над него. Сложи в устата си последна хапка препечена филия със сладко, отпи глътка кафе и рече:

— Добре, Албърт, ще го кажа първи: къде е тя? Какво ѝ се е случило? И какво ще правим ние?

— Да се обадим в полицията, сър?

— Не съм сигурен. Разбираш ли... — Томи млъкна.

— Ако е претърпяла злополука...

— Тя си носи шофьорската книжка... и един куп документи за самоличност... От болниците веднага съобщават такива неща, свързват се с роднините и така нататък. Не искам да действам прибързано... тя... тя може да не го одобри. Нямах никаква представа... никаква представа въобще. Албърт, къде може да е отишла... Нищо ли не каза? Никакво селище... или графство. Не спомена ли някакво име?

Албърт поклати глава.

— Как изглеждаше? Доволна?... Развълнувана? Нещастна? Загрижена?

Албърт отговори веднага.

— Щастлива до немай-къде... Цялата грееше.

— Като териер, пуснат по следа — каза Томи.

— Точно така, сър... знаете каква е...

— По дирите на нещо... Сега се питам... — Томи млъкна замислено.

Нещо бе изникнало и, както той каза преди малко на Албърт, Тапънс се бе втурнала като териер след миризмата. Завчера тя бе позвънила да каже, че се връща. Защо, тогава, не се бе върнала? Може би в този момент, помисли си Томи, тя седи някъде и разправя на хората лъжи толкова усърдно, че през ум не ѝ минава нищо друго!

При положение че се беше впуснала в преследване, щеше много да се разгневи, ако той, Томи, хукнеше към полицията, блеейки като овца, че жена му е изчезнала... Дори вече чуваше Тапънс да казва: „Как може да си толкова малоумен, за да направиш такова нещо! Мога идеално да се грижа за себе си. Трябваше да си го разбрал досега!“ (Но можеше ли да се грижи за себе си?)

Човек никога не можеше да е сигурен къде ще я отведе въображението ѝ.

В опасност? До този момент нямаше никакъв признак на опасност в тази работа... освен във въображението на Тапънс.

Ако отидеше в полицията и кажеше, че жена му не се е прибрала вкъщи, както бе заявила, че ще стори? В полицията щяха да си седят, гледайки тактично, въпреки че сигурно щяха да се хият вътрешно, след което, вероятно също толкова тактично, щяха да попитат какви приятели мъже има жена му!

— Ще я намеря сам — заяви Томи. — Тя трябва да е някъде. Не зная дали е на север, юг, изток или запад, но е постъпила много глупаво, като не е казала нито дума къде е, когато се е обадила.

— Може би я е похитила някоя банда... — рече Албърт.

— О, Албърт, голям човек си вече, не ми говори като дете!

— Какво смятате да направите, сър?

— Отивам в Лондон — каза Томи, като погледна часовника. — Първо ще обядвам в клуба с доктор Мъри, който ми се обади снощи и който има да ми каже нещо във връзка с делата на покойната ми леля... Възможно е да получа някой полезен съвет от него... В края на краищата цялата тази работа започна в „Слънчевото било“. Ще взема също и онази картина, която виси над камината в нашата спалня...

— В Скотланд Ярд ли смятате да я занесете?

— Не — каза Томи, — на Бонд Стрийт.

11. БОНД СТРИЙТ И ДОКТОР МЪРИ

Томи изскочи от едно такси, плати на шофьора и се приведе към задната седалка, за да вземе един доста несръчно направен пакет, който явно представляваше картина. Като го пъхна, доколкото можа, под мишница, той влезе в галерията „Ню Атиниън“, една от най-старите и най-значими художествени галерии в Лондон.

Томи не беше голям почитател на изкуствата и дойде в „Ню Атиниън“, защото имаше приятел, който свещенодействаше там.

„Свещенодействаше“ беше единствената дума, която можеше да се употреби, тъй като атмосферата на изискан интерес, приглушени гласове и приятни усмивки много напомняше на храм.

Млад мъж със светла коса се отдели от групата на посетителите и се приближи, като в същия миг лицето му се озари от усмивката на човек, разпознал някого.

— Здравей, Томи — рече той. — Отдавна не сме се виждали. Какво носиш под ръка? Само не ми казвай, че на стари години си започнал да рисуваш? Много хора го правят и резултатите са плачевни.

— Съмнявам се изкуството някога да е било силната ми страна — отвърна Томи. — Въпреки че, трябва да призная, онзи ден силно ме привлече една малка книжка, която с прости думи обясняваше как едно петгодишно дете може да се научи да рисува с акварели.

— Господ да ни е на помощ, ако решиш да се захванеш с това.

— Откровено казано, Робърт, просто искам да използвам знанията ти на експерт по картините. Искам мнението ти за тази.

Робърт ловко пое картината от Томи и сръчно махна нескопосаната ѝ обвивка с умениято на човек, свикнал да пакетира и разопакова най-различни по големина произведения на изкуството. Той взе картината, сложи я на един стол, вгледа се отблизо в нея, след това отстъпи пет-шест крачки назад. После обърна поглед към Томи.

— Е — попита той, — за какво става дума? Какво искаш да знаеш? Искаш да я продаваш, така ли?

— Не — рече Томи, — не искам да я продавам, Робърт. Искам да разбера нещо за нея. Като начало искам да зная кой я е рисувал.

— Всъщност — каза Робърт — ако искаше да я продаваш, днес щеше да я продадеш доста изгодно. Нямаше да е така преди десет години. Само че Боскоуън тъкмо се връща отново на мода.

— Боскоуън ли? — погледна го Томи въпросително. — Това ли е името на художника? Видях, че подписаът започва с „Б“, но не можах да разчета името.

— О, това е несъмнен Боскоуън. Много известен художник преди двайсет и пет години. Продаваше се добре, правеше много изложби. Хората го купуваха непрекъснато. Художник с отлична техника. След това, както обикновено става, излезе от мода. Накрая почти никак не се търсеха негови творби, но сега отново се възражда. Той, Стичуърт и Фондела. Изгряват отново.

— Боскоуън — повтори Томи.

— Б-о-с-к-о-у-ъ-н — каза Робърт услужливо.

— Още ли рисува?

— Не. Мъртъв е. Почина преди няколко години. Беше доста възрастен. Струва ми се, че умря на шейсет и пет. Знаеш ли, много плодотворен художник. Остави много платна. Всъщност смятаме да направим негова изложба тук след четири-пет месеца. Мисля, че сме длъжни да го направим. Защо се интересуваш толкова от него?

— Дълга история — каза Томи. — Тия дни ще те покания на обяд и ще ти разкажа всичко от начало. Доста дълга, сложна и наистина много идиотска история. Искам да науча всичко за този Боскоуън и случайно ако знаеш къде е тази къща, която е изобразена тук.

— Последното въобще не мога да ти кажа. Това е от нещата, които той рисуваше, нали разбираш. Малки провинциални къщи, обикновено на доста изолирани места, понякога — някоя ферма, друг път — просто една-две крави. Някоя каручка в далечината от време на време. Спокойни селски сцени. Нищо надраскано или замазано. Понякога повърхността изглежда почти като емайл. Странна техника беше това и хората я харесваха. Голяма част от нещата, които рисуваше, бяха във Франция, най-вече в Нормандия. Църкви. Имам една негова картина тук. Почакай малко да я донеса.

Той отиде до началото на стълбите и извика на някой долу. Скоро се върна обратно, като държеше малко платно, което постави на друг стол.

— Ето — рече той, — църква в Нормандия.

— Да — каза Томи, — разбирам. Същите неща. Жена ми казва, че никой не живеел в къщата — тази, която донесох. Сега разбирам какво е имала предвид. Виждам, че никой не посещава службите в тази църква и никога няма да го направи.

— Е, може би жена ти е доловила нещо. Тихи, спокойни места, предимно необитаеми. Знаеш ли, той не рисуваше много хора. Понякога има някоя и друга фигура в пейзажа, но по-често няма. Мисля, че по някакъв начин това им придава особеното очарование. Нещо като чувство на изолираност. Като че ли е премахнал всички човешки същества и провинциалното спокойствие е още по-хубаво без тях. Вероятно именно затова масовият вкус отново се връща към него. Твърде много хора има днес, твърде много коли, твърде много шум по улиците, твърде много шумотевица и суета. Спокойствие, идеално спокойствие. Да оставиш всичко на природата.

— Да, сигурно си прав. Какъв човек беше той?

— Не го познавах лично. Беше преди моето време. По думите на всички бил е доволен от себе си. Вероятно са го смятали за по-добър художник, отколкото е бил всъщност. Малко си е предавал важност. Бил е симпатичен на вид, харесвал се е. Не е бил безразличен към момичетата.

— И нямаш представа къде е този провинциален кът? Предполагам, че е в Англия.

— Струва ми се, че да. Искаш ли да разбера?

— Можеш ли?

— Вероятно е най-добре да питаме жена му, по-скоро вдовицата му. Той се ожени за Ема Уинг, скулпторката. Доста е известна, но не е много продуктивна, въпреки че има много силни работи. Би могъл да питаш нея. Живее в Хампстед. Мога да ти дам адреса. Напоследък водим оживена кореспонденция с нея във връзка с изложбата на съпруга ѝ, която подготвяме. Имаме и няколко от по-малките ѝ скулптури. Сега ще ти донеса адреса.

Той отиде до бюрото, отвори една тетрадка, надраска нещо върху една картичка и се върна обратно.

— Заповядай, Томи — рече той. — Не зная каква е тази дълбока и мрачна тайна. Винаги си бил потаен, нали? Имаш едно от хубавите произведения на Боскоуън. Можем да го поискаме за изложбата. Ще ти изпратя няколко реда, за да ти напомня, когато наближи времето.

— Да познаваш някоя мисис Ланкастър?

— Ами не мога да се сетя направо. Да не би да е художничка или нещо подобно?

— Не, едва ли. Тя е просто една възрастна жена, която от години живее в дом за стари хора. Сетих се за нея, защото тази картина е била нейна, преди да я даде на една моя леля.

— Е, не мога да кажа, че името ми говори нещо. По-добре поговори с мисис Боскоуън.

— Какво представлява тя?

— Доста по-млада е от него, струва ми се. Колоритна личност — той кимна няколко пъти. — Да, колоритна личност. Предполагам, че сам ще го установиш.

Той взе картината и я даде на някого долу с нареждането пак да се опакова.

— Много е хубаво да имаш толкова хора на разположение — каза Томи.

Той се огледа, като едва сега забеляза обстановката около себе си.

— Какво е това тук? — попита той с отвращение.

— Пол Ягеровски... Интересен млад славянин. Каза, че е сътворил всичките си произведения под влиянието на наркотици... Не ти ли харесва?

Томи съсредоточи погледа си върху голяма пазарска мрежа, която явно се беше оплела в ливада с металнозелен цвят, пълна с изкривени крави.

— Честно казано, не.

— Еснаф такъв — каза Робърт. — Ела да обядваме.

— Не мога, имам среща с един лекар в моя клуб.

— Да не си болен?

— В цветущо здраве съм. Кръвното ми е толкова добро, че разочарова всеки лекар, който ми го мери.

— За какво тогава ти е притрябвал доктор?

— О — каза Томи весело, — просто трябва да го видя във връзка с един труп. Благодаря ти за помощта. Довиждане.

Томи посрещна доктор Мъри с известно любопитство. Той бе решил, че става въпрос за някаква формалност във връзка с кончината на леля Ейда, но защо, по дяволите, доктор Мъри дори не спомена причината за своето посещение по телефона, Томи не можеше да си представи.

— Боя се, че малко закъснях — каза доктор Мъри, докато се здрависваха, — само че движението беше доста натоварено, а и аз не бях съвсем сигурен за мястото. Не познавам много добре тази част на Лондон.

— Съжалявам, че е трябвало да идвате чак дотук — каза Томи. — Можехме да се срещнем на някое по-удобно за вас място.

— Сега имате свободно време, нали?

— Имам. Миналата седмица отсъствах.

— Да, мисля, че някой ми го каза, когато се обадох. Томи посочи един стол, предложи нещо освежително и сложи цигари и кибрит до доктор Мъри. Когато двамата мъже се настаниха удобно, доктор Мъри започна разговора.

— Сигурен съм, че съм предизвикал любопитството ви — рече той, — но всъщност имаме малка неприятност в „Слънчевото било“. Това е сложен и объркан въпрос и, в известен смисъл, няма нищо общо с вас. Нямам никакво право да ви занимавам с това, но съществува съвсем малка вероятност да знаете нещо, което би могло да ми помогне.

— Разбира се, че ще направя всичко, каквото мога. Нещо свързано с леля ми, мис Фаншо?

— Не точно, не. Но в известен смисъл и тя е замесена. Мога да говоря с вас поверително, нали, мистър Бересфорд?

— Да, разбира се.

— Всъщност онзи ден говорих с един наш общ приятел. Той ми разказа някои неща за вас. Разбрах, че през войната ви е била възложена доста деликатна задача.

— О, не бих го възприел толкова сериозно — каза Томи възможно най-уклончиво.

— Не, напълно ми е ясно, че това е нещо, за което не бива да се приказва.

— Наистина мисля, че днес няма значение. Доста време мина от войната. Тогава жена ми и аз бяхме по-млади.

— Както и да е, това не е свързано с въпроса, по който искам да говоря с вас, но поне чувствам, че мога да бъда откровен и мога да ви вярвам и че няма да повторите това, което ще ви кажа, въпреки че е възможно по-нататък всичко да излезе наяве.

— Неприятности в „Слънчевото било“, казвате?

— Да. Не много отдавна почина една от нашите пациентки, мисис Мууди. Не зная дали сте я срещали някога или дали леля ви е говорила за нея.

— Мисис Мууди? — Томи се замисли. — Не, мисля, че не. Поне доколкото си спомням.

— Тя не беше сред най-възрастните пациенти. Все още нямаше седемдесети не боледуваше от нищо сериозно. Беше просто една жена без близки роднини и без никого, който да се грижи за нея. Тя попадеше в онази категория, която аз често наричам развейпрах. Жени, които все повече заприличват на кокошки, когато остаряват. Кудкудякат, забравят разни неща, забъркват се в неприятности и страдат. Изнервят се от глупости. Всъщност няма им почти нищо. Ако трябва да сме точни, не могат да се нарекат психично болни.

— Просто кудкудякат — предположи Томи.

— Точно така. Мисис Мууди кудкудякаше. Причиняваше доста неприятности на сестрите, въпреки че им беше симпатична. Имаше навика да забравя кога е яла и да се кара, че вечерята не е сервирана, въпреки че току-що е вечеряла чудесно.

— О — каза Томи, като изведнъж му просветна, — мисис Какао!

— Не ви разбрах?

— Съжалявам — каза Томи, — това е името, с което я нарекохме жена ми и аз. Един ден, когато минавахме по коридора, тя викаше за сестра Джейн и казваше, че не си е изпила какаото. Доста приятна на вид, шумна, дребна женица. Разсмя ни и двамата и оттогава имаме навика да я наричаме мисис Какао. Значи е починала.

— Не бях особено изненадан, когато настъпи смъртта — каза доктор Мъри. — На практика е невъзможно да се предскаже с точност кога ще умрат възрастните жени. Жени, чието здраве е сериозно засегнато и за които се знае, от медицински преглед, че надали ще преживеят още една година, понякога издържат цели десет години. Те здраво са сграбчили живота и едно обикновено физическо увреждане не може да ги сломи. Други хора имат съвсем прилично здраве и човек

си мисли, че ще доживеят до дълбока старост. Те, от друга страна, хващат бронхит или грип, нямат достатъчно издръжливост да се възстановят и умират удивително лесно. Така че, както казах, като лекар на дом за възрастни, аз не се изненадвам, когато настъпи така наречената доста неочаквана смърт. Случаят с мисис Мууди обаче беше по-особен. Тя умря в съня си без да е показала какъвто и да е признак на заболяване и не мога да се отърва от усещането, че, по мое мнение, смъртта ѝ е неочаквана.

Ще използвам фразата, която винаги ме е интригувала в Шекспировата пиеса „Макбет“. Винаги съм се чудил какво е имал предвид Макбет, когато казва за жена си: „Оттук насетне трябва да е мъртва.“

— Да, спомням си, че самият аз веднъж се питах какво ли е искал да каже Шекспир — рече Томи. — Забравих чия постановка беше и кой играеше Макбет, но точно в тази постановка имаше много силен намек и Макбет със сигурност играеше по начин, който да покаже, че подсеща лекаря на лейди Макбет, че би било по-добре нея да я няма. Вероятно лекарят е разбрал намека. Тогава Макбет, чувствайки се сигурен след смъртта на жена си, чувствайки, че тя повече не го заплашва с недискретността си или с бързата загуба на разсъдъка си, изразява истинската си привързаност и мъката си по нея. „Оттук насетне трябва да е мъртва.“

— Точно така — каза доктор Мъри. — Точно това почувствах при мисис Мууди. Почувствах, че оттук нататък трябва да е мъртва, а не три седмици преди това, без никаква видима причина...

Томи не отговори. Той просто погледна доктора въпросително.

— Лекарите имат определени проблеми. Ако не ви е ясна причината за смъртта на някой пациент, има само един начин да се установи. Аутопсия. Роднините на мъртвия не обичат аутопсиите, но ако докторът изиска аутопсия и резултатът, както често може да се случи, покаже някоя естествена причина за смъртта, или пък някое заболяване, което невинаги дава външни признаци или симптоми, тогава кариерата на лекаря може сериозно да пострада от това, че е поставил съмнителна диагноза...

— Разбирам, че сигурно е било трудно.

— В случая роднините са някакви далечни братовчеди. Затова се нагърбих лично със задачата да получа тяхното съгласие, тъй като

въпросът за причината на смъртта представлява медицински интерес. Когато пациентът умира в съня си, уместно е познанията по медицина да се разширят. Имайте предвид, че се посветих на този случай, не го правех формално. За щастие роднините въобще не ги беше грижа. Почувствах голямо облекчение. След като веднъж направех аутопсията и установях, че всичко е наред, можех да издам смъртен акт без угризения на съвестта. Всеки може да умре от това, което аматьорски се нарича сърдечен пристъп, предизвикан от една от няколко различни причини. Всъщност сърцето на мисис Мууди бе в доста добро състояние за възрастта ѝ. Тя страдаше от артрит, ревматизъм, от време на време имаше проблеми с черния дроб, но никое от тези неща не се връзваше с нейната кончина в съня ѝ.

Доктор Мъри млъкна за момент. Томи отвори уста, после я затвори. Докторът кимна.

— Да, мистър Бересфорд. Виждате накъде клоня. Смъртта бе настъпила в резултат на свръхдоза морфин.

— Боже мой! — Томи се облеци и възклицанието се изплъзна от устните му.

— Да. Изглежда доста невероятно, само че не може да се избяга от анализа. Въпросът беше: как е предписан този морфин? Тя не беше на морфин. Тя не беше пациент, който страда от болки. Разбира се, имаше три възможности. Можеше да го е взела случайно. Не е много вероятно. Можеше да е взела по грешка лекарството на някой друг пациент, но и това не ми се вярва много. На пациентите не им се поверява голямо количество морфин и не приемаме наркомани, които биха могли да имат свои собствени опиати. Би могло да бъде умишлено самоубийство, но се отнасям към това много скептично. Мисис Мууди, въпреки че постоянно се тревожеше, беше изключително жизнерадостна и съм сигурен, че никога не е мислила да посяга на живота си. Третата възможност е някой преднамерено да ѝ е направил фаталната свръхдоза. Но кой и защо? Естествено, съществуват големи количества морфин и други наркотици, които мис Пакард, като пълноправна медицинска сестра и домакиня, има пълното право да притежава и които тя пази в заключен шкаф. В случаи на ишиас или ревматоиден артрит има такива жестоки и нетърпими болки, че понякога се налага даването на морфин. Надявахме се, че можем да попаднем на някакви обстоятелства, при които на мисис

Мууди е било дадено опасно количество морфин по грешка или тя самата е взела, мислейки си, че е лекарство за храносмилане или сънотворно. Не можахме да открием такива обстоятелства. Следващото нещо, което направихме по предложение на мис Пакард и аз се съгласих с нея, беше да разгледаме внимателно подобните смъртни случаи в „Слънчевото било“ през последните две години. Радвам се да кажа, че нямаше много такива. Мисля, че бяха общо седем, което е прилично число за хора от тази възрастова група. Два смъртни случая от бронхит, доста ясни, два от грип, който винаги е възможен убиец през зимните месеци, поради слабата съпротива, оказвана му от крехки, възрастни жени. И три други случая.

Той млъкна за момент, след което каза:

— Мистър Бересфорд, тези три други случая не ме задоволиха, поне два от тях. Бяха напълно възможни, не бяха неочаквани, но ще кажа, че не бяха много вероятни. Не са случаи, които напълно биха ме задоволени, след като помисля върху тях и ги изследвам. Човек трябва да приеме невероятната на пръв поглед възможност, че в „Слънчевото било“ има някой, който е, може би по психически причини, убиец. Напълно неподозирани убийци.

За момент се възцари тишина. Томи въздъхна.

— Не се съмнявам в това, което ми казахте — рече той, — но все пак, откровено казано, струва ми се невероятно. Тези неща... разбира се, не могат да се случат.

— О, не — каза доктор Мъри мрачно, — най-спокойно се случват. Прегледайте някои от патологичните случаи. Жена, която се занимава с домакинска работа. Работи като готвачка в различни семейства. Мила, любезна, приятна жена, служи вярно на работодателите си, готви добре, приятно ѝ е с тях. И все пак, рано или късно, нещата се случват. Обикновено е чиния сандвичи. Понякога — храна за пикник. Без очевидна причина се слага арсеник. Два или три отровни сандвича сред останалите. Явно е, че чистата случайност определя кой ще ги изяде. Няма лична злоба. Някой път трагедията не се разиграва. Същата жена била без работа в продължение на три или четири месеца и нямаше следи от заболявания. Нищо. След това отишла на друга работа и за три седмици двама души от семейството умрели, след като яли бекон на закуска. Фактът, че всичко това е ставало в различни райони на Англия и по различно време, беше

причина да мине известно време, преди полицията да попадне по дирите ѝ. Разбира се, тя използвала различно име всеки път. Но тъй като има толкова много приятни, способни жени на средна възраст, които могат да готвят, беше доста трудно да се открие коя точно е тази.

— Защо го е правела?

— Мисля, че никой не разбра истината. Имаше няколко различни теории, особено сред психолозите, разбира се. Тя беше религиозна жена и изглеждаше вероятно някаква форма на религиозна лудост да я кара да чувства, че има заповед свише да очисти света от определени личности, но не изглеждаше тя самата да изпитва лична омраза към някого.

— После случаят с францужойката, Жана Геброн, която бе наречена Ангелът на милостта. Тя толкова се тревожеше, когато децата на съседите ѝ се разболяваха, че винаги бързаше да се погрижи за тези деца. Сядаше предано край креватчетата им. Отново мина известно време, преди да разберат, че децата, за които тя се грижеше, никога не се възстановяваха. Вместо това всички умираха. И отново — защо? Вярно е, че когато е била млада, собственото ѝ дете е умряло. Изглежда е била смазана от мъка. Може би това е била причината за престъпната ѝ кариера. Щом нейното дете е умряло, същото трябва да се случи и с децата на другите жени. А може би, както предполагаша някои, собственото ѝ дете е било една от жертвите.

— Карате ме да настръхвам — каза Томи.

— Избирам най-мелодраматичните примери — каза докторът. — Може да е нещо много по-просто от това. Спомняте ли си как в случая Армстронг всеки, който го бе обидил или наранил, или пък той си мислеше, че някой го е обидил, бързо бе канен на чай и получаваше сандвич с арсеник. Някаква изострена чувствителност. Първите му престъпления очевидно са били просто престъпления за лично облагодетелстване. Наследяване на пари. Отстраняване на съпругата, за да може да се ожени за друга жена. После сестра Уоринър, която държеше старчески дом. Приписваша ѝ всичко, което притежаваха, в замяна им се гарантираха спокойни старини, до смъртта... Само че смъртта не закъсняваше. Тогава също се предписваша свръхдоза морфин... Много приятна жена, но без скрупули... Тя се смяташе, предполагам, за благодетелка.

— Няма ли представа, ако предположенията ви за тези смъртни случаи са верни, кой може да е бил?

— Не. Няма нищо, което да те насочи. Ако се вземе предвид, че убиецът вероятно е луд, лудостта е много трудна за разпознаване в някои от нейните проявления. Дали е някоя, която, да кажем, не обича старите хора, била е наранена или животът ѝ е бил съсипан, или поне така си мисли, от някой възрастен човек? Или пък е някой, който има свои собствени представи за милосърдното убиване и смята, че всеки над шейсетте следва да бъде внимателно унищожен. Би могъл да бъде всеки, разбира се. Пациент? Или някой от персонала... сестра или прислужника? Обсъждах това доста подробно с Милисът Пакард, която ръководи мястото. Тя е изключително компетентна жена, проникателна, предприемчива, има ясни наблюдения върху гостите и върху персонала. Тя твърди, че няма подозрения и никакви улики и аз съм сигурен, че това е точно така.

— На защо идвате при мен? Какво мога да направя аз?

— Леля ви, мис Фаншо, живееше там от няколко години. Тя бе жена със значителни умствени способности, въпреки че често се преструваше, че е обратното. Имаше си свои собствени необичайни начини на забавление, като си придаваше вид на оглупяла. Но всъщност умът ѝ си беше съвсем на място... Това, което бих искал да опитате да направите, мистър Бересфорд, е внимателно да помислите — вие и съпругата ви също — можете ли да си спомните мис Фаншо някога да е казвала или намеквала нещо, което би могло да ни помогне? Нещо, което е видяла или забелязала, нещо, което някой ѝ е казал, нещо, което ѝ се е сторило странно? Възрастните жени забелязват много неща и някой наистина проникателен като мис Фаншо би могъл да знае изненадващо много от това, което става в такова място като „Слънчевото било“. Нали разбирате, тези възрастни жени нямат работа, разполагат с неограничено време да се оглеждат и да разсъждават, дори да правят изводи, които могат да изглеждат фантастични, но понякога, изненадващо, са напълно верни.

Томи поклати глава.

— Знам какво имате предвид... Но нищо такова не мога а си спомня.

— Разбрах, че жена ви не си е вкъщи. Не мислите ли, че тя може да си спомни нещо, което да не ви е направило впечатление?

— Ще я попитам... но се съмнявам. — Той се поколеба, след което взе решение. — Вижте, имаше нещо, което притесни жена ми... Нещо във връзка с една от възрастните жени, мисис Ланкастър.

— Мисис Ланкастър? Да?

— Жена ми си е втълпила, че мисис Ланкастър внезапно е отвлечена от някакви така наречени роднини. Всъщност мисис Ланкастър подарила на леля ми една картина и жена ми реши, че е длъжна да върне картината на мисис Ланкастър, затова опита да се свърже с нея, за да разбере дали тя си иска картината обратно.

— Действително много тактично от страна на мисис Бересфорд.

— Само че се оказа много трудно да се свърже с нея. Имаше адреса на хотела, в който се предполагаше, че ще отседнат... мисис Ланкастър и роднините й... но никой с такова име не беше отсядал там и не беше резервирал стаи.

— О, това е доста странно.

— Да, Тапънс също реши, че е много странно. Не бяха оставили никакъв друг адрес в „Слънчевото било“. Всъщност направихме няколко опита да се свържем с мисис Ланкастър или с мисис... Джонсън, мисля, че се казваше... но не успяхме с нито една от двете. Имаше някакъв адвокат, който плащал всички сметки... и уреждал всички неща с мис Пакард. Свързахме се и с него. Той обаче можа да ми даде единствено адреса на една банка. А банките — каза Томи сухо, — не дават никаква информация.

— Не и ако им е било поръчано така от клиентите им, съгласен съм с вас.

— Жена ми писа на мисис Ланкастър чрез банката, също и на мисис Джонсън, но не получи никакъв отговор.

— Изглежда малко необичайно. Все пак хората невинаги отговарят на писмата. Може да са заминали в чужбина.

— Напълно възможно. Това не ме притесни. Само че разтревожи жена ми. Тя явно беше убедена, че нещо се е случило с мисис Ланкастър. Всъщност тя каза, че ще продължи да разследва, докато мен ме няма... Не знам какво точно смяташе да прави, може би да посети лично хотела или банката, или да опита с адвоката. Във всеки случай щеше да опита да събере малко повече информация.

Доктор Мъри го погледна любезно, но в поведението му се долавяше лека досада.

— Какво точно смяташе тя?...

— Мислеше, че мисис Ланкастър е застрашена от някаква опасност... Дори че ѝ се е случило нещо...

Докторът повдигна вежди.

— О! Наистина не бих допуснал...

— Може да ви изглежда доста налудничаво — каза Томи, — но, нали разбирате, жена ми се е обадила да каже, че ще се върне снощи... и... не се прибра.

— Със сигурност ли е казала, че ще се върне!

— Да. Разбирате ли, знаеше, че аз се прибирам от тази конференция. Затова се е обадила да предупреди икономата ни, Албърт, че ще се върне за вечеря.

— И това ви се струва необичайно за нея, така ли? — попита Мъри. Сега той гледеше Томи с известен интерес.

— Да — отвърна Томи. — Това е много необичайно за Тапънс. Ако беше закъсняла или променила плановете си, щеше да се обади отново или да изпрати телеграма.

— И вие се тревожите за нея?

— Да, тревожа се — каза Томи.

— Хм! Посъветвахте ли се с полицията?

— Не — рече Томи. — Какво ще си помислят в полицията? Не че имам някакви основания да вярвам, че е в беда или опасност, или нещо подобно. Искам да кажа, ако е претърпяла злополука или нещо такова и е в болница, някой щеше да се свърже с мен незабавно, нали?

— Бих казал, че да... ако има някакви документи за самоличност със себе си.

— Шофьорската ѝ книжка е у нея. Вероятно има и писма, и някои други неща.

Доктор Мъри се намръщи.

Томи продължи забързано:

— Ето че сега идвате вие... Разказвате ми всичко това за „Слънчевото било“... Хора, които умират, когато не е трябвало да умрат. Да допуснем, че тази баба е попаднала на нещо... Видяла е нещо или е заподозряла нещо, после се е разприказвала... Трябвало е да ѝ запушат устата по някакъв начин, затова са я прибрали набързо и са я отвели някъде, където не може да бъде открита. Не мога да се отърва от чувството, че цялата работа се връзва по някакъв начин...

— Странно е... Определено е странно... Какво предлагате по-нататък?

— Ще извършва някои проучвания... Първо ще опитам при тези адвокати... Може всичко да е наред, но бих искал да им хвърля един поглед и да си направя собствени изводи.

12. ТОМИ СРЕЩА СТАР ПРИЯТЕЛ

От отсрещната страна на улицата Томи огледа кантората на господата Партингдейл, Харис и Локъридж.

Тя изглеждаше старомодна и внушаваше уважение. Месинговата табелка беше доста износена, но добре излъскана. Той пресече улицата и премина през двукрилата врата, за да бъде посрещнат от приглушения звук на пишещи машини, тракащи с пълна скорост.

Той се отпрати към един отворен махагонов прозорец от дясната му страна, чийто надпис гласеше „Информация“.

Зад него имаше малка стая, в която три машинописки тракаха на машина и двама чиновници преписваха документи, наведени над бюрата си.

Цареше нездрава, плесенясала атмосфера с подчертан юридически привкус.

Строга жена на около тридесет и пет години, със силно руса коса и пенсне стана от пишещата си машина и се приближи до прозореца.

— Какво ще обичате?

— Бих искал да говоря с мистър Екълс.

Строгостта на жената се удвои.

— Имате ли среща?

— Боя се, че не. Просто днес минавам през Лондон.

— Страхувам се, че тази сутрин мистър Екълс е много зает. Може би някой друг от фирмата...

— Искан да се видя точно с мистър Екълс. С него сме си разменили няколко писма.

— О, разбирам. Бихте ли ми казали името си?

Томи си каза името и адреса и русата жена отиде до бюрото си, откъдето се обади по телефона. След като промърмори няколко думи, тя се върна.

— Служителят ще ви заведе в приемната. Мистър Екълс ще се освободи след около десет минути.

Въведоха Томи в приемна, в която имаше библиотека с доста стари и тежки на вид томове Юридическа литература, както и кръгла

маса, покрита с различни финансови вестници. Томи седна и прехвърли в главата си планираните начини за подход. Чудеше се как ли изглежда мистър Екълс. Когато най-накрая бе поканен да влезе и мистър Екълс стана от бюрото си да го посрещне, той реши за себе си, че, без никаква видима причина, не харесва мистър Екълс. Запита се защо не харесва мистър Екълс. Нямахше причина да не го харесва. Мистър Екълс бе между четиридесет и петдесет годишен, с посивяла коса, малко оредяла на слепоочията. Лицето му бе дълго и тъжно, с особено застинало изражение, пронизателни очи и доста приятна усмивка, която от време на време неочаквано нарушаваше естествената меланхолия на вида му.

— Мистър Бересфорд?

— Да. Всъщност, става дума за доста маловажен въпрос, но жена ми е разтревожена. Предполагам, че ви е писала или ви се е обадила, за да разбере дали можете да ѝ дадете адреса на мисис Ланкастър.

— Мисис Ланкастър — каза мистър Екълс, като запази каменната физиономия на картоиграч. Това дори не беше въпрос. Просто остави името да увисне във въздуха.

„Внимателен човек — помисли си Томи, — само че за адвокатите вниманието е втора природа. Всъщност всеки би предпочел собствените му адвокати да бъдат внимателни.“

Той продължи:

— Доскоро е живяла в едно място, наречено „Слънчевото било“, пансион — доста хубав при това — за възрастни жени. Всъщност една моя леля живееше там и беше напълно щастлива и доволна.

— О, да, разбира се, разбира се. Сега си спомням. Мисис Ланкастър. Мисля, че тя вече не живее там? Нали така?

— Да — каза Томи.

— В момента не мога да си припомня съвсем точно... — Той протегна ръка към телефона. — Ще освежа паметта си...

— Мога да ви разкажа с две думи — рече Томи. — Жена ми търси адреса на мисис Ланкастър, защото притежава нещо, което някога е принадлежало на мисис Ланкастър. Една картина всъщност. Мисис Ланкастър я подарила на леля ми, мис Фаншо. Леля ми почина неотдавна и малкото ѝ вещи преминаха към нас. Сред тях беше и картината, подарена ѝ от мисис Ланкастър. Жена ми много я харесва,

но ѝ е съвестно. Мисли, че това може да е картина, която мисис Ланкастър цени и смята, че в този случай е длъжна да ѝ я върне.

— А, разбирам — каза мистър Екълс. — Съпругата ви наистина е много добросъвестна.

— Човек не знае — каза Томи, като се усмихваше приятно, — какво могат да решат възрастните хора за своите вещи. Може да ѝ е било приятно да я даде на леля ми, след като леля ми ѝ се е възхитила, но тъй като леля ми почина много скоро след като получи този подарък, може би изглежда не съвсем честно той да става притежание на непознати. Картината няма конкретно заглавие. Представява една къща някъде из провинцията. Това, което знам, е, че може да е някаква семейна къща, свързана с мисис Ланкастър.

— Да, да — рече мистър Екълс, — но не мисля...

На вратата се почука, тя се отвори и влезе един служител с купчина листа, които остави на бюрото на мистър Екълс. Мистър Екълс ги погледна.

— О, да, да, сега си спомням. Да, струва ми се, че мисис... — той погледна визитната картичка на Томи на бюрото си.

— Бересфорд ми се обади и разговарях с нея. Посъветвах я да се обърне към клона на „Садърн Каунтис Банк“ в Хамърсмит. Това е единственият адрес, който аз самият знам. Писмата, адресирани чрез банката до мисис Ричард Джонсън, ще бъдат препратени. Мисля, че мисис Джонсън е племенница или далечна братовчедка на мисис Ланкастър. Мисис Джонсън уговори с мен подробностите по приемането на мисис Ланкастър в „Слънчевото било“. Тя ме помоли да направя пълни проучвания за пансиона, тъй като само била чувала от приятели за него. Така и направихме, мога да ви уверя, много грижливо. Говореше се, че е отличен пансион и вярвам, че роднината на мисис Джонсън, мисис Ланкастър, е прекарала щастливо няколкото години там.

— Обаче е напуснала доста неочаквано — подхвърли Томи.

— Да. Наистина е така, струва ми се. Изглежда мисис Джонсън се е върнала неочаквано от Източна Африка — толкова много хора днес го правят! Струва ми се, че тя и съпругът ѝ живееха от години в Кения. Уреждаха различни въпроси и са почувствали, че могат лично да се погрижат за възрастната си роднина. Боя се, че оттук нататък нямам сведения за настоящето на мисис Джонсън. Получих писмо от

нея, в което ми благодареше за извършеното, уреждаше сметките, които ни дължеше и уточняваше, че ако е необходимо да се свържа с нея, мога да го направя чрез банката, тъй като още не беше сигурна къде ще се установят със съпруга си. Страхувам се, мистър Бересфорд, че това е всичко, което зная.

Държането му беше любезно, но твърдо. Не показваше никакво смущение, нито притеснение. Но решителността в гласа му беше категорична. След това той се отпусна и поведението му малко омекна.

— Знаете ли, на ваше място не бих се тревожил особено, мистър Бересфорд — каза той успокоително. — Или, по-скоро, не бих оставил жена ви да се тревожи. Струва ми се, че мисис Ланкастър е спокойна възрастна дама, която лесно забравя. Вероятно е забравила всичко за тази картина, която е подарила. Мисля, че тя е на седемдесет и пет или седемдесет и шест години. На тази възраст човек лесно забравя, нали разбирате.

— Познавате ли я лично?

— Не, никога дори не съм я виждал.

— Но познавате мисис Джонсън?

— Срегнахме се, когато тя дойде, за да се консултира по тези въпроси. Стори ми се приятна, делова жена. Доста компетентна по въпросите, които искаше да уреди. — Той се изправи и рече: — Много съжалявам, че не мога да ви помогна, мистър Бересфорд.

Това беше учтиво, но твърдо прекратяване на разговора.

Томи излезе на Блумсбъри Стрийт и се огледа за такси. Пакетът, който носеше, не беше тежък, но размерите му бяха възголеми. За момент погледна сградата, която току-що бе напуснал. Отдавна основана и във висша степен уважавана. Никаква грешка не можеше да се открие там, нищо нередно на пръв поглед нямаше у господата Партингдейл, Харис и Локъридж, нищо нередно у мистър Екълс, никакви признаци на тревога или униние, никакво увъртане или неловкост. В книгите, помисли си Томи мрачно, споменаването на мисис Ланкастър или мисис Джонсън щеше да предизвика виновно сепване или гузен поглед. Нещо, което да покаже, че имената съвпадат, че не всичко е наред. В живота нещата явно не ставаха така. Мистър Екълс изглеждаше единствено като човек, който е достатъчно учтив, за да не позволи да му проличава, че си губи времето с подобно запитване, каквото Томи бе направил.

„Все едно — помисли си Томи, — мистър Екълс не ми харесва.“ В главата му изплуваха смътни спомени от миналото за други хора, които, по някаква причина, не бе харесвал. Много често тези подозрения — защото това бяха само подозрения — се бяха оказвали верни. Но може би беше нещо по-просто от това. Ако навремето си се занимавал с най-различни хора, развиваш нещо като чувство за тях, точно както експертът антиквар инстинктивно познава оттенъка, вида и усещането на фалшификата, още преди да е направил експертизата и изследванията. Просто предметът не е наред. Същото е с картините. Вероятно е същото и с касиера в банката, комуто предлагат първокласна фалшива банкнота.

„Звучи наред — мислеше си Томи, — изглежда наред, приказва наред, но все пак...“ Той се размаха трескаво на едно такси, чийто шофьор го изгледа студено право в очите, увеличи скоростта и профуча покрай него. „Свиня“ — помисли си Томи.

Очите му обхождаха улицата в търсене на по-услужливо превозно средство. Доста хора вървяха по тротоара. Някои бързаха, други се мотаеха, един човек гледаше втренчено месинговата табела точно отсреща. След като я проучи внимателно, той се обърна и очите на Томи се разшириха. Лицето му беше познато. Той се загледа в човека, който стигна до края на улицата, спря, обърна се и отново се върна. Някой излезе от сградата зад гърба на Томи и в този миг човекът на отсрещния тротоар леко ускори крачка, като все още оставаше от другата страна, но вървеше в крак с човека, който излезе от вратата. Излезлият от входа на господата Партингдейл, Харис и Локъридж почти сигурно беше, помисли си Томи, докато гледаше отдалечаващата се фигура, мистър Екълс. В същия момент се зададе едно такси, което се мотаеше наоколо изкусително бавно. Томи вдигна ръка, таксито спря до него, той отвори вратата и се качи.

— Накъде?

Томи се поколеба за момент, гледайки пакета си. Точно преди да каже адреса, той промени намерението си и рече:

— Лайън Стрийт 14.

След четвърт час той стигна до мястото. След като плати на таксито, позвъни на вратата и попита за мистър Айвър Смит. Когато влезе в една стая на втория етаж, мъжът, който седеше до масата с лице към прозореца, се обърна и каза с лека изненада:

— Здравсти, Томи, радвам се да те видя. Доста време мина. Какво правиш тук? Мотаеш се наоколо и посещаваш старите приятели ли?

— Работата не е чак толкова приятна, Айвър.

— Предполагам, че се прибираш от конференцията?

— Да.

— Само обикновените празни приказки, нали? Не са направени никакви изводи и не е казано нищо полезно.

— Точно така. Пълна загуба на време.

— Предполагам, че през повечето време сте слушали плямпането на стария Боги Уодък. Ужасно скучно. С всяка година става все по-лошо.

— Ами да...

Томи седна на стола, който бе побутнат към него, прие предложената му цигара и рече:

— Просто се чудех дали — съвсем случайно, разбира се не знаеш нещо компрометиращо за някой си Екълс, адвокат, от кантората на господата Партингдейл, Харис и Локърдж.

— Я гледай ти, я гледай ти — каза мъжът, наречен Айвър Смит. Той повдигна вежди. Веждите му бяха много удобни за повдигане. Единият им край, който беше по-близо до носа, отиваше нагоре, а другият, до бузата, падаше надолу до невероятни граници. Дори при най-малката изненада той изглеждаше като човек, получил тежък шок, но всъщност за него това беше съвсем обикновено изражение. — Натъкнал си се на Екълс някъде, така ли?

— Бедата е там — каза Томи, — че не зная нищо за него.

— И искаш да научиш нещо за него?

— Да.

— Хм. Какво те накара да дойдеш при мен?

— Видях Андерсън отвън. Отдавна не го бях виждал, но го познах. Държеше някого под наблюдение. Който и да е бил той, бил е от сградата, от която току-що бях излязъл. Там има две адвокатски фирми и една фирма на експерти счетоводители. Разбира се, би могла да е всяка от тях или някой от служителите им. Само че мъжът, който вървеше по улицата, ми заприлича на Екълс. И просто се запитах да не би по някаква щастлива случайност Андерсън да следи моя мистър Екълс?

— Хм — каза Айвър Смит. — Е, Томи, винаги си имал способността да отгатваш.

— Кой е Екълс?

— Не знаеш ли? Нямах ли някаква представа?

— Абсолютно никаква — отвърна Томи. — Без да се впускам в подробности, бях при него за информация за една възрастна жена, която скоро е напуснала един старчески дом. Адвокатът, когото са наели да уреди въпроса, е мистър Екълс. Изглежда, че е свършил работата с блестящо усърдие и вещина. Трябваше ми настоящият ѝ адрес. Каза, че го нямал. Напълно е възможно да го няма... но просто си зададох въпроса. Той е единствената следа към нея, която имам.

— А ти искаш да намериш нея?

— Да.

— Не знам дали ще мога да ти бъда особено полезен. Екълс е много уважаван, солиден адвокат, докарва си добър доход, има много сериозни клиенти, работи за едрите земевладелци, професионалната класа, пенсионирани военни и моряци, генерали и адмирали, и така нататък. Той е върхът на почтеността. От това, което ми разказа, бих си извадил заключението, че той е изпълнявал законовите си задължения.

— Само че ти... се интересуваш от него — подхвърли Томи.

— Да, много ни интересува мистър Джеймс Екълс. — Той въздъхна. — Интересуваме се от него поне от шест години. Не сме напреднали особено.

— Много любопитно — рече Томи. — Отново ще те попитам. Кой точно е мистър Екълс?

— Искаш да кажеш — в какво подозираме Екълс? Е, да ти го кажа с едно изречение, подозираме го, че е един от най-големите умове на организираната престъпност в Англия.

— Престъпност ли? — Томи изглеждаше изненадан.

— О, да, да. Не тайно разузнаване, не шпионаж, не контрашпионаж. Не, обикновена престъпна дейност. Той е човек, който, поне доколкото ние знаем, не е извършил нито едно престъпление през живота си. Никога нищо не е откраднал, нищо не е фалшифицирал, никога не е присвоявал средства, не можем да намерим никакви доказателства срещу него. И все пак винаги когато има голям организиран обир, откриваме някъде в дъното мистър Екълс, който иначе води безупречен живот.

— Шест години — каза Томи замислено.

— Може би дори повече. Трябваше ни доста време, докато попаднем на следата. Банкови обири, кражби на частни бижута — навсякъде, където са големите пари. Всичките акции следват определен модел. Непрекъснато усещаш, че ги е замислил един и същ ум. Хората, които ги ръководят и изпълняват, никога не извършват никакво планиране. Отиват там, където им се каже, правят, каквото им се каже, те не трябва да мислят. Някой друг мисли вместо тях.

— И какво ви накара да се спрете на Екълс?

Айвър Смит поклати замислено глава.

— Твърде дълга история. Той е човек с много познати, с много приятели. Има хора, които играят голф с него, хора, които се грижат за колата му, има фирми на борсови агенти, които работят за него. Компании се занимават с невинен бизнес, който го интересува. Планът става все по-ясен, но не се изяснява неговата роля в този план, с изключение на подозрителното му отсъствие в определени случаи. Голям банков обир, замислен много умно (без да бъдат жалени средства, имай предвид), определени са пътищата за бягство и прочие, и къде е мистър Екълс, когато става това? В Монте Карло или Цюрих, или дори в Норвегия, където лови съомга. Можеш да си сигурен, че мистър Екълс никога не е в диаметър по-малък от сто и петдесет километра от местопрестъплението.

— И все пак го подозирате?

— О, да. За себе си съм съвсем сигурен, но дали ще го хванем въобще, не зная. Човекът, прокопал тунела под банката, човекът, ударил нощния пазач, касиерът, който е бил там от самото начало, банковият служител, осигурил информацията — никой от тях не познава Екълс, те дори не са го виждали. До него води дълга верига... и никой не знае нищо повече, освен съседните нему звена.

— Добрата стара система на кутийките, така ли?

— Повече или по-малко — да, но има и някои оригинални идеи. Някой ден ще имаме късмет. Някой, който не би трябвало да знае нищо, ще знае нещо. Нещо глупаво или тривиално, може би, но нещо, което ще е достатъчно странно, за да бъде най-сетне доказателство.

— Женен ли е... има ли семейство?

— Не, никога не е поемал подобни рискове. Живее сам с една икономка, градинар и прислужник. Забавлява се умерено и приятно, и

мога да се закълна, че всеки, влязъл в дома му като негов гост, е извън подозрение.

— И никой не забогатява?

— Това е много добър въпрос, Томас. Някой би трябвало да забогатява. Би трябвало да виждат някой да забогатява. Само че тази част от работата е организирана много умно. Големи печалби от конни състезания, инвестиции в акции и дялове, всякакви неща, които са естествени, просто трябва да имаш шанс, за да направиш големите пари и всички операции са съвсем истински. Има много пари, разположени в чужбина в различни страни и на различни места. Това е един много голям и всеобхватен концерн за правене на пари... и парите непрекъснато се движат от място на място.

— Е — рече Томи, — желая ти успех. Надявам се да хванеш твоя човек.

— Знаеш ли, мисля, че ще го направя някой ден. Може да има надежда, ако някой го извади от рутината.

— Как да го извади?

— Опасност — рече Айвър. — Да го накара да се почувства застрашен. Да го накара да почувства, че някой го следи. Да се чувства неспокоен. Ако човек е неспокоен, той може да извърши някоя глупост. Може да направи грешка. Разбираш ли, по този начин ги залавяме. Вземи най-умния човек, който може да организира брилянтно нещата и никога не греша. Разтревожи го с нещо съвсем дребно и той ще направи грешка. На това се надявам. Да чуем сега твоя разказ. Може би знаеш нещо, което ще се окаже полезно.

— Боя се, че няма нищо общо с престъпленията... слаба работа.

— Е, нека да го чуя.

Томи разказа историята без прекалени извинения за нейната баналност. Той знаеше, че Айвър не е човек, който презира баналното. Вместо това Айвър премина направо към въпроса, който беше довел Томи при него.

— Казваш, че жена ти е изчезнала?

— Не е типично за нея.

— Това е сериозно.

— Сериозно е и за мен.

— Мога да си представя. Виждал съм жена ти само веднъж. Много е проникателна.

— Захване ли се с нещо, е като териер по следа — каза Томас.

— Не си ли ходил в полицията?

— Не.

— Защо?

— Ами първо, защото не мога да повярвам, че ѝ се е случило нещо. Тапънс винаги се справя. Тя просто тръгва след всяко нещо, което ѝ се изпречи на пътя. Може просто да не е имала време да се обади.

— Хммм. Не ми харесва много. Казваш, че търси някаква къща? Това би могло да се окаже интересно, защото сред различните нишки, които следяхме, които, между другото, не ни доведоха до кой знае какво, имаше и следи от агенти по недвижими имоти.

— Агенти по недвижими имоти ли? — Томи изглеждаше изненадан.

— Да. Безобидни, обикновени, доста посредствени агенти по недвижими имоти в малки провинциални градове в различни краища на Англия, но всичките са недалеч от Лондон, фирмата на мистър Екълс работи много със и за агенти по недвижими имоти. Понякога той е адвокат на купувача, друг път — на продавача, понякога наема различни агенции за недвижими имоти от името на клиентите. Случвало се е да се питаме защо. Разбираш ли, нищо от това не е много доходно...

— Но ти се струва, че би могло да означава нещо или да доведе до нещо?

— Е, ако си спомняш големия обир на „Лондон Садърн Банк“ преди няколко години, имаше една къща в провинцията, една усамотена къща. Тя беше мястото за среща на крадците. Там не привличаха особено вниманието и пляката бе занесена и укрита там. Хората в околността започнаха да приказват за тях и се чудеха какви са тези хора, които идват и си отиват в доста необичайни часове. Различни коли, които пристигат посред нощ и пак си тръгват. В провинцията хората са любопитни по отношение на съседите си. Разбира се, полицията претърси мястото, намериха част от ограбеното и заловиха трима души, в това число един, който беше разпознат и идентифициран.

— Е, това не ви ли доведе донякъде?

— Не съвсем. Мъжете не казаха нищо, имаха отлични адвокати, получиха големи присъди и след година и половина всички бяха на свобода. Много умни бягства.

— Струва ми се, че си спомням този случай. Един човек изчезва от съда, където го водят двама надзиратели.

— Точно така. Всичко бе уредено много умно и бяха похарчени луди пари за бягството. Смятаме обаче, че който и да е организирал работата, той е допуснал грешка, наемайки една къща за твърде дълго време, така че да заинтересува местното население. Може би би било по-добра идея съучастниците да живеят, да кажем, в поне тридесет къщи на различни места. Идват хора и купуват къща, да кажем, майка и дъщеря или някоя вдовица, или пенсиониран офицер с жена си. Приятни, тихи хора. Извършват някои ремонти по къщата, викат местния майстор да поправи водопровода, може би някоя лондонска фирма за обзавеждането, след което, след година — година и половина, възникват някакви обстоятелства, собствениците продават къщата и заминават да живеят в чужбина. Нещо такова. Всичко е съвсем естествено и спокойно. Може би по време на тяхното пребиваване къщата е била използвана за доста необикновени цели! Само че никой не подозира това. Идват им приятели на гости, не много често, само от време на време. Някоя вечер, например, се организира нещо като годишнина на двойката на средна възраст, или пък на възрастната двойка, а може да е и празненство по случай пълнолетие. Много коли пристигат и заминават. Да речем, че са извършени пет големи кражби през последните шест месеца, но всеки път плячката минава или се укрива не само в тази къща, а в пет различни къщи из провинцията. Това все още е само предположение, драги Томи, но ние работим по него. Да допуснем, че твоята възрастна дама подарява картина на някаква къща и да допуснем, че това е важна къща. Да прположим сега, че това е къщата, която жена ти е разпознала някъде и се е втурнала да разследва. Да предположим най-сетне, че някой не иска точно тази къща да бъде разследвана... Знаеш ли, работата може да се затегне.

— Много е пресилено.

— О, да, съгласен съм. Но днешните времена са такива... Невероятни неща се случват в нашия свят.

Томи слезе от четвъртото си за деня такси малко уморено и се огледа преценяващо около себе си. Таксито го бе оставило в малка задънена уличка, срамежливо сгушена под един от хълмовете на Хампстед Хийд. Уличката явно представляваше някакво артистично „поселение“. Всяка къща беше абсолютно различна от съседните. Тази специално явно се състоеше от голямо ателие с прозорци на покрива, от едната страна на което беше прикрепено (почти като някакъв цирей) нещо като струпване от три малки стаи. Ярkozелено дървено стълбище опасваше къщата от външната страна. Томи отвори малката портичка, мина по пътеката и като не видя звънец, се ориентира към чукалото. След като не получи отговор, той опита пак с чукалото, този път — по-силно.

Вратата се отвори така внезапно, че той за малко не падна назад. На прага стоеше жена. Първото впечатление на Томи беше, че това е една от най-неприветливите жени, които е виждал. Имаше широко и плоско като палачинка лице, две огромни очи с невероятно различен цвят, едното зелено, а другото — кафяво, благородно чело, от което израстваше подобна на гъсталак буйна коса. Носеше пурпурна престилка с петна от глина по нея, а Томи забеляза, че ръката, с която държеше вратата отворена, беше изключително красива.

— О — каза тя. Гласът ѝ беше дълбок и много привлекателен. — Какво има? Заета съм.

— Мисис Боскоуън?

— Да. Какво искате?

— Казвам се Бересфорд. Бих искал да поговоря с вас за малко.

— Не знам. Наистина ли трябва? Какво има... за някоя картина ли? — погледът ѝ се плъзна към пакета под мишницата му.

— Да, във връзка с една от картините на съпруга ви.

— Искате да я продавате ли? Имам много негови картини. Не искам да купувам нищо повече. Занесете я на някоя от онези галерии или нещо такова. Сега започват да го купуват. Не приличате на човек, който има нужда да продава картини.

— О, не, не искам нищо да продавам.

На Томи му беше извънредно трудно да говори с тази особена жена. Очите ѝ, въпреки че не бяха еднакви, бяха много красиви и сега

гледаха през рамото му към улицата с някакъв странен интерес към нещо в далечината.

— Моля ви — каза Томи. — Бих искал да ме поканите да вляза. Трудно е да се обясни.

— Ако сте художник, не желая да говоря с вас — каза мисис Боскоуън. — Художниците винаги са много скучни.

— Не съм художник.

— Е, във всеки случай не приличате на такъв. — Очите ѝ го огледаха от горе до долу. — Приличате по-скоро на чиновник — рече тя неодобрително.

— Може ли да вляза, мисис Боскоуън?

— Не съм сигурна. Почакайте.

Тя затръшна вратата доста рязко. Томи зачака. След като минаха около четири минути, вратата отново се отвори.

— Добре — каза тя, — можете да влезете.

Тя го поведе през антрето, нагоре по едно тясно стълбище и влязоха в голямото ателие. В един от ъглите имаше фигура, а около нея бяха разхвърляни различни инструменти. Чукове и длета. Имаше и една глинена глава. Цялото място изглеждаше като че ли току-що е било опустошено от банда хулигани.

— Никога няма къде да се седне тук — рече мисис Боскоуън.

Тя махна няколко неща от една дървена табуретка и я бутна към него.

— Ето. Сядайте и казвайте.

— Много любезно от ваша страна, че ме поканихте.

— Наистина е така, но вие изглеждате толкова притеснен. Притеснен сте за нещо, нали?

— Да, така е.

— Така си и помислих. За какво се притеснявате?

— За жена ми — каза Томи, като сам се изненада от говора си.

— О, притеснявате се за жена си? Е, нищо чудно. Мъжете винаги се тревожат за жените си. Какво има? Избягала е някой или ви дразни?

— Не, нищо такова.

— Умира ли? От рак?

— Не — каза Томи. — Просто не зная къде е.

— И мислите, че аз мога да зная? Е, по-добре ми кажете как се казва и нещо за нея, ако смятате, че мога да я намеря. Имайте предвид,

че не съм сигурна — каза мисис Боскоуън — дали искам да го направя. Предупреждавам ви.

— Слава Богу — каза Томи, — да се говори с вас е по-лесно, отколкото си мислех.

— Какво общо има картината? Картина е, нали? Би трябвало, с тази форма.

Томи разгъна пакета.

— Това е картина, подписана от съпруга ви — рече Томи. — Искам да ми кажете каквото можете за нея.

— Разбирам. Какво точно искате да знаете?

— Кога е рисувана и къде.

Мисис Боскоуън го погледна и за пръв път в очите ѝ се появи лек интерес.

— Е, това не е трудно — рече тя. — Да, мога да ви кажа всичко за нея. Рисувана е преди около петнайсет години... Не, доста по-отдавна, отколкото си мисля. Това е от доста по-ранните му картини. Преди двайсет години, бих казала.

— Знаете ли къде е... мястото, имам предвид?

— О, да, доста добре го помня. Хубава картина. Винаги ми е харесвала. Това е малкият извит мост и къщата, а мястото се казва Сатън Чансълър. На около десетина километра от Маркет Бейзинг. Самата къща е на три километра от Сатън Чансълър. Много приятно място. Уединено.

Тя се приближи до картината, наведе се и се вгледа в нея.

— Странно — рече тя. — Да, това е много странно. Сега се чудя...

Томи не обърна голямо внимание на думите ѝ.

— Как се казва къщата? — попита той.

— Наистина не си спомням. Сменяха ѝ името, нали разбирате, на няколко пъти. Не зная какво се беше случило там. Станали са няколко доста трагични неща, струва ми се и следващите обитатели са я преименували. Някога се е казвала Кънал Хауз или Кънал Сайд. По едно време се казваше Бридж Хауз, после Медоусайд... Ривърсайд беше другото ѝ име.

— Кой живееше там... или кой живее сега? Знаете ли?

— Никой, доколкото знам. Когато я видях за пръв път, там живееха един мъж и едно момиче. Обикновено отиваха през почивните

дни. Мисля, че не бяха женени. Момичето беше танцьорка. Може да е била и актриса... Не, мисля, че беше танцьорка. Балерина. Много красива, но глупава. Наивна, почти налудничава. Помня, че Уилям имаше слабост към нея.

— Рисуваше ли я?

— Не. Той не рисуваше много хора. Понякога казваше, че иска да ги скицира, но така и не го направи. Винаги хлътваше по момичетата.

— Тези хора ли бяха там, когато съпругът ви е нарисувал къщата?

— Да, така ми се струва. Поне през част от времето. Идваха само през почивните дни. След това стана някакъв скандал. Мисля, че се скараха и или той си замина и я изостави, или пък тя замина и го заряза. Самата аз не бях там. Тогава работех в Ковънтри, правех една скулптура. След това мисля, че в къщата остана само една гувернантка с детето. Не зная кое беше детето, нито откъде е дошла гувернантката, но тя се грижеше за нея. След това май нещо стана с детето. Или гувернантката я отведе някъде, или може би момиченцето умря. Какво искате да научите за хора, живели в къщата преди двайсет години? Струва ми се идиотско.

— Искам да разбера, каквото мога, за къщата — рече Томи. — Разбирате ли, жена ми отиде да търси тази къща. Каза, че я е виждала някъде от влак.

— Точно така — каза мисис Боскоуън, — железопътната линия минава точно от другата страна на моста. Предполагам, че оттам къщата се вижда доста добре. — После зави: — Защо жена ви търси тази къща?

Томи даде доста кратко обяснение и тя го погледна със съжаление.

— Да не би да сте излезли от лудница или от нещо подобно? — попита мисис Боскоуън. — Пуснат сте на свобода под гаранция или както там го наричат.

— Сигурно имам такъв вид — каза Томи, — но всичко е съвсем просто в действителност. Жена ми искаше да намери тази къща, затова реши да опита различни пътувания с как, за да открие къде я е видяла. Е, мисля, че я е намерила. Струва ми се, че е отишла на това място... не знам какво си Чансълър.

— Сатън Чансълър, да. Едно време беше много загубено място. Разбира се, сега може да е станало голямо селище или дори от онези туристически градчета.

— Предполагам, че може да е всичко — каза Томи. — Тя се обади да каже, че ще се прибере, но не се прибра. Искам да знам какво ѝ се е случило. Мисля, че е отишла и е започнала да разследва тази къща и може да е попаднала в опасност.

— Какво опасно има?

— Не зная — рече Томи. — Никой от нас не знае. Дори да смятах, че има някаква опасност, но жена ми мислеше иначе.

— Изключително изострени възприятия?

— Възможно е. Тя си е малко такава, има подозрения. Да сте чували или да сте познавали някоя мисис Ланкастър преди двайсет години или по всяко време до преди един месец?

— Мисис Ланкастър ли? Не, мисля, че не. Това е име, което човек би запомнил, нали? Не. Какъв е проблемът с мисис Ланкастър?

— Тя е жената, на която принадлежеше тази картина. Дала я е на една моя леля като приятелски жест. След което напуснала дома за възрастни доста неочаквано. Роднините ѝ са я отвели. Опитвах се да я открия, но не е лесно.

— Кой има голямо въображение, вие или жена ви? Явно сте си измислили сума неща и сте доста загрижен за тях, ако мога така да кажа.

— О, да, можете — рече Томи. — Доста съм загрижен, при това за нищо. Това имате предвид, нали? Предполагам, че и вие сте права.

— Не — каза мисис Боскоуън. Гласът ѝ бе леко променен. — Не бих казала, че е съвсем за нищо.

Томи я погледна въпросително.

— Има нещо странно, свързано с тази картина — каза мисис Боскоуън. — Много странно. Разбирате ли, доста добре си го спомням. Помня повечето от картините на Уилям, въпреки че той е рисувал доста.

— Помните ли на кого е продадена, ако въобще е била продавана?

— Не, това не помня. Да, мисля, че се продаде. От една от изложбите му бяха продадени цял куп картини. Бяха рисувани три-четири години преди тази и две години след нея. Доста от тях се

продадоха. Почти всичките. Само че сега не мога да си спомня на кого бе продадена тази. Твърде много искате от мен.

— Много съм ви благодарен за всичко, което си спомнихте.

— Все още не сте ме попитали защо казах, че има нещо странно във връзка с картината. Тази картина, която сте донесли.

— Искате да кажете, че не е на съпруга ви? Някой друг ли я е рисувал?

— О, не. Тази картина е рисувана от Уилям. „Къща край канала“ я нарече в каталога, струва ми се. Само че не е такава, каквато си беше. Виждате ли, нещо не е наред.

— Какво не е наред?

Мисис Боскоуън протегна изцапан с глина пръст и го бодна в едно място, точно под прострелия се над канала мост.

— Ето тук — каза тя. — Виждате ли? Под моста има вързана лодка, нали?

— Да — каза Томи объркано.

— Е, последния път, когато видях картината, тази лодка я нямаше. Уилям никога не е рисувал тази лодка. Когато беше изложена, нямаше никаква лодка.

— Искате да кажете, че някой друг, а не вашият съпруг, е нарисувал лодката впоследствие?

— Да. Странно е, нали? Чудя се защо. Най-напред се изненадах да видя лодка на това място, където никога не е имало никаква лодка, след това ясно забелязах, че тя не е рисувана от Уилям. Той не я е рисувал. Някой друг го е направил. Чудя се кой?

Тя погледна Томи.

— И се питам защо?

Томи не можеше да предложи отговор. Той погледна мисис Боскоуън. Леля му Ейда би я нарекла вятърничава жена, но Томи не мислеше за нея така. Тя бе неясна, прескачаше рязко от една тема на друга. Нещата, които казваше, сякаш нямаха връзка с това, което е изрекла само преди минута. Тя беше от онзи тип хора, помисли си Томи, които могат да знаят много повече от това, което решават да разкрият. Обичала ли е мъжа си, ревнувала ли го е или го е презирала? Нямаше какъвто и да е намек в поведението ѝ, нито пък в думите ѝ. Само че той имаше усещането, че онази малка нарисувана лодка, вързана под моста, я бе разтревожила. Не ѝ харесваше, че лодката е

там. Внезапно той се запита дали твърдението ѝ отговаряше на истината. Можеше ли наистина да си спомни, след толкова много години, дали Боскоуън е нарисувал лодка или не е? Наистина изглеждаше много дребно и незначително нещо. Ако бе видяла картината за последен път само преди година... но явно е било много преди това. И това бе смутило мисис Боскоуън. Той отново я погледна и видя, че тя го гледа. Любопитните ѝ очи не го наблюдаваха предизвикателно, а по-скоро замислено. Много, много замислено.

— Какво смятате да правите сега? — попита тя.

Това поне беше лесно. На Томи не му беше трудно да реши какво да прави.

— Ще се върна вкъщи тази вечер и ще видя дали няма новини от жена ми... някое съобщение от нея. Ако ли не, утре ще отида на това място — рече той. — Сатън Чансълър. Надявам се, че ще намеря жена си там.

— Зависи — каза мисис Боскоуън.

— От какво зависи? — попита Томи рязко.

Мисис Боскоуън се намръщи. След това промърмори, явно на себе си:

— Чудя се къде ли е тя?

— За кого се чудите къде е?

Мисис Боскоуън бе отклонила погледа си от него. Сега очите ѝ се върнаха обратно.

— О — рече тя, — имам предвид жена ви. — След това добави: — Надявам се, че е добре.

— Защо да не е добре? Кажете ми, мисис Боскоуън, има ли нещо нередно в това място... в Сатън Чансълър?

— В Сатън Чансълър? Там ли? — тя се замисли. — Не, мисля, че не. Не и в мястото.

— Струва ми се, че имах предвид къщата — каза Томи. — Тази къща край канала. Не селото Сатън Чансълър.

— А, къщата — каза мисис Боскоуън. — Действително беше хубава къща. Направена за любовници, нали разбирате.

— Живееха ли любовници в нея?

— Понякога. Не много често. Ако една къща е построена за любовници, тя трябва да се обитава от любовници.

— А не да се използва за друго от някой друг.

— Доста бързо схващате — каза мисис Боскоуън. — Разбрахте какво имам предвид, нали? Не трябва да използвате къща, която е построена за едно нещо, за нещо друго. Не би ми харесало, ако се постъпваше така.

— Знаете ли нещо за хората, които са живели там през последните години?

Тя поклати глава.

— Не. Не, нищо не зная за къщата въобще. Нали разбирате, било е без значение за мен.

— Но си мислите за нещо... За някого?

— Да — каза мисис Боскоуън, — предполагам, че сте прав в това. Мислех си за... някого.

— Не можете ли да ми кажете за човека, за когото си мислите?

— Наистина няма нищо за казване — рече мисис Боскоуън. — Понякога, нали разбирате, човек просто се пита къде е някой. Какво им се е случило или как са се... развили. Има някакво усещане... — тя махна с ръка. — Искате ли пушена херинга? — попита тя неочаквано.

— Пушена херинга ли? — изуми се Томи.

— Ами случайно имам две-три херинги. Мислех си, че може би ще трябва да хапнете нещо, преди да се качите на влака. От гара Ватерло — каза тя. — За Сатън Чансълър, имам предвид. Казахте, че ще трябва да го смените в Маркет Бейзинг. Предполагам, че още мислите така.

Това беше знак, че е свободен. Томи го прие.

13. АЛБЪРТ СЛЕДВА УЛИКИТЕ

Тапънс премигна с очи. Образът беше доста неясен. Опита се да повдигне глава, но трепна, когато я прониза остра болка и тя отново се отпусна назад върху възглавницата. Тя затвори очи. Скоро ги отвори отново и премигна още веднъж.

С чувство на постижение тя разпозна заобикалящата я обстановка. „В болнично отделение съм“ — помисли си Тапънс. Удовлетворена от умствения си прогрес до този момент, тя прекрати интелектуалната дедукция. Намираше се в болнично отделение и главата я болеше. Защо я болеше и защо беше в болнично отделение, тя не бе съвсем сигурна. „Катастрофа?“ — помисли си Тапънс.

Около леглата сновяха сестри. Това изглеждаше напълно естествено. Тя затвори очи и опита една малка внимателна мисъл. Смътният образ на възрастна фигура в църковни одежди прекоси умственото ѝ пространство. „Отчето? — каза си Тапънс замислено. — Отчето ли е това?“ Наистина не можеше да си спомни. Предположи, че е той.

„Но какво правя в тази болница? — помисли си Тапънс. — Имам предвид, че се грижа за болните, значи, трябва да съм с униформа. С униформа на VAD.“

— Боже мой — рече тя.

Скоро до леглото ѝ се материализира една сестра.

— По-добре ли се чувствате, мила? — попита сестрата с някаква фалшива веселост. — Хубаво е така, нали?

Тапънс не бе много сигурна дали беше хубаво. Сестрата каза нещо за освежаваща чаша чай.

„Явно съм пациент“ — каза си Тапънс с неодобрение. Тя продължи да лежи кротко, възкресявайки в паметта си различни разпокъсани мисли и думи.

— Войници — каза Тапънс. — VAD. Това е, разбира се. Аз съм от VAD.

Сестрата ѝ донесе чай в нещо като купичка и я подкрепяше, докато тя отпиваше от чая. Болка отново прониза главата ѝ.

— Аз съм от VAD — каза Тапънс гласно.

Сестрата я погледна неразбиращо.

— Главата ме боли — каза Тапънс, като добави едно твърдение, изразяващо факт.

— Скоро ще мине — каза сестрата.

Тя отдръпна купичката и докладва на преминаващата старша сестра:

— Номер 14 се събуди. Струва ми се обаче, че е малко замаяна.

— Каза ли нещо?

— Каза, че е VIP^[1] — рече сестрата.

Старшата сестра на отделението изсумтя, с което показва какво е отношението ѝ към маловажни пациенти, които твърдят, че са VIP.

— Ще видим тази работа — каза старшата сестра. — Побързайте, сестра, не се мотайте цял ден с тази купичка.

Тапънс се отпусна полузаспала на възглавниците. Все още не бе преодоляла етапа, на който позволяваше мислите да прелитат през ума ѝ в твърде неорганизиран строй.

Някой трябваше да е тук, чувстваше тя, някой, когото тя познава много добре. Имаше нещо много странно в тази болница. Това не беше болницата, която тя помнеше. Това не беше болницата, в която тя бе помагала. „Всички бяха войници там — каза си Тапънс. — Бях в хирургическото отделение, в първи и втори ред.“ Тя отвори очи и се огледа още веднъж. Реши, че това е болница, която никога преди не е виждала и няма нищо общо с грижите за хирургически случаи, военни или други.

„Чудя се къде ли е — рече си Тапънс. — На кое място?“ Опита се да си спомни името на някое място. Единствените места, за които можа да се сети, бяха Лондон и Саутхамптън.

Старшата сестра на отделението се появи край леглото ѝ.

— Надявам се, че се чувствате малко по-добре — рече тя.

— Добре съм — каза Тапънс. — Какво ми има?

— Ударили сте си главата. Предполагам, че е доста болезнено, нали?

— Боли ме — каза Тапънс. — Къде съм?

— В Кралската болница на Маркет Бейзинг.

Тапънс обмисли тази информация. За нея тя не означаваше абсолютно нищо.

— Стар свещеник — рече тя.

— Моля?

— Нищо особено. Аз...

— Все още не сме написали името ви върху картона ви — каза старшата сестра.

Тя приготви писалката си и погледна въпросително Тапънс.

— Името ми?

— Да — каза сестрата. — За документацията — добави тя услужливо.

Тапънс замълча, докато обмисляше. Името ѝ. Как ѝ беше името? „Колко глупаво — помисли си Тапънс, — май че съм го забравила. И все пак трябва да имам име.“ Внезапно почувства слабо облекчение. Лицето на възрастния свещеник изведнъж проблесна в съзнанието ѝ и тя каза решително:

— Разбира се. Прудънс.

— П-р-у-д-ъ-н-с ли?

— Точно така — каза Тапънс.

— Това е малкото ви име. А фамилията?

— Каули. К-а-у-л-и.

— Радвам се, че уредихме това — каза сестрата и се оттегли с вид на човек, чиято документация повече не го притеснява.

Тапънс почувства леко доволство от себе си. Прудънс Каули. Прудънс Каули от VAD и баща ѝ беше свещеник... Свещеник в някакво село, и беше война, и... „Смешно — каза си Тапънс, — явно бъркам всичко. Струва ми се, че всичко това се е случило много отдавна.“ Тя промърмори на себе си: „Ваше ли е бедното дете?“ Замисли се. Тя ли каза това току-що или някой друг ѝ го беше казал? Сестрата се върна отново.

— Адресът ви — рече тя, — мис... мис Каули или мисис Каули може би? Вие ли попитахте за някакво дете?

— Ваше ли е бедното дете? Някой на мен ли го каза или аз го казвам?

— На ваше място, мила, бих поспала малко сега — каза сестрата.

Тя си отиде и отнесе получената информация на съответното място.

— Изглежда, че е дошла на себе си, докторе — отбеляза тя, — и заяви, че се казва Прудънс Каули. Но явно не си спомня адреса си. Каза

нещо за някакво дете.

— Добре — каза докторът с обичайната си небрежност, — ще й дадем още двайсет и четири часа. Тя се оправя от сътресението доста добре.

Томи се мъчеше със секретния си ключ. Преди да успее да го използва, вратата се отвори и Албърт изникна на прага.

— Е — попита Томи, — върна ли се?

Албърт бавно поклати глава.

— И нито дума от нея, нито обаждане, нито писмо... нито телеграма?

— Казвам ви, сър, нищо. Съвсем нищо. Няма нищо и от никой друг. Спотайват се... но са я хванали. Така мисля. Хванали са я.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш с това „хванали са я“? — попита Томи. — Това е от глупостите, които четеш... Кой я е хванал?

— Ами знаете кого имам предвид. Бандата.

— Каква банда?

— Една от онези банди, дето мятат ножове. Или някоя международна.

— Стига си приказвал глупости — каза Томи. — Знаеш ли какво мисля?

Албърт го погледна въпросително.

— Мисля, че е твърде необмислено от нейна страна да не ни изпрати никаква вест — рече Томи.

— А — каза Албърт, — да, разбирам какво искате да кажете. Сигурно бихте могли да си мислите така. Ако така се чувствате по-добре — добави той доста мрачно. Албърт пое пакета от ръцете на Томи. — Виждам, че връщате картината обратно — каза той.

— Да, донесох проклетата картина обратно — каза Томи. — Страшна полза имаше от нея, няма що!

— Нищо ли не научихте от нея?

— Не е точно така — каза Томи. — Научих нещо от картината, но дали това, което съм научил, ще ми свърши някаква работа — не зная. — Той добави: — Предполагам, че доктор Мъри не се е обаждал, нито мис Пакард от старческия дом „Слънчевото било“? Нищо подобно, нали?

— Никой не се е обаждал, освен зарзаватчията, за да каже, че имал много хубави патладжани. Той знае, че госпожата обича патладжани. Винаги я осведомява. Само че аз му казах, че нея я няма в момента. — Той добави: — Приготвил съм ви пиле за вечеря.

— Удивително е, че никога не можеш да се сетиш за нещо друго, освен за пилета — каза Томи нелюбезно.

— Този път е това, което наричат пиленце — каза Албърт. — Мършавичко е — добави той.

— Ще свърши работа — каза Томи.

Телефонът иззвъня. На секундата Томи скочи от стола си и се втурна към него.

— Ало... ало?

Слаб и далечен глас изрече:

— Мистър Томас Бересфорд? Ще приемете ли личен разговор от Инвъргашли?

— Да.

— Почакайте, моля.

Томи зачака. Вълнението му започна да спада. Трябваше да почака малко. След това прозвуча един отривист и компетентен глас, който той познаваше. Гласът на дъщеря му.

— Здравей, ти ли си, татко? — Дебора!

— Да. Защо си задъхан, да не си тичал? Дъщерите, помисли си Томи, винаги са критични.

— От възрастта е — каза той. — Как си, Дебора?

— О, добре съм. Виж, татко, видях нещо във вестника. Може и ти да си го видял. Замислих се за него. Нещо за някой, който претърпял злополука и бил в болница.

— Е? Мисля, че не съм виждал нищо такова. Искам да кажа, че по никакъв начин няма да го забележа. Защо?

— Ами... то не звучеше много страшно. Предположих, че е автомобилна катастрофа или нещо от сорта. Споменавах се, че жената, която и да е тя... възрастна жена... се е представила като Прудънс Каули, но не могли да открият адреса ѝ.

— Прудънс Каули? Искаш да кажеш...

— Ами да. Просто... Е, просто ми мина през ума. Това е името на мама, нали? Имам предвид, това беше името ѝ.

— Разбира се.

— Винаги забравям за Прудънс. Искам да кажа, никога не сме мислили за нея като за Прудънс, ти и аз, нито пък Дерек.

— Не — каза Томи, — не. Това не е кръщелно име, което някой би свързал с майка ти.

— Не, знам, че не е. Просто си помислих, че е... доста странно. Мислиш ли, че може да е някаква нейна роднина?

— Предполагам, че може. Къде е това?

— Болницата в Маркет Бейзинг мисля, че пишеше. Доколкото разбрах, искали да научат нещо повече за нея. Просто си помислих... е, знам, че е ужасно глупаво, сигурно има маса хора на име Каули и маса хора на име Прудънс, но просто реших да се обадя и да проверя. Да се уверя — имам предвид, че мама си е вкъщи и че всичко е наред.

— Разбирам — каза Томи. — Да, разбирам.

— Е, казвай, татко, вкъщи ли е тя?

— Не — отвърна Томи, — не е вкъщи и дори не зная дали е добре или не.

— Какво искаш да кажеш? — запита Дебора. — Какво прави мама? Предполагам, че през последните пет дни си бил в Лондон на онзи извънредно таен и секретен идиотски остатък от миналото, и си дрънкарал със старите момчета.

— Напълно си права — каза Томи. — Върнах се оттам снощи.

— И видя, че мама я няма... или ти знаеше къде отива? Хайде, татко, кажи ми всичко. Притеснен си. Много добре, те усещам, когато си притеснен. С какво се занимава мама? Тръгнала е след нещо, нали? Бих искала на нейната възраст да се научи да си седи мирно и да не се занимава с разни работи.

— Беше разтревожена — каза Томи. — Тревожеше се за нещо, което се е случило във връзка със смъртта на леля ти Ейда.

— Какво нещо?

— Ами нещо, което една от пациентките в старческия дом ѝ каза. Разтревожи се за тази възрастна жена. Тя започна много да приказва и майка ти се разтревожи за някои неща, които тя каза. И така, когато отидохме да прегледаме вещите на леля Ейда, решихме да поговорим с тази жена, но явно тя беше напуснала доста внезапно.

— Е, всичко това е съвсем естествено, нали?

— Някакви нейни роднини са дошли и са я отвели.

— Все още изглежда съвсем естествено — каза Дебора. — Защо се е изплашила мама?

— Втълпи си — каза Томи, — че на тази възрастна жена може да се е случило нещо.

— Разбирам.

— Откровено казано, изглежда, че е изчезнала. Всичко е станало съвсем естествено. Имам предвид, че има поръчителства от банки, адвокати и всичко останало. Само че... не можахме да открием къде е.

— Искаш да кажеш, че мама е тръгнала да я търси ли?

— Да. И не се върна, когато беше казала, че ще се върне, преди два дни.

— И не се е обаждала?

— Не.

— Трябваше да се грижиш за мама по-добре — каза Дебора сурово.

— Никой от нас не е успявал да се грижи за нея — каза Томи. — Дори и ти, Дебора, ако става дума за това. По същия начин влезе във войната и направи сума ти неща, които не бяха нейна работа.

— Но сега е по-различно. Имам предвид, че е доста стара. Трябва да си седи вкъщи и да се пази. Сигурно ѝ е било скучно. В края на краищата, това е в дъното на всичко.

— Болницата на Маркет Бейзинг, така ли каза? — попита Томи.

— Мелфърдшир. Мисля, че е на около час и половина с влак от Лондон.

— Точно така — каза Томи. — А близо до Маркет Бейзинг има едно село, което се казва Сатън Чансълър.

— То пък какво общо има? — попита Дебора.

— Твърде дълга история — рече Томи. — Свързано е с една картина на къща край моста над един канал.

— Струва ми се, че не те чувам много добре — каза Дебора. — Какво каза?

— Няма значение — рече Томи. — Ще се обадя в болницата на Маркет Бейзинг. Добре е, струва ми се, че майка ти е там. Хората, които са получили сътресение, често си спомнят първо неща, които са им се случили в детството и чак след това бавно се връщат към настоящето. Върнала се е към моминското си име. Може да е претърпяла автомобилна катастрофа, но не бих се изненадал и ако

някой я е тупнал по главата. Това е нещо, което би могло да се случи на майка ти. Забърква се в разни работи. Ще ти съобщя какво съм открил.

Четиридесет минути по-късно Томи Бересфорд погледна часовника си и изпусна въздишка на дълбока загриженост, докато оставяше телефонната слушалка върху вилката. Появи се Албърт.

— Какво ще правим с вечерята ви, сър? — запита той. — Не сте яли нищо, а аз се извинявам, че забравих за пилето... Стана на въглен.

— Не искам нищо да ям — каза Томи. — Искам нещо за пиене. Донеси ми едно двойно уиски.

— Веднага, сър — рече Албърт. Няколко минути по-късно той донесе желаното освежително питие на Томи, който се бе отпуснал в износеното, о удобно кресло, запазено специално за него.

— Предполагам, че сега — каза Томи — искаш да чуеш всичко.

— Всъщност, сър — каза Албърт с леко извиняващ се глас, — по-голямата част ми е известна. Разбирате ли, като чух, че става дума за госпожата и така нататък, позволих си волността да вдигна деривата в спалнята. Мислех, че няма да имате нищо против, сър, не и когато е за госпожата.

— Не те обвинявам — каза Томи. — Всъщност, благодарен съм ти. Ако трябваше да обяснявам отначало...

— Свързахте се с всички, нали? С болницата, с доктора и с управителката.

— Няма нужда да повтаряме всичко отново — рече Томи.

— Болницата в Маркет Бейзинг — каза Албърт. — Никога не е споменавала и дума за нея. Никога не я е давала като адрес или нещо такова.

— Не е имала намерение това да става неин адрес — рече Томи. — Доколкото мога да разбера, вероятно са я фраснали по главата някъде навън. Някой я е качил в кола и я е оставил някъде по пътя, за да изглежда като най-обикновен обир. — Той добави: — Събуди ме утре в шест и половина. Искам да започна от рано.

— Съжалявам, че пилето ви пак изгоря във фурната. Само го сложих, за да не изстине и го забравих.

— Стига с тези пилета — рече Томи. — Винаги съм ги смятал за много глупави птици, само се бутат под колите и кудкудякат наоколо. Погребете го утре сутринта с почести.

— Тя не е на прага на смъртта или нещо такова, нали? — попита Албърт.

— Спести си мелодраматичните фантазии — каза Томи. — Ако беше подслушвал внимателно, щеше да знаеш, че отново е дошла на себе си, знае коя е или коя е била, знае къде е и те се заклеха, че ще я пазят там и ще ме чакат, докато отида. По никакъв начин няма да ѝ позволят да се измъкне от леглото и пак да хукне да върши някаква глупава детективска работа.

— Като заговорихме за детективска работа... — каза Албърт, като се поколеба и леко се покашля.

— Не ми се говори за това — каза Томи. — Забрави го, Албърт. Учи се да събираш книги или да отглеждаш цветя на прозореца, или нещо такова.

— Е, само си мислех... имам предвид като улики...

— И какво за уликите?

— Просто си мислех.

— Оттам идват всичките беди в живота. От мисленето.

— Улики — каза Албърт отново. — Тази картина, например. Това е улика, нали?

Томи забеляза, че Албърт е закачил картината с къщата край канала на стената.

— Ако тази картина е улика за нещо, за какво мислиш, че е улика? — Той леко се смути, като осъзна колко тромава фраза бе изрекъл току-що.

— Имам предвид... за какво става дума въобще? Би трябвало да означава нещо. Това, което си мислех — каза Албърт, — ако ме извините, че го споменавам...

— Продължавай, Албърт.

— Мислех си за онова бюро.

— Бюро ли?

— Да. Онова, което донесоха преносвачите на мебели заедно с малката масичка, двата стола и другите неща. Казахте, че е семейна собственост, така ли?

— Принадлежеше на леля ми Ейда — рече Томи.

— Ами точно това имах предвид, сър. Това е такова място, където се намират улики. В стари бюра. Антики.

— Възможно е — каза Томи.

— Зная, че не е моя работа и предполагам, че наистина не трябваше да се бъркам в това, но докато ви нямаше, сър, не можах да се сдържа. Трябваше да отида и да погледна.

— Какво... да погледнеш в бюрото ли?

— Да, само да погледна дали няма някоя улика там. Нали разбирате, бюра като това обикновено имат тайни чекмеджета.

— Възможно е — рече Томи.

— Ами точно това е. Можеше да има някоя скрита улика там. Затворена в тайно чекмедже.

— Съгласен съм с подобна идея — каза Томи, — но не виждам причина, поне доколкото знам, леля ми Ейда да открие каквото и да било по тайни чекмеджета.

— Човек никога не знае с възрастните жени. Обичат да крият разни неща. Като гаргите са или като свраките, забравих кое беше. Може да има тайно завещание вътре или нещо, написано със симпатично мастило, или пък съкровище. Или упътване къде можете да намерите съкровище.

— Съжалявам, Албърт, но мисля, че ще трябва да те разочаровам. Съвсем сигурен съм, че няма нищо подобно в това старо бюро, което някога принадлежеше на чичо ми Уилям. Още един човек, който стана свадлив на стари години, освен че беше глух като пън и много раздразнителен.

— Мислех си — каза Албърт, — че никому няма да навреди, ако погледнем, нали? — Той добави добродетелно: — Тъй или инак трябва да се почисти. Нали знаете как са старите неща при възрастните жени. Не ги чистят много... не и когато имат ревматизъм и им е трудно да се справят.

Томи се замисли за момент. Спомняше си, че двамата с Тапънс прегледаха набързо чекмеджетата на бюрото, извадиха съдържанието им така, както си беше, и го сложиха в два големи плика, след което извадиха от долните чекмеджета няколко чилета вълна, две жилетки, един черен кадифен шал и три хубави калъфки за възглавници, които предадоха заедно с другите дрехи и вехтории. След като се върнаха у дома, прегледаха документите от двата плика. Вътре нямаше нищо особено интересно.

— Прегледахме съдържанието, Албърт — каза той. — Наистина посветихме няколко вечери на това. Имаше едно-две доста интересни

писма, няколко рецепти за варене на свински бут, още няколко за консервиране на плодове, няколко дажбени книжки, купони и други неща, останали от войната. Нямахше нищо интересно.

— О — рече Албърт, — но това са само хартийките, както се казва. Просто обикновените документи, с които човек се зарива по бюра, чекмеджета и така нататък. Имам предвид истински тайни неща. Когато бях малък, нали разбирате, работих шест месеца при един антиквар — често му помагах да подправя разни неща. Но така се научих за тайните чекмеджета. Обикновено ги правят по един и същ модел. Има три-четири разпространени начина, които варират от време на време. Не мислите ли, сър, че би трябвало да погледнете? Искам да кажа, че не бих искал да го правя сам, когато вас ви няма. Не искам да бъда нагъл — той погледна Томи с вид на молещо куче.

— Хайде, Албърт — каза Томи, като се предаде. — Да отидем да проверим.

„Много хубава мебел — мислеше си Томи, докато стоеше край Албърт и разглеждаше екземпляра от наследството на леля Ейда. — Добре поддържана, с хубав стар лак, доказателство за добрата работа и майсторството от миналите времена.“

— Е, Албърт — каза той, — действай. Това е твоето забавление. Само недей да го чупиш.

— О, винаги съм бил толкова внимателен. Не съм го насилвал, не съм пъхал ножове в процепите, нищо подобно. Първо сваляме предната част и я слагаме на тези две дървени плоскости, които се издърпват. Точно така, виждате ли, така крилото пада и тук е седяла възрастната жена. Леля ви Ейда е имала много хубава малка седефена кутия за попивателни. Беше в лявото чекмедже.

— Има още две тук — каза Томи.

Той измъкна две изящни плитки вертикални чекмеджета с пиластри от двете страни.

— А, тези, сър. Можете да слагате разни хартии в тях, но нищо тайно няма. Най-обикновеното място е като се отвори това малко средно шкафче... на дъното му се натиска нещо, издърпвате дъното и отдолу има място. Има обаче и други начини, и места. Това бюро е от онези, които могат да имат доста скривалища.

— Това също не е много тайно, нали? Просто плъзгаш плоскостта назад...

— Там е цялата работа. Изглежда като че ли си намерил всичко, което има за намиране. Дърпаш капака, отдолу има празно пространство и можеш да сложиш доста неща, които не искаш да бъдат пипани и така нататък. Но това не е всичко, както се казва. Защото, нали разбирате, тук отпред на една малка дъсчица, като малък корниз. Можете да я чете нагоре, нали виждате.

— Да — каза Томи, — да, виждам. Бута се нагоре.

— И тук имате тайник, точно зад средната ключалка.

— Само че вътре няма нищо.

— Не — каза Албърт, — разочароващо е. Но ако плъзнете ръка в този тайник и я размърдате наляво-надясно, ще напипате две малки тънки чекмедженца, по едно от всяка страна. Отгоре е изрязан един малък полукръг, в който можете да си пъхнете пръста... леко да дръпнете към вас... — като отбелязваше тези неща, Албърт постави китката си почти акробатическо положение. — Понякога малко заяждат. Чакайте... чакайте... ето, излиза. Закаченият показалец на Албърт издърпа нещо отвътре. Той внимателно го придвижи, докато тясното, малко чекмедже се показва в отвора. Той го извади и го сложи пред Томи с вид на куче, което носи кокал на господаря си. — Чакайте сега, сър. Има нещо тук, нещо, увито в дълъг тънък плик. Сега ще опитаме от другата страна. Той смени ръцете си и възобнови акробатическите си придърпвания. Скоро второто чекмедже излезе на бял свят и бе сложено до първото.

— Тук също има нещо — каза Албърт. — Още един запечатан плик, който някой някога е скрил. Не съм се опитвал да отворя никой от тях... не бих се осмелил да направя подобно нещо. — Гласът му беше благочестив до крайност. — Оставям го на вас... Искам да кажа обаче... може да има улики...

Заедно с Томи двамата извадиха съдържанието на прашните чекмеджета. Най-напред Томи извади един запечатан плик, завит на руло по дължина и хванат с ластик. Ластикът се разпадна в момента, в който го докоснаха.

— Изглежда ценно — каза Албърт.

Томи погледна плика. Върху него беше написано: „Поверително“.

— Ето — рече Албърт, — „поверително“. Това е улика.

Томи извади съдържанието на плика. Половин лист беше изписан с избелял почерк, при това — твърде нечетлив.

Томи го обърна няколко пъти, а Албърт се наведе над рамото му, като дишаше тежко.

— Рецепта на мисис Макдоналд за съомга със сметана — прочете Томи. — Дадена ми като специална услуга. Взима се един килограм месо от съомга, половин литър сметана, една винена чаша бренди и една прясна краставица. — Той млъкна. — Съжалявам, Албърт, но тази улика несъмнено ще ни доведе до едно хубаво ястие.

Албърт измърмори звуци, които изразяваха отвращение и разочарование.

— Няма значение — каза Томи. — Можем да опитаме следващия.

Следващият запечатан плик не приличаше толкова на антика, колкото другия. Върху него бяха прикрепени два бледи сиви восъчни печата, всеки от които представляваше дива роза.

— Симпатично — каза Томи. — Доста чудновато за леля Ейда. Сигурно е рецепта за пирог с говеждо месо.

Томи разкъса плика и повдигна вежди. Отвътре изпаднаха десет внимателно сгънати банкноти от пет лири.

— Хубавите тънки банкноти — каза Томи. — От старите са. Нали знаеш, от онези, дето ги използвахме през войната. Отпадъчна хартия. Сигурно днес не са валидни.

— Пари! — каза Албърт. — За какво са й тези пари?

— О, това са белите пари за черни дни на старата жена — рече Томи. — Леля Ейда винаги имаше бели пари за черни дни. Преди години тя ми каза, че всяка жена трябва да има в себе си петдесет лири на банкноти от пет лири, за това, което тя нарече извънредни случаи.

— Е, предполагам, че това все още би свършило работа — каза Албърт.

— Струва ми се, че не са излезли напълно от употреба. Мисля, че може да се уреди да ти ги сменят в банката.

— Има още един — каза Албърт. — Онзи от другото чекмедже...

Следващият беше по-дебел. Явно в него имаше повече неща и върху му имаше три червени печата, важни на вид. От външната страна беше написано със същия заострен почерк:

„В случай че умра, този плик да се изпрати запечатан на моя адвокат, мистър Рокбъри от Рокбъри&Томпкинс, или на племенника ми Томас Бересфорд. Да не се отваря от неупълномощени лица.“

Вътре имаше няколко ситно изписани листа. Почеркът беше лош, много заострен и тук-там — нечетлив. Томи го прочете на глас с известни затруднения.

„Аз, Ейда Мария Фаншо, записвам някои неща; които узнах и които ми бяха разказани от хора, живеещи в този старчески дом, наречен «Слънчевото било». Не мога да гарантирам верността на нищо от това, но явно има причини да се вярва, че подозрителни — възможно е дори престъпни — действия се извършват или са се извършвали тук. Елизабет Мууди, глупава жена, но, според мен, без навика да лъже, твърди, че е разпознала добре известен престъпник тук. Възможно е сред нас да действа отровител. Самата аз не приемам всичко за чиста монета, но ще остана нащрек. Предлагам да записвам всички факти, които разбера. Всичко може да се окаже празна работа. Моля или адвокатът ми, или племенникът ми Томас Бересфорд да извършат пълно разследване.“

— Ето — рече Албърт триумфално, — нали ви казах! Това е улика!

[1] Very Important Person (англ.) — много важна личност. — Б.пр.

↑

КНИГА ЧЕТВЪРТА
ТУК Е ЧЕРКВАТА, А ТУК СА СТЬПАЛАТА.
ЩЕ ВИДИШ ХОРАТА, ОТВОРИШ ЛИ
ВРАТАТА.

14. УПРАЖНЕНИЕ ПО МИСЛЕНЕ

— Предполагам, че трябва да помислим — рече Тапънс.

След щастливата среща в болницата, Тапънс най-накрая беше изписана с почести. Сега преданата двойка сравняваше бележките си в дневната на най-хубавия апартамент в „Агнец и флаг“ в Маркет Бейзинг.

— Остави мисленето на мира — рече Томи. — Нали знаеш какво ти каза онзи доктор, преди да те пусне да си вървиш. Без грижи, без умствени усилия, много малко физическа дейност... не се притеснявай за нищо.

— Че какво друго правя сега? — запита Тапънс. — Повдигнала съм си краката нависоко, нали, и главата ми лежи на две възглавници? Що се отнася до мисленето, то невинаги е умствено усилие. Не се занимавам с математика, не уча икономика, не правя домакински сметки. Мисленето представлява просто една удобна почивка и отваряне на съзнанието, в случай че нещо интересно или важно премине оттам. Във всеки случай нали предпочиташ малко да помисля с повдигнати на високо крака и глава на възглавниците, отколкото пак да се впусна в действие?

— Със сигурност не искам пак да действаш — каза Томи. — Това свърши. Разбираш ли? Физически, Тапънс, ще останеш неподвижна. Ако е възможно, няма да те изпускам от очи, защото не ти вярвам.

— Добре — отвърна Тапънс. — Край на лекцията. Сега да помислим. Да помислим заедно. Не обръщай внимание какво са ти казали докторите. Ако знаеше за докторите толкова, колкото зная аз...

— Остави докторите — рече Томи, — прави това, което ти казвам аз.

— Добре. Уверявам те, че в момента нямам желание за физическа дейност. Въпросът е в това да сравним бележките. Попаднахме на много неща. По-лошо е от селски благотворителен базар.

— Какво разбираш под „неща“?

— Ами факти. Всякакви факти. Прекалено много факти. И не само факти... Слухове, догадки, легенди, клюки. Цялата работа е като бъчва, в която има различни пакети, загънати и заровени сред стърготини.

— Точно така, в стърготини — каза Томи.

— Не съм сигурна дали си искрен или искаш да ме засегнеш — рече Тапънс. — Както и да е, съгласен си с мен, нали? Имаме твърде много от всичко. Има правилни и неправилни неща, важни и маловажни, и всичките са объркани заедно. Не знаем откъде да започнем.

— Аз зная — каза Томи.

— Добре — рече Тапънс. — Откъде започваш?

— Започвам оттам, че са те цапардосали по главата — отговори Томи.

Тапънс се замиеш за момент.

— Наистина не виждам каква е отправната точка в това. Искам да кажа, че това е последното нещо, което се случи, а не първото.

— За мен е първото — каза Томи. — Няма да позволя на никого да удря жена ми. Това е истинска отправна точка, а не плод на въображението. Това е истинско нещо, което се е случило наистина.

— Напълно съм съгласна с теб — каза Тапънс. — Наистина се случи, случи се на мен и аз не съм го забравила. Мислех си за него... щом възвърнах способността си да мисля.

— Имаш ли някаква представа кой може да го е направил?

— За нещастие — не. Наведох се над един гроб и — туп!

— Кой може да е бил?

— Предполагам, че е някой от Сатън Чансълър. И все пак изглежда толкова невероятно. Почти с никого не съм говорила.

— Викарият?

— Не може да е викарият — рече Тапънс. — Първо защото е мил старец. Второ, защото не е достатъчно силен. И трето, защото има твърде астматично дишане. Не може да се промъкне зад мен, без да го чуя.

— В такъв случай, ако не броим викария...

— Не си ли съгласен?

— Е — каза Томи, — да, съгласен съм. Както знаеш, видяхме се и говорих с него. Той от години е викарий тук и всички го познават.

Предполагам, че и самият сатана би могъл да се преструва на мил свещеник, но не и за повече от седмица, бих казал. Не и в продължение на десет или дванайсет години.

— Е, тогава — рече Тапънс — следващият заподозрян може да е мис Блай. Нели Блай. Въпреки че един Господ знае защо. Не може да си е помислила, че се каня да открадна някой надгробен камък.

— Смяташ ли, че може да е тя?

— Всъщност не съвсем. Разбира се, тя е способна. Ако е искала да ме проследи, да види какво правя и да ме цапардоса, би го направила с успех. Както и викарият, тя беше там... на това място... Тя беше в Сатън Чансълър, често изскачаше от къщи, за да свърши едно-друго, така че би могла да ме зърне в църковния двор, да се приближи на пръсти зад мен от любопитство, да види, че разглеждам някакъв гроб, това да не ѝ хареса по някаква причина и да ме удари с някоя от църковните метални вази за цветя или с нещо друго подръка. Но не ме питай защо. На пръв поглед няма вероятна причина.

— Кой е следващият, Тапънс? Мисис Кокърел, така ли се казваше?

— Мисис Копли — отвърна Тапънс. — Не, не може да е мисис Копли.

— Откъде си толкова сигурна? Живее в Сатън Чансълър, може да те е видяла, че излизаш от къщата и да те е проследила.

— О, да, да, но тя приказва твърде много — рече Тапънс.

— Не разбирам какво общо има приказването.

— Ако я беше слушал цяла вечер като мен — каза Тапънс, — щеше да разбереш, че всеки, който приказва колкото нея — без да спира, в непрекъснат поток — не би могъл да е човек на действието! Не би могла да се приближи до мен, където и да съм, без да приказва с възможно най-силния си глас, докато върви.

Томи се замисли над това.

— Добре — рече той. — Имаш точна преценка за тези неща, Тапънс. Задраскай мисис Копли. Кой още остава там?

— Еймъс Пери — каза Тапънс. — Това е човекът, който живее в къщата край канала. Трябва да я наричам „къщата край канала“, защото има толкова много други странни имена. Освен това така са я наричали в началото. Съпругът на добрата вещица. В него има нещо странно. Простоват е, голям, силен мъж, би могъл да цапардоса по

главата когото и да е, стига да иска, и дори ми се струва, че при определени обстоятелства би му се искало — въпреки че не зная точно защо — би му се искало да удари мен. Той наистина е по-добра възможност от мис Блай, която ми прилича на една от онези досадни и енергични жени, които ръководят енориите и си пъхат носа навсякъде. Не е от този тип, които биха прибягнали до физическа атака, освен по някаква невероятно емоционална причина. — Тя добави, като потръпна леко: — Знаеш ли, уплаших се от Еймъс Пери първия път, когато го видях. Показваше ми градината си. Изведнъж почувствах, че... ами, че не бих искала да го дразня... или да го срещна на някоя тъмна улица през нощта. Стори ми се, че той е човек, който не е жесток, но който би могъл да бъде жесток, ако нещо го тласне натам.

— Добре — каза Томи. — Еймъс Пери. Номер едно.

— Също и жена му — рече Тапънс бавно. — Добрата вещица. Беше мила и ми хареса и не бих искала да е тя... Мисля, че не е била тя, но ми се струва, че е объркана... Объркана е за някои неща, свързани с къщата. Това е друг въпрос, разбираш ли, Томи... Не знаем кое е важното във всичко това... Започнах да се питам дали всичко не се върти около тази къща... дали къщата не е центърът на всичко. Картината... Тази картина означава нещо, нали, Томи? Мисля, че би трябвало.

— Да — рече Томи, — би трябвало, струва ми се.

— Дойдох тук, за да се опитам да намеря мисис Ланкастър... но явно никой тук дори не е чувал за нея. Чудех се дали не съм объркала нещата и мисис Ланкастър да е в опасност (тъй като още съм сигурна в това), защото е притежавала тази картина. Мисля, че тя никога не е била в Сатън Чансълър, но са й дали или е купила картина на къща тук. А тази картина означава нещо... по някакъв начин е заплаха за някого.

— Мисис Какао... мисис Мууди, де... е казала на леля Ейда, че е разпознала някого в „Слънчевото било“, някой, свързан с „престъпни действия“. Мисля, че престъпните действия имат връзка с картината, с къщата край канала и с детето, което може би е убито тук.

— Леля Ейда обожавала картината на мисис Ланкастър и мисис Ланкастър й я дала... може би са говорили за нея — откъде я има или кой й я е дал, къде е къщата...

— На мисис Мууди са й светили маслото, защото тя определено е разпознала някого, който е бил „свързан с престъпни действия“.

— Разкажи ми пак за разговора с доктор Мъри — каза Тапънс. — След като ти е казал за мисис Какао, той е продължил да говори за определени типове убийци, като е давал примери с истински случаи от живота. Единият е бил с управителка на приют за възрастни хора — смътно си спомням, че четох за това, но не помня името на жената. Идеята обаче беше те да й прехвърлят парите си, след което да живеят там до смъртта си, добре гледани и хранени, без никакви парични притеснения. Всички били много щастливи, само че мирно умирали в съня си след не повече от година. Най-накрая започнали да обръщат внимание. Съдиха я и я осъдиха за убийство... Но тя нямаше угризения на съвестта и обжалва, като твърдеше, че това е било просто проява на доброта към бедните старци.

— Да, точно така — каза Томи. — Сега вече не помня името на жената.

— Е, няма значение — рече Тапънс. — След това цитирал друг случай. Случай с някаква жена, прислужничка, готвачка или икономка. Започвала работа в различни семейства. Предполагам, че понякога нищо не се е случвало, друг път е имало масови отравяния. Сигурно е било отравяне с храна. Всичко е ставало с доста логични симптоми. Някои хора се възстановили.

— Правела сандвичи — каза Томи, — пакетирала ги и им ги давала за пикник. Била много мила и много всеотдайна, освен това в случаите на масово отравяне тя самата имала някои симптоми. Може би е преувеличавала ефекта им. След това се е махала и е постъпвала на работа другаде, в съвсем различна част на Англия. Така продължило няколко години.

— Точно така, да. Никой, струва ми се, не могъл да разбере защо го е правила. Пристрастена ли е била към това? Някакъв навик може би? Забавлявала ли се е? В действителност никога не се разбрало. Никога не е проявявала някаква злоба към хората, чиято смърт явно е причинила. Не съвсем наред в главата, може би?

— Да. Мисля, че е било така, но предполагам, че специалистите ще анализират дълго време и накрая ще открият, че всичко е свързано със семейното канарче, което в детството й е причинило шок или я е разтревожило, и така нататък. Както и да е, не е била с всичкия си.

— Третият случай е още по-странен — каза Томи. — Французойка. Жена, която е страдала ужасно от загубата на съпруга и детето си. Била е с разбито сърце и е била ангел на милостта.

— Точно така — каза Тапънс, — спомням си. Наричаха я ангелът на... както се казваше селото — Гивон или нещо подобно. Ходела да гледа съседите, когато се разболявали. Най-вече гледала болни деца. Грижела се всеотдайно за тях. Рано или късно обаче, след очевидно леко възстановяване, състоянието им се влошавало и умирали. Плачела е часове, ходела на погребенията обляна в сълзи и всички казвали какво щели да правят без ангела, който се грижел за скъпите им създания и който правел всичко, което било по силите ѝ.

— Защо искаш отново да повтаряме всичко това, Тапънс?

— Защо се чудех дали доктор Мъри има някаква причина, за да спомене тези случаи.

— Искаш да кажеш, че е свързал...

— Мисля, че е свързал три класически случая, които са добре известни, след което ги е изпробвал — като ръкавица — за да види дали подходат към някого от „Слънчевото било“. Мисля, че по един или друг начин всеки от случаите би могъл да се окаже подходящ. Мис Пакард съответства на първия. Способната управителка на дома.

— Наистина имаш зъб на тази жена. А на мен ми е симпатична.

— Бих казала, че хората харесват убийците — каза Тапънс много разсъдително. — Също като мошениците и хората, които злоупотребяват с доверието ти — те винаги изглеждат толкова честни. Бих казала, че всички убийци на вид са мили и особено добросърдечни. Такива ми ти работи.

Както и да е, мис Пакард е много способна и има подръка всички средства, за да осъществи хубава естествена смърт без подозрения. Само някой като мисис Какао би могъл да я заподозре. Мисис Какао би могла да я заподозре, защото самата тя е малко побъркана и може да разбира побърканите хора, освен това може да я е срещала и някъде преди.

— Мисля, че мис Пакард не би имала някаква финансова изгода от смъртта на който и да е от възрастните ѝ пациенти.

— Не се знае — каза Тапънс. — Може би има някакъв по-умен начин, не да се печели от всички. Просто си избира една-две, да кажем, от богатите, които ѝ оставят много пари, но през цялото време има

смъртни случаи, които са съвсем естествени, но от които тя не получава нищо. Затова си мисля, нали разбираш, че доктор Мъри би могъл, само би могъл, да е хвърлил поглед към мис Пакард и да си е казал: „Глупости, въобразявам си разни неща.“ Въпреки това мисълта е заседнала в главата му. Вторият случай, който ти е споменал, може да се свърже с някоя прислужничка, готвачка или дори някоя болнична сестра. Някой от работещите там, почтена жена на средна възраст, която обаче е побъркана точно по този начин. Може би е имала зъб или не е харесвала някоя от пациентките там. Не можем да гадаем, защото ми се струва, че не познаваме достатъчно добре всички...

— И третият?

— Третият е по-труден — призна Тапънс. — Някой, който е отдаден. Посветен.

— Може би просто е добавил този, за да закръгли бройката — рече Томи. После прибави: — Мислех си за онази ирландска сестра.

— Милото момиче, на което дадохме кожения шал ли?

— Да, онова мило момиче, което леля Ейда е харесвала. Онова, съчувстващото. Изглеждаше, че толкова обича всички, че толкова съжالياва, когато някоя умре. Беше много загрижена, когато разговаря с нас, нали? Ти така каза — тя напускате и не ни каза точно защо.

— Може да е била доста невротична. От сестрите не се очаква да бъдат твърде милосливи. Не е хубаво за пациентите. Учат ги да бъдат хладни, способни и да внушават доверие.

— У теб заговори сестра Бересфорд — рече Томи и се ухили.

— Да се върнем на картината — каза Тапънс. — Нека просто се съсредоточим върху нея, защото ми се струва много интересно това, което ми каза за мисис Боскоуън, когато си ходила да я видиш. Звучеше ми... звучеше интересно.

— Самата тя беше интересна — каза Томи. — Може би най-интересният човек, когото срещам в тази необикновена история. Човек, който изглежда, че знае нещата, но без да размишлява върху тях. Като че ли знаеше нещо за това място, което аз не зная и което може би и ти не знаеш. Тя обаче знае нещо.

— Това, което е казала за лодката, е странно — рече Тапънс. — Това, че оригиналната картина е била без лодка. Защо мислиш, че има лодка сега?

— О — рече Томи, — не зная.

— Имаше ли някакво име, изписано на лодката? Не си спомням да съм видяла някакво... но тогава и не съм разглеждала много внимателно.

— На нея пишеше „Уотърлили“^[1].

— Много подходящо име за лодка. На какво ми напомня това?

— Нямам представа.

— И тя беше съвсем сигурна, че съпругът ѝ не е рисувал тази лодка? Може да я е сложил допълнително.

— Каза, че не е. Беше много категорична.

— Разбира се — каза Тапънс, — има още една възможност, която не сме разгледали. Имам предвид моето удряне — човекът, който ме е ударил, може този ден да ме е проследил от Маркет Бейзинг, за да види какво съм намислила. Защото там задавах всички онези въпроси. Посетих всички агенти по недвижими имоти. Блоджет&Бърджес и всички останали. Разубеждавах ме за тази къща. Бяха уклончиви. Поуклончиви, отколкото е нормално. Това беше същата уклончивост, както когато опитвахме да разберем къде е отишла мисис Ланкастър. Адвокати, банки, собственик, с когото не могат да се свържат, защото е в чужбина. Същото поведение. Изпращат някой след колата ми, искат да видят какво правя и своевременно някой ме удря по главата. Което ни води — каза Тапънс, — до гроба в църковния двор. Защо някой не е искал да разглеждам стари гробове? Всичките бяха съборени. Предполагам, че група момчета, на които им е омръзнало да чупят телефонни кабинки, са се вмъкнали в църковния двор, за да се позабавляват и светотатстват зад църквата.

— Каза, че били изписани някакви думи? Или грубо издялани думи?

— Да, с длето, струва ми се. Някой, който се е отказал от зле свършената работа. Името — Лили Уотърс, и годините — седем. Това беше направено добре, след това идваха другите останки от думи... Изглеждаше като „А който...“, след това „съблазни едного от тия малките“... и... „воденичен камък“...

— Звучи ми познато.

— Би трябвало. Определено е библейско, но е правено от човек, който не е бил съвсем сигурен в думите, които е искал да си спомни...

[2]

— Много е странна цялата тази работа.

— И защо някой би възразявал? Просто се опитвах да помогна на викария... И на бедния човек, който се опитваше да намери изгубеното си дете... Ето, пак се върнахме до мотива за изгубеното дете... Мисис Ланкастър говореше за някакво нещастно дете, зазидано зад камина, а мисис Копли бърбореше за зазидани монахини и убити деца, майка, която убила детето си, любовник, извънбрачно дете, самоубийство... Всичко това са стари приказки, клюки, слухове и легенди, объркани в най-фантастичната каша! Все едно, Томи, има един факт, не просто слух или легенда...

— Имаш предвид...

— Имам предвид, че от комина на къщата край канала падна една стара парцалена кукла — детска кукла. Била е там много, много дълго време, цялата покрита със сажди и боклуци...

— Жалко, че не е тук — каза Томи.

— У мен е — рече Тапънс триумфиращо.

— Взела си я със себе си?

— Да. Изненада ме, нали разбираш. Помислих си, че искам да я взема и да я изследвам. Никой не я искаше или нещо подобно. Мога да си представя как семейство Пери просто щяха да я хвърлят направо на боклука. Ето я тук.

Тя стана от дивана, приближи се до куфара си, порови се малко и донесе нещо, увито във вестник.

— Заповядай, Томи, погледни.

С известно любопитство, Томи разгърна вестника. Внимателно извади остатъците от детската кукла. Отпуснатите ѝ ръце и крака висяха, изтънелите остатъци от дрешки се разпаднаха, щом я докосна. Тялото явно бе направено от много тънък велур, зашит около натъпкано със стърготини тяло, което сега беше провиснало, защото тук-там стърготините се бяха изсипали. Докато Томи я държеше, докосвайки я много внимателно, тялото внезапно се разцепи, разтваряйки се в една огромна рана, от която се изсипа шепа стърготини и малки камъчета, които се разпиляха по пода. Томи обиколи и внимателно ги събра.

— Боже мой — каза си той. — Боже мой!

— Колко странно — каза Тапънс, — пълна е с камъчета. Мислиш ли, че това са остатъци от разпадащия се комин? Може би хоросанът или нещо друго се рони?

— Не — каза Томи, — тези камъчета бяха вътре в тялото.

След като ги събра внимателно, той бръкна с пръст в трупа на куклата и оттам изпаднаха още няколко камъчета. Той ги занесе до прозореца и ги заразглежда в ръката си. Тапънс го наблюдаваше с неразбиращ поглед.

— Смешно е да се пълни кукла с камъчета — рече тя.

— Е, това не са съвсем обикновени камъчета — каза Томи. — Имало е много добра причина, предполагам.

— Какво имаш предвид?

— Погледни ги. Вземи няколко.

Учудена, тя взе няколко от ръката му.

— Ами камъчета — рече тя. — Някои са доста големи, други са малки. Защо си толкова развълнуван?

— Защото, Тапънс, започвам да разбирам нещата. Това не са камъчета, скъпо момиче, това са диаманти.

[1] Водна лилия (англ.). — Б.пр. ↑

[2] А който съблазни едного от тия малките, които вярват в Мене, за него е по-добре, ако му надянат воденичен камък на шията и го хвърлят в морето. — Марк, 9:42. — Б.пр. ↑

15. ВЕЧЕР В ДОМА НА ВИКАРИЯ

— Диаманти! — ахна Тапънс.

Като гледаше ту него, ту диамантите, които още лежах на дланта ѝ, тя каза:

— Тези прашни неща, това диаманти ли са?

Томи кимна.

— Сега започва да се появява някакъв смисъл, нали виждаш, Тапънс. Връзва се. Къщата край канала. Картината. Чакай само Айвър Смит да чуе за куклата. Вече те чака с букет, Тапънс...

— За какво?

— За това, че си му помогнала да пипне голяма престъпна банда!

— Стига с твоя Айвър Смит! Предполагам, че цялата минала седмица си бил там, изоставяйки ме в последните дни на моето възстановяване в онази ужасна болница, точно когато имах нужда от ободрителен разговор.

— Почти всяка вечер идвах да те виждам.

— Не ми казваше много.

— Онзи дракон, сестрата, ме предупреди да не те вълнувам. Самият Айвър обаче идва тук вдругиден и сме организирали малка вечеринка в дома на викария.

— Кой ще бъде там?

— Мисис Боскоуън, един от местните едри земевладелци, твоята приятелка мис Нели Блай, викарият, разбира се, ти и аз...

— А мистър Айвър Смит... как е истинското му име?

— Доколкото знам, то е Айвър Смит.

— Винаги си толкова внимателен... — Тапънс внезапно се разсмя.

— Какво те развесели?

— Помислих си, че бих искала да ви видя как двамата с Албърт откривате тайни чекмеджета в бюрото на леля Ейда.

— Цялата заслуга е на Албърт. Той направо изнесе цяла лекция по въпроса. Научил е всичко това на младини от някакъв антиквар.

— Представи си само — леля ти Ейда наистина оставя таен документ като този, целият покрит с печати. Всъщност тя не е знаела нищо, но е била готова да повярва, че в „Слънчевото било“ има някой опасен. Чудя се дали е знаела, че е мис Пакард.

— Това е само твоя идея.

— Това е много добра идея, ако търсим престъпна банда. Ще им трябва място като „Слънчевото било“, почтено и ръководено добре, с някой способен престъпник, който да движи нещата. Някой, който да има право на достъп до наркотици, когато и да потрябват. Като приема настъпилите смъртни случаи като напълно естествени, това ще повлияе и на лекаря, който ще реши, че всичко е наред.

— Всичко ми е ясно, но всъщност истинската причина да започнеш да подозираш мис Пакард е, че не харесваше зъбите й...

— За да те изям по-добре — каза Тапънс замислено. — Ще ти кажа още нещо, Томи... Представи си, че тази картина, картината на къщата край канала, никога не е принадлежала на мисис Ланкастър...

— Обаче знаем, че е принадлежала — Томи я погледна изненадано.

— Не, не знаем. Знаем само, че мис Пакард каза така... Мис Пакард каза, че мисис Ланкастър я дала на леля Ейда.

— Но защо... — Томи млъкна.

— Защото това е причината да отведат мисис Ланкастър — за да не може да ни каже, че картината не е нейна и не я е давала на леля Ейда.

— Мисля, че това е много отвличена идея.

— Може би... Но картината е рисувана в Сатън Чансълър... Къщата на картината е къща в Сатън Чансълър... Имаме причина да смятаме, че тази къща е... или е била използвана за скривалище от престъпното им сдружение... Предполага се, че мистър Екълс е човекът зад бандата. Мистър Екълс е отговорен за изпращането на мисис Джонсън, която е отвела мисис Ланкастър. Не вярвам мисис Ланкастър някога да е била в Сатън Чансълър или в къщата край канала, нито е имала нейна картина, въпреки че може да е чула някой в „Слънчевото било“ да говори за това... Може би мисис Какао? Започнала да бърбори, това е било опасно, затова е трябвало да бъде премахната. Някой ден ще я намеря! Запомни ми думите, Томи.

— Изглеждате забележително добре, ако мога така да се изразя, мисис Томи — каза Айвър Смит.

— Отново се чувствам съвсем добре — каза Тапънс. — Предполагам, че е доста глупаво от моя страна да се оставя да ме цапардосат по такъв начин.

— Заслужавате медал, особено за онази работа с куклата. Как се добирате до тези неща, не мога да разбера!

— Тя е идеалният териер — каза Томи. — Допира си носа до следата и тръгва.

— Нали нямате намерение да ме изолирате от събирането довечера? — попита Тапънс подозрително.

— Разбира се, че не. Знаете ли, доста неща се изясниха. Не мога да изразя благодарността си към вас двамата. Имайте предвид, че бяхме стигнали донякъде с това забележително умно сдружение на престъпници, отговорно за невероятен брой обири през последните пет или шест години.

Както казах на Томи, когато дойде да ме пита дали не зная нещо за нашия умен юрист мистър Екълс, подозираме го от дълго време, но той не е човек, срещу когото лесно можеш да събереш доказателства. Прекалено внимателен е бил досега. Работи като адвокат — обикновена и неподправена работа с абсолютно неподправени клиенти.

— Както казах на Томи, един от най-важните моменти е веригата от къщи. Истински къщи с почтено име, с доста искрени и почтени обитатели, които живеят там известно време, след което напускат. Благодарение на вас, мисис Томи, и на вашето разследване на комини и мъртви птици, почти със сигурност намерихме една от тези къщи. Къщата, в която се укрива значителна част от плячката. Много хитра система, нали разбирате, скъпоценностите и разни подобни неща да се правят на пакети и да се крият, след което, когато му дойде времето, да се изпращат в чужбина или да се изнасят натам с рибарски лодки, след като цялата суматоха около въпросния обир е затихнала.

— Ами семейство Пери? Те... надявам се, не са... Замесени ли са?

— Човек не може да бъде сигурен — каза мистър Смит. — Не, човек не може да е сигурен. Изглежда ми вероятно мисис Пери поне да

знае нещо или, във всеки случай, е знаела нещо навремето.

— Мислите ли, че тя наистина е един от престъпниците?

— Не е невъзможно. Възможно е, нали разбирате, да я държат с нещо.

— С какво?

— Е, това е поверително, но зная, че можете да си държите езика зад зъбите. Та местната полиция смята, че съпругът, Еймъс Пери, би могъл да е човекът, отговорен за вълната от детски убийства преди доста години. Той не е напълно здрав психически. Според медицинското заключение той лесно би могъл да получи импулс да се разправи с децата. Никога не е имало някакво пряко доказателство, но може би жена му е била свръхзагрижена винаги да му осигурява съответно алиби. Ако е така, нали разбирате, това може да даде на банда безскрупулни хора средство да я изнудват и може да са я сложили като наемател в част от къщата, като са сигурни, че тя няма да се разприказва. Може наистина да са имали някакво унищожително доказателство срещу съпруга ѝ. Вие сте ги виждали. Какво мислите за тях двамата, мисис Томи?

— Тя ми хареса — отвърна Тапънс. — Мисля, че беше... Е, както казах, определих я като добра вещица, отдадена на бялата, а не на черната магия.

— Ами той?

— Уплаших се от него — каза Тапънс. — Не през цялото време, само веднъж или два пъти. Изведнъж ми се стори голям и застрашителен. Само за миг-два. Не мога да си представя от какво съм се изплашила, но се бях изплашила. Предполагам, че, както вие казахте, почувствах, че не е наред в главата.

— Много хора са като него — каза мистър Смит. — Много често те въобще не са опасни. Но не можем да твърдим, нито пък да сме сигурни.

— Какво ще правим тази вечер в дома на викария?

— Ще зададем няколко въпроса. Ще видим някои хора. Ще открием неща, които могат да ни дадат малко повече информация, която ни трябва.

— Майор Уотърс ще бъде ли там? Човекът, който е писал на викария за детето си?

— Явно няма такъв човек! Когато махнаха стария надгробен камък, отдолу имаше ковчег, детски ковчег, обкован с олово... Пълен беше с плячка. Бижута и златни предмети от кражбата близо до Сейнт Олбъни. Писмото до викария с било с цел да се разбере какво се е случило с гроба. Поразията на местните хлапета е объркала нещата.

— Толкова дълбоко съжалявам, скъпа — каза викарият, посрещайки Тапънс с протегнати ръце. — Да, наистина, скъпа, ужасно притеснен бях, че ви се е случило точно на вас, която бяхте толкова любезна. Когато правехте това, за да ми помогнете. Наистина почувствах... да, наистина е така, че вината е моя. Не трябваше да ви позволявам да се ровите сред надгробните камъни, въпреки че нямаше причина да мислим... никаква причина въобще... че някаква банда млади хулигани...

— Не се тормозете, отче — каза мис Блай, внезапно появявайки се край него. — Мисис Бересфорд знае, сигурна съм, че това няма нищо общо с вас. Действително беше много любезно от нейна страна да ви предложи помощта си, но вече всичко приключи и тя отново е съвсем добре. Нали, мисис Бересфорд?

— Разбира се — каза Тапънс, леко подразнена, обаче, че мис Блай така самоуверено поема отговорността за здравето ѝ.

— Елате да седнете тук и си сложете възглавница зад гърба — каза мис Блай.

— Не ми трябва възглавница — рече Тапънс, като отказваше да приеме стола, който мис Блай услужливо буташе към нея. Вместо това тя седна върху един изключително неудобен стол от другата страна на камината.

На входната врата рязко се почука и всички в стаята подскочиха. Мис Блай подскочи на крака.

— Не се тревожете, отче — каза тя. — Аз ще отида.

— Моля ви, бъдете така добра.

Отвън, в салона, се чуха приглушени гласове, след което мис Блай влезе, водейки едра жена в брокатена премяна, а зад нея вървеше много висок и слаб човек с мъртвешки облик. Тапънс се вгледа в него. Раменете му бяха обгърнати от черна мантия, а слабото му, призрачно

лице беше като от друг век. „Сякаш е излязъл — помисли си Тапънс — направо от картина на Ел Греко.“

— Много се радвам да ви видя — каза викарият и се обърна. — Мога ли да ви представя сър Филип Старк, мистър и мисис Бересфорд. Мистър Айвър Смит. А! Мисис Боскоуън. Не съм ви виждал от много, много години... мистър и мисис Бересфорд.

— Виждали сме се с мистър Бересфорд — каза мисис Боскоуън. Тя погледна Тапънс. — Здравейте — рече тя. — Радвам се да ви видя. Чух, че сте претърпели злополука.

— Да, но вече съм добре.

След като представянето приключи, Тапънс седна на стола си. Много по-често отпреди я връхлиташе умора, което, според нея, вероятно беше в резултат от сътресението. Както си седеше тихо, с полупритворени очи, тя изучаваше всички в стаята с повишено внимание. Не слушаше разговора, само гледаше. Имаше чувството, че няколко от героите в драмата — драма, в която тя несъзнателно се беше включила — се бяха събрали тук като в драматична сцена. Нещата се събираха в едно, като формираха компактно ядро. С идването на сър Филип Старк и мисис Боскоуън сякаш двама неразкрити до този момент персонажи изведнъж се бяха представили. През цялото време са били там, отвъд кръга, но сега бяха влезли вътре. По някакъв начин бяха засегнати, въввлечени. Бяха дошли тук тази вечер — защо, питаше се тя? Поканил ли ги бе някой? Айвър Смит? Заповядал ли е тяхното присъствие или просто любезно е настоял? А може би те бяха точно толкова непознати за него, колкото и за нея? Тя си помисли: „Всичко започна в «Слънчевото било», но «Слънчевото било» не е истинската сърцевина на нещата. Тя е и винаги е била тук, в Сатън Чансълър. Нещата са се случили тук. Не много скоро, почти сигурно е, че не много скоро. Отдавна. Неща, които нямат нищо общо с мисис Ланкастър... но мисис Ланкастър е била въввлечена по неведом начин. Е, къде ли е мисис Ланкастър сега?“

Лека студена тръпка мина през Тапънс.

„Струва ми се — помисли си Тапънс, — струва ми се, че може би е мъртва...“

Ако е така, реши Тапънс, самата тя се бе провалила. Тя бе започнала издирването си, загрижена за мисис Ланкастър, чувствайки,

че мисис Ланкастър я грози някаква опасност и бе решена да намери мисис Ланкастър, за да я защити.

„И ако тя не е мъртва — мислеше си Тапънс, — все пак ще го направя!“

Сатън Чансълър... Там се бе сложило началото на нещо заплашително и опасно. Къщата край канала беше част от него. Може би тя беше центърът на всичко, или пък самото село Сатън Чансълър? Място, в което хората са живели, дошли, напуснали, избягали, изгубили, изчезнали, появили се отново. Като сър Филип Старк.

Без да обръща глава, погледът на Тапънс се насочи към сър Филип Старк. Не знаеше нищо за него, освен това, което се бе изляло от мисис Копли по време на монолога ѝ за жителите въобще. Тих човек, учен, ботаник, индустриалец или поне такъв, който притежава голям дял в индустрията. Следователно богат човек... също и човек, който обича децата. Ето, пак се върна на това. Отново деца. Къщата край канала и птицата в комина, от комина падна детска кукла, заровена там от някого. Детска кукла, която съдържа в тялото си шепа диаманти — резултат от престъпление. Това беше една от главните квартири на голямо престъпно начинание. Имаше обаче и по-зловещи престъпления от обирите. Мисис Копли бе казала: „Винаги съм си представяла, че той може да го е направил.“

Сър Филип Старк. Убиец? Иззад полупритворените си очи, Тапънс го разгледа с ясното съзнание, че го изучава, за да разбере дали съвпада по какъвто и да е начин с представата и за убиец, при това убиец на деца.

На колко ли години може да е? Най-малко седемдесет, може и по-възрастен. Позахабено, аскетично лице. Да, определено аскетично. Съвсем определено това бе едно измъчено лице. Тези големи тъмни очи. Очи на Ел Греко. Съсухрено тяло.

Дошъл бе тази вечер — защо, зачуди се тя? Погледът ѝ се премести върху мис Блай. Седеше малко неспокойно на стола си, като помръдваше от време на време, за да бутне масата по-близо до някого, да предложи възглавница, да промени положението на кутията с цигари или на кибрита. Подвижна, неспокойна. Гледаше сър Филип Старк. Всеки път, когато се отпуснеше, погледът ѝ се насочваше към него.

„Кучешка преданост — помисли си Тапънс. — Мисля, че трябва да е била влюбена в него някога. Струва ми се, че, в известен смисъл, все още може да е. Човек не спира да е влюбен в някого, защото остарява. Такива като Дерек и Дебора мислят, че става така. Не могат да си представят някой, който не е млад, да е влюбен. Но мисля, че тя... Мисля, че тя все още е влюбена в него, безнадеждно, предано влюбена. Не каза ли някой... Мисис Копли или викарият не каза ли, че мис Блай е била негова секретарка на младини, а след това е продължила да се грижи за работите му тук?“

„Е — помисли си Тапънс, — напълно естествено е. Секретарките често се влюбват в шефовете си. Да кажем, че Гъртруд Блай е обичала Филип Старк. Този факт може ли да е от полза? Дали мис Блай е знаела или подозирала, че зад спокойната и аскетична личност на Филип Старк минава ужасяващата нишка на лудостта? Винаги толкова обичал децата.“

„Мисля си, че прекалено много обичаше децата“ — бе казала мисис Копли.

Нещата можеха да се приемат така. Може би това бе причината да изглежда толкова измъчен.

„Освен ако не е патолог, психиатър или нещо такова, човек не знае нищо за лудите убийци — помисли си Тапънс. — Защо искат да убиват деца? Какво предизвиква това деяние? Съжالياват ли след това? Отвратени ли са, отчаяно нещастни ли са, ужасени ли са?“

В този момент тя забеляза, че погледът му бе спрял върху нея. Очите му срещнаха нейните и явно оставиха някакво послание.

„Мислиш си за мен — казваха тези очи. — Да, това, което си мислиш, е вярно. Аз съм обладан от духове.“

Да, това го описваше точно... Той бе обладан от духове.

Тя с мъка откъсна очи от него. Погледът ѝ се премести на викария. Той ѝ харесваше, беше мил. Знаеше ли нещо? Би могъл да знае, помисли си Тапънс, а би могъл и да живее сред някакъв възел на злото, за който дори не е подозирал. Около него се случваха събития, може би, а той не знаеше нищо за тях, защо притежаваше доста смущаващото качество на невинността.

Мисис Боскоуън? За мисис Боскоуън обаче беше трудно да се разбере каквото и да е. Жена на средна възраст, личност, както бе казал

Томи, но това не изразяваше нищо. Сякаш Тапънс я бе извикала, защото мисис Боскоуън неочаквано се изправи.

— Ще имате ли нещо против, ако се кача горе, за да се измия? — попита тя.

— О, разбира се, че не — мис Блай скочи на крака. — Ще ви заведа, нали може, отче?

— Зная пътя прекрасно — каза мисис Боскоуън. — Не се притеснявайте... Мисис Бересфорд?

Тапънс подскочи леко.

— Ще ви покажа — рече мисис Боскоуън, — къде са нещата. Елате с мен.

Тапънс стана послушно като дете. Тя не си обясни нещата по този начин, но знаеше, че беше повикана, а когато те вика мисис Боскоуън, се подчиняваш.

През това време мисис Боскоуън бе минала през вратата на салона и Тапънс я последва. Мисис Боскоуън тръгна нагоре по стълбите... Тапънс вървеше след нея.

— Стаята за гости е на края на стълбите — рече мисис Боскоуън. — Винаги я държат готова. До нея има баня.

Тя отвори вратата на края на стълбите, мина през нея, запали лампата и Тапънс я последва.

— Много се радвам, че ви намерих тук — каза мисис Боскоуън. — Надявах се да стане така. Притеснявах се за вас. Съпругът ви каза ли ви?

— Разбрах, че сте споменали нещо — отвърна Тапънс. — Да, тревожех се. — Тя затвори вратата зад тях, като по този начин се уединиха за личен разговор.

— Не чувствате ли — каза Ема Боскоуън, — че Сатън Чансълър е опасно място?

— За мен наистина беше опасно — каза Тапънс.

— Да, зная. Имате късмет, че не беше по-лошо, но тогава... да, мисля, че разбирам.

— Знаете нещо — рече Тапънс. — Знаете нещо за всичко това, нали?

— В известен смисъл — отговори Ема Боскоуън, — в известен смисъл зная и в известен смисъл не зная. Нали разбирате, човек има инстинкти, чувства. Когато се окаже, че са верни, това е тревожно.

Цялата тази работа с престъпната банда изглежда много необикновена. Не изглежда да има нещо общо с... — тя внезапно млъкна. — Искам да кажа, че това е просто едно от нещата, които непрекъснато се случват... които в действителност винаги са се случвали. Само че сега са много добре организирани, като бизнес.

Няма нищо опасно, нали разбирате, не и във връзка с престъпната част. Става въпрос за другото. Трябва да знаете откъде идва опасността и как да се предпазите. Трябва да внимавате, мисис Бересфорд, наистина трябва. Вие сте от хората, които се втурват с главата напред, а това не е безопасно. Не и тук. Тапънс рече бавно:

— Старата ми леля... По-скоро старата леля на Томи, не моята... Някой й казал, че в приюта, в който умря... че там имало убиец.

Ема бавно кимна.

— Имаше два смъртни случая в този приют — рече Тапънс, — и докторът има определени подозрения.

— Това ли ви подтикна да започнете?

— Не — отвърна Тапънс, — преди това беше.

— Ако имате време — каза Ема Боскоуън, — бихте ли ми казали много набързо — колкото можете по-бързо, защото някой би могъл да ни прекъсне — какво точно се случи в онзи приют или старчески дом, или каквото е там, което ви накара да започнете?

— Да, мога да ви кажа много бързо — рече Тапънс и продължи по същество.

— Разбирам — каза Ема Боскоуън. — И не знаете къде е тази възрастна жена, мисис Ланкастър, сега?

— Не, не зная.

— Мислите ли, че е мъртва?

— Мисля, че... би могла да е.

— Защото е знаела нещо ли?

— Да. Знаеше нещо за някакво убийство. Може би за някакво убито дете.

— Мисля, че тук грешите — рече мисис Боскоуън. — Мисля, че детето е било намесено погрешно и тя се е объркала. Възрастната ви дама, имам предвид. Объркала е детето с нещо друго, с някакво друго убийство.

— Предполагам, че е възможно. Старите хора се объркват. Но тук е имало убиец на свобода, нали? Поне така ми каза жената, при

която бях настанена.

— Имаше няколко убийства на деца в тази част на страната, да. Но това беше преди доста време, нали разбирате.

— Не съм сигурна. Викарият надали ще знае. Тогава не беше тук. Но мис Блай беше. Да, да, тя трябва да е била тук. Тогава трябва да е била много младо момиче.

— Предполагам. Тапънс каза:

— Винаги ли е била влюбена в сър Филип Старк?

— Забелязахте го, нали? Да, така мисля. Напълно отдадена, отвъд границите на боготворенето. Разбрахме го, когато дойдохме тук за първи път с Уилям.

— Какво ви накара да дойдете тук? Живяхте ли в къщата край канала?

— Не, никога не сме живели там. Той обичаше да я рисува. Рисувал я е няколко пъти. Какво стана с картината, която съпругът ви ми показва?

— Отново я донесе вкъщи — рече Тапънс. — Каза ми какво сте казали за лодката, че съпругът ви не я е рисувал... лодката на име „Уотърлили“...

— Да, не е рисувана от съпруга ми. Когато видях картината за последен път, на нея нямаше лодка. Някой я е нарисувал допълнително.

— И я нарекъл „Уотърлили“... Един човек, който не съществува, майор Уотърс, написал писмо за детски гроб — дете на име Лилиан — но в този гроб нямаше погребано дете, само един детски ковчег, пълен с плячката от голям обир. Рисуването на лодката трябва да е било съобщение — съобщение къде е скрито ограбеното... Изглежда, че всичко се връзва с престъплението.

— Така изглежда... Но човек не може да е сигурен какво...

Ема Боскоуън млъкна изведнъж. Бързо каза:

— Идва да ни търси. Влезте в банята...

— Кой?

— Нели Блай. Влизайте в банята и заключете вратата.

— Тя просто си пъха носа навсякъде — рече Тапънс, докато изчезваше в банята.

— Малко повече от това — каза мисис Боскоуън.

Мис Блай отвори вратата и влезе, лъчезарна и готова да помогне.

— О, надявам се, че сте намерили всичко, което ви трябва? — рече тя. — Има чисти кърпи и сапун, надявам се? Мисис Копли идва да се грижи за викария, но трябва да се уверя, че наистина си върши работата както трябва.

Мисис Боскоуън и мис Блай слязоха заедно надолу. Тапънс се присъедини към тях точно пред вратата на гостната. Сър Филип Старк стана, щом тя влезе в стаята, премести стола ѝ и седна до нея.

— Така харесва ли ви, мисис Бересфорд?

— Да, благодаря ви — рече Тапънс. — Много е удобно.

— Съжалявам — в гласа му имаше неясен чар, въпреки че съдържаше и елементи на нещо призрачно, далечно, глухо, но с някаква интересна дълбочина — за това, което се е случило с вас — каза той. — Толкова е тъжно в наши дни... Случват се какви ли не неща.

Очите му шареха по лицето ѝ и тя си помисли: „Изучава ме точно така, както и аз него.“ Тя погледна за миг към Томи, но той говореше с Ема Боскоуън.

— Какво ви накара да дойдете в Сатън Чансълър на първо място, мисис Бересфорд?

— О, общо взето, търсехме къща в провинцията — отговори Тапънс. — Съпругът ми го нямаше, беше на някакъв конгрес и аз реших да пообиколя из провинцията — просто да видя как стоят нещата и какви са цените, нали разбирате.

— Чух, че сте отишли и сте разглеждали къщата край моста над канала?

— Да, така е. Струва ми се, че веднъж я видях от влака. Много привлекателна на вид къща... отвън поне.

— Да. Мога да си представя, че отвътре трябва да се направят доста неща, да се оправи покривът и така нататък. От обратната страна не е толкова привлекателна, нали?

— Не, стори ми се доста необичаен начин за разделяне на къща.

— Е — каза Филип Старк, — хората имат различни идеи, нали?

— Никога не сте живели там, така ли? — попита Тапънс.

— Не, наистина не. Моята къща изгоря преди много години. Част от нея все още си стои. Предполагам, че сте я видели или са ви я показали. Над дома на викария е, нали знаете, малко нагоре по хълма. Поне това, което наричат хълм по тези места. Няма кой знае с какво да

се похваля. Баща ми я построи около 1890 година. Внушително имение. Готически стил, елементи от Балморал. Днешните архитекти отново се възхищават от тези неща, въпреки че преди четиридесет години видът ѝ те караше да настръхнеш. Имаше всичко, което се полагаше на един дом на джентълмен. — Гласът му беше леко ироничен. — Билярдна, утринна стая, дамски покои, огромна трапезария, салон за танци, около четиринайсет спални и някога имаше — така ми се струва поне — персонал от четиринайсет души, които се грижеха за нея.

— Говорите така, като че ли вие самият никога не сте я обичали.

— Никога не съм я обичал. Това бе разочарование за баща ми. Той беше преуспял индустриалец. Надяваше се, че ще вървя по неговите стъпки, но не го направих. Отнасяше се с мен много зле. Даде ми голям доход или стипендия, както се наричаше тогава и ме изпрати по пътя ми.

— Чух, че сте били ботаник.

— Е, това беше едно от големите ми развлечения. Вървах и търсех диви цветя, особено на Балканите. Били ли сте някога на Балканите, в търсене на диви цветя? Чудесно място за тях.

— Звучи ми много привлекателно. След това сте се върнали и сте живели тук ли?

— От доста време не съм живял тук. Всъщност не съм се връщал да живея тук, откакто жена ми почина.

— О — рече Тапънс, леко смутена. — О, съжалявам.

— Много време мина оттогава. Почина преди войната. През 1938. Много красива жена беше — каза той.

— Имате ли нейни портрети в къщата ви тук?

— О, не, къщата е празна. Всички мебели, картини и вещи бяха изпратени на склад. Има само една спалня, един кабинет и една дневна, където идва агентът ми или аз самият, ако трябва да идвам по работа във връзка с имението.

— Никога ли не е продавана?

— Не. По едно време се заговори за развиване на земята тук. Не зная. Не че имам някакво отношение. Баща ми се надяваше, че е поставил началото на нещо като феодално владение. Трябваше да го наследя, децата ми да наследят мен и така нататък, и така нататък. — Той спря за момент, след което каза: — Но Джулия и аз нямахме деца.

— О — каза Тапънс меко, — разбирам.

— Затова няма нищо, заради което да идвам. Всъщност рядко го правя. Нели Блай се грижи за всичко вместо мен. — Той ѝ се усмихна. — Беше прекрасна секретарка. Все още се занимава със служебните ми дела и прочие.

— Никога не идвате тук и все пак не искате да я продадете? — рече Тапънс.

— Има много сериозна причина да не го правя — каза Филип Старк.

Бледа усмивка премина по суровите му черти.

— Може би в края на краищата съм наследил нещо от усета на баща ми към сделките. Разбирате ли, земята увеличи неимоверно стойността си. Тя е по-добро вложение, отколкото мога да направя с парите от продажбата. Поскъпва с всеки ден. Кой знае, някой ден може да имаме голям нов туристически комплекс, построен на тази земя.

— Тогава ще бъдете богат?

— Тогава ще бъда още по-богат, отколкото съм сега — каза сър Филип. — А аз съм доста богат.

— Какво правите през повечето време?

— Пътувам, имам работа в Лондон. Имам картинна галерия там. По професия съм галерист. Всички тези неща са интересни. Отнемат време... до момента, в който на рамото ти легне една ръка и каже: „Тръгвай.“

— Недейте — рече Тапънс. — Звучи... караме да потръпвам.

— Не трябва да потръпвате. Мисля, че ще живеете дълго, мисис Бересфорд, и щастливо.

— Е, в момента съм много щастлива — каза Тапънс. — Предполагам, че ще имам всички неудобства, болки и проблеми на старите хора. Глухота, слепота, артрит и още няколко.

— Може би няма да им обръщате чак толкова внимание, колкото си мислите. Ако мога така да се изразя, без да бъда груб, вие и съпругът ви изглеждате много щастливи заедно.

— О, така е — отвърна Тапънс. — Наистина ми се струва — каза тя, — че нищо в живота не може да се сравни с щастливия брак, нали?

Миг по-късно ѝ се искаше да не бе казвала тези думи. Когато погледна мъжа срещу себе си, който, чувстваше тя, бе скърбял дълги

години и може би още скърбеше за загубата на толкова обичаната жена, тя се ядоса още повече на себе си.

16. НА СЛЕДВАЩАТА СУТРИН

Това бе сутринта след събирането.

Айвър Смит и Томи прекъснаха разговора си за момент и се погледнаха един друг, след което погледнаха Тапънс. Тапънс гледаше решетката на камината. Умът ѝ бе далеч оттук.

— Докъде стигнахме? — попита Томи.

С въздишка Тапънс се завърна оттам, където бродеха мислите ѝ и погледна двамата мъже.

— Все още си мисля, че всичко се връзва — каза тя. — За какво беше събирането снощи? Какво означаваше всичко това? — тя погледна Айвър Смит. — Предполагам, че е означавало нещо за вас двамата. Знаете ли къде се намираме?

— Не бих казал — отвърна Айвър. — Не се занимаваме с едно и също нещо, нали?

— Не съвсем — отвърна Тапънс.

Двамата мъже я изгледаха въпросително.

— Добре — рече Тапънс. — Аз съм жена с идея фикс. Искам да намеря мисис Ланкастър. Искам да съм сигурна, че е добре.

— Най-напред искаш да намериш мисис Джонсън — каза Томи. — Никога няма да намериш мисис Ланкастър, докато не намериш мисис Джонсън.

— Мисис Джонсън — каза Тапънс. — Да, чудя се... Но предполагам, че нищо от тази част не представлява интерес за вас — обърна се тя към Айвър Смит.

— О, напротив, мисис Томи, много ме интересува.

— Какво ще кажете за мистър Екълс?

Айвър се усмихна.

— Мисля — произнесе той, — че възмездието скоро ще настигне мистър Екълс. Все пак не бих заложил на това. Той е човек, който покрива следите си с невероятна изобретателност. Още повече, ако си представим, че въобще няма никакви следи. — Той добави замислено под носа си: — Голям ръководител. Голям организатор.

— Снощи... — започна Тапънс, но се поколеба. — Може ли да задавам въпроси?

— Можеш да питаш — отвърна й Томи, — но не разчитай, че ще получиш задоволителни отговори от стария Айвър.

— Сър Филип Старк — каза Тапънс. — Той пък какво диреше тук? Не изглежда като типичен престъпник, освен ако не е от вида...

Тя спря, като трескаво се мъчеше да се залови за зашеметяващите предположения на мисис Копли за убийците на деца...

— Сър Филип Старк се явява много ценен източник на информация — каза Айвър Смит. — Той е най-големият земевладелец в тази област, също и в други части на Англия.

— В Камбърлънд?

Айвър Смит погледна остро Тапънс.

— Камбърлънд ли? Защо споменавате Камбърлънд? Какво знаете за Камбърлънд, мисис Томи?

— Нищо — отвърна Тапънс. — По някаква причина просто ми влезе в главата. — Тя се намръщи и придоби объркан вид. — И една роза на червени и бели ивици край къщата... една от онези старомодни рози.

Тя поклати глава.

— Къщата край канала собственост ли е на сър Филип Старк?

— Земята е негова собственост... Притежава по-голямата част от земите наоколо.

— Да, така каза снощи.

— Чрез него научихме доста неща за даването на земи и къщи под наем, което беше хитро прикрито зад юридически усложнения...

— Онези агенти по недвижими имоти, при които бях на Маркет Скуеър... Има ли нещо гнило в тях или само си въобразявам?

— Не си въобразявате. Тази сутрин ще ги посетим. Смятаме да им зададем някои доста неприятни въпроси.

— Добре — заяви Тапънс.

— Справяме се доста добре. Изяснихме големия обир на пощата през 1965, обира в Олбъни Крос, както и онази история с ирландския пощенски влак. Намерихме част от ограбеното. Хитри места са измайсторили в тези къщи. В една бяха направили нова баня, в друга — няколко сервизни помещения, като две от стаите бяха малко по-

малки, отколкото трябва, осигурявайки по такъв начин интересни ниши. О, да, доста неща открийме.

— Но какво ще кажете за хората! — попита Тапънс. — Имам предвид хората, които са обмислили или ръководили всичко това... освен мистър Екълс, имам предвид. Трябва да има и други, които знаят нещо.

— О, да. Има двама души, единият държи нощен клуб на доста удобно място, точно край Лондон. Наричат го Хепи Хамиш. Мазен е като олио. Има и една жена, която наричат Килър^[1] Кейт — но това беше отдавна — един от нашите интересни престъпници. Красиво момиче, но душевното ѝ равновесие беше под съмнение. Отстраниха я, можеше да се превърне в опасност за тях. Бяха строго делови концерн, занимаващ се с плячката, а не с убийства.

— И къщата край канала е била едно от скривалищата им?

— Да, по едно време. Наричали я Лейдимед. Имала е доста различни имена навремето.

— Просто за да се затруднят нещата, предполагам — рече Тапънс. — Лейдимед. Чудя се, дали това се връзва с едно определено нещо.

— С какво трябва да се връзва?

— Е, не точно да се връзва — каза Тапънс. — Просто разбуди нещо друго, което дремеше в ума ми, ако разбирате какво искам да кажа. Проблемът е там — добави тя, — че самата аз не зная какво точно имам предвид сега. Също и картината. Боскоуън е нарисувал картината, след което някой друг е нарисувал лодка с име...

— „Тайгърлили“.

— Не, „Уотърлили“. И жена му казва, че той не е рисувал лодката.

— Тя може ли да знае?

— Предполагам, че да. Ако си женен за художник и особено ако ти самият си творец, мисля, че би усетил, ако стилът е различен. Тя доста ме плаши — рече Тапънс.

— Кой, мисис Боскоуън ли?

— Да. Властна, ако разбираш какво искам да кажа. Твърде непреодолима.

— Възможно е, да.

— Тя знае разни неща — каза Тапънс, — но не съм сигурна, че ги знае, защото ги знае, ако разбираш какво имам предвид.

— Не разбирам — каза Томи твърдо.

— Ами искам да кажа, че има един начин да се знаят нещата. Другият начин е да ги чувстваш.

— Това е по-скоро твоят начин, Тапънс.

— Можеш да приказваш, каквото си искаш — рече Тапънс, като очевидно следваше пътя на собствените си мисли, — но всичко се върти около Сатън Чансълър. Около Лейдимед или къщата край канала, или както искаш го наречи. И около всички хора, които живеят там, сега и в миналото. Някои неща могат да се върнат доста назад, струва ми се.

— Мислиш си за мисис Копли.

— В общи линии — рече Тапънс, — струва ми се, че мисис Копли просто каза много неща, които усложниха всичко. Мисля, че е объркала всички времена и дати.

— Хората в провинцията го правят — каза Томи.

— Зная — каза Тапънс, — в края на краищата, израснала съм в селска енория. Там датират нещата по събития, не ги датират по години. Не казват „това се случи през 1930“ или „това се случи през 1925“, или нещо такова. Казват „това се случи една година след като изгоря старата мелница“ или „това се случи след като мълния удари големия дъб и уби фермера Джеймс“, или „това беше в годината, когато имаше епидемия от детски паралич“. Затова е естествено, разбира се, нещата, които си спомнят, да не са в някаква определена последователност. Всичко е много трудно — добави тя. — Само тук-там се показва по нещо, ако схващате какво искам да кажа. Разбира се, въпросът е там — каза Тапънс с вида на човек, който неочаквано прави важно разкритие, — проблемът е, че аз самата съм стара.

— Ти си вечно млада — каза Айвър галантно.

— Не ставай глупав — каза Тапънс строго. — Стара съм, защото си спомням нещата по същия начин. Върнала съм се до първобитното ниво в подхода си към паметта.

Тя стана и се разходи из стаята.

— Този хотел ме изнервя — каза тя.

Тя мина през вратата в нейната спалня и отново се върна, като клатеше глава.

— Няма Библия — рече тя.

— Библия ли?

— Да. Нали знаеш, в старомодните хотели винаги има Библия край леглото. Предполагам, че това е така, за да можеш да се спасиш във всеки момент на деня или нощта. Е, тук нямат такова нещо.

— Искаш ли Библия?

— Ами да. Възпитана съм правилно и знаех Библията си доста добре, както подобава на всяка добра дъщеря на свещеник. Но сега, нали разбираш, човек забравя. Особено, след като вече не четат писанията както трябва в църквите. Дават ти някаква нова версия, в която словоредът, предполагам, и преводът са технически добре, но въобще не звучат така както преди. Докато вие двамата сте при агентите по недвижими имоти, ще отида до Сатън Чансълър — добави тя.

— За какво? Забранявам ти — каза Томи.

— Глупости, нямам намерение да шпионирам. Просто ще отида в църквата и ще погледна в Библията. Ако е някаква съвременна версия, ще отида да попитам викария — той би трябвало да има Библия, нали? От хубавите, имам предвид. Превода от 1611 година.

— За какво ти е преводът от 1611 година?

— Просто искам да си припомня онези думи, изчегъртани върху детския надгробен камък... Заинтересуваха ме.

— Всичко това е много хубаво, но не ти вярвам, Тапънс, не ти вярвам, че няма да се забъркаш в някакви неприятности, щом не те държа под око.

— Давам ти дума, че повече няма да скитам из църковни дворове. Църква в слънчево утро и кабинет на викарий, това е всичко — може ли да има нещо по-безобидно?

Томи погледна жена си със съмнение и се предаде.

След като остави колата си край покритата порта на църковния двор в Сатън Чансълър, Тапънс внимателно се огледа, преди да навлезе в църковните предели. Тя усещаше естествената липса на доверие — като човек, претърпял тежка телесна повреда на определено място. В настоящия случай не се забелязваха никакви възможни нападатели, дебнещи зад надгробните камъни.

Тя влезе в църквата, където една възрастна жена стоеше на колене и лъскаше някакви месингови надгробни плочи. Тапънс се приближи на пръсти до аналоя и колебливо разгледа тома, който лежеше там. Жената, която почистваше месинговите плочи, ѝ хвърли неодобрителен поглед.

— Няма да го открадна — увери я Тапънс и, след като го затвори внимателно, излезе на пръсти от църквата.

Би ѝ се искало да разгледа мястото на скорошните разкопки, но по никакъв начин нямаше да се захване с това.

— Който и да обиди — промърмори си тя. — Би могло да означава и това, но в такъв случай трябва да е някой...

Тя измина с колата краткото разстояние до къщата на викария, излезе и тръгна по пътеката към входната врата. Позвъни, но не чу звън отвътре.

— Сигурно звънецът е развален — каза Тапънс, познавайки навичките на звънциите в домовете на свещениците. Бутна вратата и тя поддаде на натиска ѝ.

Озова се в салона. На масата лежеше голям пощенски плик с чуждестранна марка, която заемаше доста място. Пликът носеше знака на Мисионерското общество в Африка.

„Радвам се, че не съм мисионер“ — помисли си Тапънс. Зад тази смътна мисъл се прокрадна още нещо, нещо, вързано с някаква салонна маса някъде, нещо, което тя бе длъжна да си спомни... Цветя? Листа? Някакво писмо или пакет?

В този момент викарият влезе през вратата отляво.

— О — рече той. — Мен ли търсите? Аз... О, това е мисис Кресфорд, нали?

— Точно така — каза Тапънс. — Това, за което идвам същност, е да ви питам дали случайно имате Библия.

— Библия — каза викарият, като доста неочаквано придоби колеблив вид. — Библия.

— Стори ми се вероятно вие да имате — рече Тапънс.

— Разбира се, разбира се — каза викарият. — Всъщност, предполагам, че имам няколко. Имам гръцкия завет — добави той с надежда. — Не ви трябва това, нали?

— Не — отвърна Тапънс. — Трябва ми — рече тя твърдо — преводът от 1611 година.

— Боже мой — каза викарият. — Разбира се, би трябва да има няколко в къщата. Да, няколко. Със съжаление трябва да призная, че сега не използваме тази версия в църквата. Човек трябва да се съобразява с идеите на епископа, нали знаете, а епископът много обича модерните неща, за младите хора и така нататък. Жалко, мисля си аз. Имам толкова много книги в моята библиотека тук, че някои, нали разбирате, падат зад другите. Но мисля, че мога да намеря това, което ви трябва. Така мисля. Ако ли не, ще опитаме мис Блай. Тя е някъде тук, търси вазите за децата, които подреждат дивите си цветя за детския кът в църквата. — Той остави Тапънс в салона и се върна в стаята, от която излезе.

Тапънс не го последва. Тя остана в салона, като се мръщеше и размишляваше. Внезапно вдигна поглед, когато вратата в дъното на салона се отвори и влезе мис Блай. Носеше много тежка метална ваза. Няколко неща прещракаха в главата на Тапънс. „Разбира се — рече Тапънс, — разбира се.“

— О, мога ли да ви помогна... аз... О, това е мисис Бересфорд.

— Да — каза Тапънс и добави: — А това е мисис Джонсън, нали?

Тежката ваза падна на пода. Тапънс се наведе и я вдигна. Тя стоеше и я претегляше в ръка.

— Доста удобно оръжие — каза тя. Остави я на земята. — Точно такава, с каквото да удариш някого по главата отзад — рече тя. — Това направихте с мен, нали, мисис Джонсън?

— Аз... аз... какво казахте? Аз... аз... аз никога...

Тапънс нямаше нужда да остава повече. Тя видя ефекта от думите си. При второто споменаване на мисис Джонсън мис Блай се бе издала безпогрешно. Тя трепереше и бе обхваната от паника.

— Онзи ден на масата в салона ви имаше едно писмо — каза Тапънс, — адресирано до мисис Йорк на някакъв адрес в Камбърлънд. Там я заведохте, нали, мисис Джонсън, когато я взехте от „Слънчевото било“? Сега тя е там. Мисис Йорк или мисис Ланкастър, използвахте и двете имена... Йорк и Ланкастър, като розата на бели и червени ивици в градината на семейство Пери...

Тя се обърна бързо и излезе от къщата, като остави мис Блай в салона, все още подпиреща се на парапета на стълбата, да гледа след нея с отворена уста. Тапънс затича по пътеката, скочи в колата си и

потегли. Погледна назад през входната врата, но никой не се появи. Тапънс подкара покрай църквата обратно към Маркет Бейзинг, но внезапно промени намерението си. Обърна колата, върна се по пътя, по който бе дошла и хвана левия път, водещ към моста до къщата край канала. Изостави колата, погледна през портата, за да види дали някой от семейство Пери не е в градината, но от тях нямаше и следа. Мина през портата и тръгна нагоре по пътеката към задния вход. Той също беше затворен и капациите на прозорците бяха спуснати.

Тапънс се нервира. Може би Алис Пери бе отишла в Маркет Бейзинг на пазар. Тя искаше да види точно Алис Пери. Тапънс почука на вратата, първо внимателно, после силно. Никой не отвори. Завъртя бравата, но вратата не поддаде. Беше заключена. Тя остана там в нерешителност.

Имаше няколко въпроса, които отчаяно искаше да зададе на Алис Пери. Възможно бе мисис Пери да е в Сатън Чансълър. Можеше да се върне тук. Трудността с къщата край канала беше, че явно наоколо никога не се виждаше никой и нямаше движение по моста. Нямаше кого да попита къде може да е семейство Пери тази сутрин.

[1] Killer (англ.) — убиец. — Б.пр. ↑

17. МИСИС ЛАНКАСТЪР

Тапънс стоеше там намръщена, когато внезапно, доста неочаквано, вратата се отвори. Тапънс отстъпи крачка назад и ахна. Човекът насреща ѝ беше последният човек, когото очакваше да види там. На прага, облечена точно по същия начин, както в „Слънчевото било“ и със същата усмивка на неопределена приветливост, стоеше самата мисис Ланкастър.

— О — каза Тапънс.

— Добро утро. Мисис Пери ли търсехте? — каза мисис Ланкастър. — Днес е пазарен ден, нали знаете. За щастие имах възможността да ви отворя. Не можех да намеря ключа. Във всеки случай сигурно е дубликат, не мислите ли? Но влезте. Може би ще желаете чаша чай или нещо друго?

Сякаш насън Тапънс прекоси прага. Мисис Ланкастър поведе Тапънс към дневната, като все още поддържаше приятното усещане на домакиня.

— Седнете, моля — рече тя. — Боя се, че не зная къде са чашите и прочие. Тук съм само от един-два дни. Сега... сега да видим... Но, разбира се, срещала съм ви преди, нали?

— Да — каза Тапънс, — в „Слънчевото било“.

— „Слънчевото било“, „Слънчевото било“. Това май ми напомня нещо. О, разбира се, скъпата мис Пакард. Да, много хубаво място.

— Напуснахте го доста бързо, нали? — попита Тапънс.

— Хората толкова обичат да командват — рече мисис Ланкастър. — Карат те да бързаш. Не ти оставят време да подредиш нещата, да ги опаковаш, нищо. Правят го от добри намерения, сигурна съм. Разбира се, много обичам милата Нели Блай, но тя е много своеволна жена. Понякога си мисля — добави мисис Ланкастър, обръщайки се към Тапънс, — понякога си мисля, знаете ли, че не е съвсем... — тя потупа челото си многозначително. — Разбира се, случват се такива работи. Особено на старите моми. Неомъжените жени, нали разбирате. Посвещават се на работата си и са много добри, но понякога имат доста необикновени странности. Кюретата страдат много. Тези жени

явно си мислят понякога, че кюрето им е направило предложение за женитба, но всъщност той дори не е помислял за подобно нещо. А, да, бедната Нели. Толкова е чувствителна на моменти. Тя е чудесна в енорията тук. Убедена съм, че е била и първокласна секретарка. Все едно, от време на време има някои много странни идеи. Като да ме вземе изведнъж от „Слънчевото било“, след това да ме заведе в Камбърлънд — много мрачна къща — после, пак съвсем неочаквано, да ме доведе тук...

— Тук ли живеете? — попита Тапънс.

— Е, ако можете да го наречете така. Всичко представлява много странна подредба. Тук съм само от два дни.

— Преди това сте били в Роузтрелис Корт, в Камбърлънд...

— Да, мисля, че така се казваше. Не е толкова хубаво име като „Слънчевото било“, нали? Всъщност така и не се установих на едно място, ако разбирате какво имам предвид. А и въобще не бе ръководено толкова добре. Обслужването не бе добро, освен това кафето им беше много долнокачествено. Все пак започнах да свиквам и завързах едно-две интересни познанства там. Една от тях познавала доста добре моя леля преди години в Индия. Толкова е хубаво, нали разбирате, когато откриеш връзки.

— Сигурно — каза Тапънс.

Мисис Ланкастър продължи жизнерадостно:

— Я да видим сега, вие дойдохте в „Слънчевото било“, но не за да останете. Мисля, че дойдохте да видите една от гостенките там.

— Лелята на съпруга ми — рече Тапънс, — мис Фаншо.

— О, да. Да, разбира се. Сега си спомням. Нямаше ли нещо, свързано с вашето дете зад някакъв комин?

— Не — каза Тапънс, — не, това не беше моето дете.

— Но затова дойдохте тук, нали? Имат неприятности с един комин тук. Доколкото разбрах, вътре е влязла птица. Това място се нуждае от ремонт. Въобще не ми харесва, че съм тук. Не, въобще не ми харесва и ще го кажа на Нели веднага, щом я видя.

— При мисис Пери ли сте настанена?

— Ами от една страна — да, а от друга — не. Мисля, че мога да ви доверя тайна, нали?

— О, да — каза Тапънс, — можете да ми вярвате.

— Е, всъщност, аз въобще не живея тук. Искам да кажа — в тази част на къщата. Това е частта на семейство Пери.

— Тя се приведе напред. — Има още една, знаете ли, ако се качите по стълбите. Елате с мен, ще ви заведе.

Тапънс стана. Почувства се като в доста налудничав сън.

— Само ще заключа вратата, така е по-сигурно — каза мисис Ланкастър.

Тя поведе Тапънс по едно доста тясно стълбище към първия етаж. Прекосиха една двойна спалня, очевидно обитавана — вероятно стаята на семейство Пери — след това минаха през една врата, която водеше към съседната стая. Вътре имаше умивалник и висок гардероб от кленово дърво. Нищо друго. Мисис Ланкастър се приближи до кленовия гардероб, потършува в задната му част, след което с неочаквана лекота го бутна настрана. Явно гардеробът имаше колелца и той леко се плъзна покрай стената. Зад гардероба имаше, доста странно, помисли си Тапънс, решетка на камина. Над полицата на камината имаше огледало с малко рафтче под него, върху което бяха поставени порцеланови фигурки на птици.

За изненада на Тапънс мисис Ланкастър грабна птицата по средата на полицата и рязко я дръпна. Очевидно птицата бе закрепена към полицата. Всъщност като ги докосна леко, Тапънс установи, че всички птици са здраво прикрепени. В резултат от действието на мисис Ланкастър обаче се чу щракване и цялата полица на камината излезе от стената и се завъртя настрана.

— Хитро, нали? — рече мисис Ланкастър. — Направено е много отдавна, нали разбирате, когато са променяли къщата. Свещеническата дупка, нали разбирате, така наричаха тази стая, но не мисля, че това наистина е свещеническа дупка. Не, нищо общо няма със свещениците. Нито за момент не съм си го помисляла. Елате, тук живея сега.

Тя бутна още веднъж. Стената пред нея също се завъртя назад и, минута по-късно, те се озоваха в голяма, хубава стая с прозорци, които гледаха към канала и към отсрещния хълм.

— Приятна стая, нали? — каза мисис Ланкастър. — Толкова хубава гледка. Винаги ми е харесвала. Известно време живях тук, когато бях момиче, нали разбирате.

— О, разбирам.

— Тази къща няма късмет — рече мисис Ланкастър. — Да, винаги са казвали, че тази къща е без късмет. Знаете ли, мисля — добави тя, — мисля, че ще затворя това отново. Човек трябва да бъде много внимателен, нали?

Тя протегна ръка и бутна вратата, през която бяха влезли, отново назад. Чу се остро щракване, когато механизмът се върна на мястото си.

— Предполагам — рече Тапънс, — че това е една от промените в къщата, когато са решили да я използват за скривалище.

— Направиха много промени — каза мисис Ланкастър. — Седнете, моля ви. Висок стол ли предпочитате или нисък? Самата аз обичам високите. Имам ревматизъм, нали разбирате. Навярно си мислите, че тук може да има детски труп — добави мисис Ланкастър. — Абсурдна идея, не ви ли се струва?

— Да, може би.

— Ченгета и бандити — каза мисис Ланкастър с нещо като прошка в гласа. — Човек е толкова наивен, когато е млад, нали знаете. Всякакви такива неща. Банди, големи обири... толкова са привлекателни за младия човек. Човек си мисли, че да си приятелка на разбойник сигурно е най-прекрасното нещо на света. Така си мислех навремето. Повярвайте ми... — Тя се наведе напред и потупа Тапънс по коляното, — ... повярвайте ми, не е вярно. Наистина не е. Навремето си мислех така, но човек иска нещо повече от това, нали разбирате. Няма тръпка в това просто да откраднеш нещо, след което да избягаш с него. Необходима е добра организация, разбира се.

— Искате да кажете, че мисис Джонсън или мис Блай — както я наричате...

— Е, разбира се, за мен тя винаги е Нели Блай. По една или друга причина обаче — за да улесним нещата, казва тя — от време на време тя самата се нарича мисис Джонсън. Но никога не се е женила, нали разбирате. О, не. Тя е заклетата стара мома.

Отдолу се чу почукване.

— Боже мой — каза мисис Ланкастър, — сигурно семейство Пери са се върнали. Нямах представа, че ще се върнат толкова скоро.

Чукането продължи.

— Може би трябва да им отворим — предположи Тапънс.

— Не, скъпа, няма да го направим — каза мисис Ланкастър. — Не мога да понасям непрекъснато да ме прекъсват. Толкова приятно си бъбрим тук горе, нали? Мисля, че просто ще си останем тук... ох, сега пък викат под прозореца. Просто погледнете навън и вижте кой е.

Тапънс отиде до прозореца.

— Мистър Пери е — каза тя.

Отдолу мистър Пери викаше:

— Джулия! Джулия!

— Нахалство — каза мисис Ланкастър. — Не позволявам на хора като Еймъс Пери да ме наричат с малкото ми име. Наистина не го позволявам. Не се притеснявайте, скъпа — продължи тя, — тук сме на сигурно място. Можем хубаво да си поговорим. Ще ви кажа всичко за мен... Имах наистина много интересен живот, пълен със събития... Понякога си мисля, че трябва да го напиша. Забърках се, разбирате ли. Бях буйно момиче и се забърках с... е, просто с една обикновена банда престъпници. Няма друга дума за това. Някои от тях бяха много неприятни хора. Имайте предвид, че имаше и симпатични хора сред тях. Доста висока класа.

— Мис Блай ли?

— Не, не, мис Блай никога не е имала нищо общо с престъпления. Не и Нели Блай. О, не, тя е толкова набожна, нали разбирате. Религиозна е и така нататък. Само че има различни видове религия. Допускам, че това ви е известно, нали?

— Предполагам, че има много различни секти — каза Тапънс.

— Да, трябва да има, за обикновените хора. Но има и други освен тях, обикновените. Има някои специални, под специално командване. Има специални легиони. Разбирате ли какво имам предвид, скъпа?

— Мисля, че не — рече Тапънс. — Не мислите ли, че трябва да пуснем семейство Пери в собствената им къща? Започват да се тревожат...

— Не, няма да пуснем семейство Пери. Не и преди... е, не и преди да съм ви разказала всичко. Не трябва да се страхувате, скъпа. Всичко е съвсем... съвсем естествено, съвсем безобидно. Няма никаква болка. Ще бъде просто като да заспиш. Нищо лошо.

Тапънс се вторачи в нея, след това скочи и тръгна към вратата в стената.

— Не можете да излезете оттам — каза мисис Ланкастър. — Не знаете къде е бутонът. Въобще не е там, където си мислите. Само аз зная. Зная всички тайни на това място. Живях тук с престъпниците, когато бях момиче, докато не избягах от тях и не получих спасение. Специално спасение. То ми беше дадено, за да изкупя греха си... Детето, нали разбирате... аз го убих. Бях балерина, не исках да имам дете... Ей там, на стената, на картината съм аз, като балерина...

Тапънс проследи сочещия пръст. На стената висеше маслена картина в естествена големина на момиче в костюм от бяла коприна, а под нея имаше надпис „Уотърли“.

— Уотърли бе една от най-добрите ми роли. Всички казваха така.

Тапънс се върна бавно и седна. Загледа се в мисис Ланкастър. Щом го направи, в главата ѝ зазвучаха думи. Думи, чути в „Слънчевото било“. „Ваше ли е бедното дете?“ Тогава беше изплашена, изплашена. Изплашена беше и сега. Все още не беше сигурна от какво точно е уплашена, но бе обзета от същия страх, докато гледаше това доброжелателно лице, тази любезна усмивка.

— Трябва да се подчинявам на заповедите, които получавам... Необходими са агенти на унищожението. Бях определена за това. Приех моето определение. Освобождават се от греха, нали разбирате. Имам предвид, че децата се освободиха от греха. Не бяха достатъчно възрастни, за да съгрешат. Затова ги изпратих в отвъдното, както бе определено да направя. Все още невинни. Все още непознаващи злото. Виждате каква голяма чест е да бъдеш избран. Да бъдеш един от специално избраните. Винаги съм обичала децата. Нямах собствени. Това беше много жестоко, нали, или изглеждаше жестоко, но това наистина бе отплата за онова, което извърших. Може би знаете какво съм извършила.

— Не — каза Тапънс.

— О, на човек му се струва, че знаете толкова много. Мислех си, че може да знаете и това. Имаше един лекар. Отидох при него. Тогава бях само на седемнайсет и бях уплашена. Той каза, че няма да има проблеми детето да се махне и дори никой нямало да разбере. Но това не бе правилно, нали разбирате. Започнах да сънувам сънища. Сънувах, че детето винаги е там и ме пита защо никога не е имало живот. Детето ми каза, че иска компания. Беше момиче, нали

разбирате. Да, сигурна съм, че беше момиче. Дойде и поиска други деца. Тогава получих заповедта. Аз не можех да имам повече деца. Омъжих се и си помислих, че може би ще имам деца, съпругът ми страстно искаше да има деца, но децата никога не дойдоха, защото бях прокълнатата. Нали разбирате? Имаше обаче начин, начин да се изкупи. Да се изкупи това, което направих. То бе убийство, нали така, а единственият начин да се изкупи убийството е чрез други убийства, защото другите убийства няма да бъдат убийства наистина, те ще бъдат жертвоприношения... Нали виждате разликата? Децата отиваха да правят компания на моето дете. Деца на различни възрасти, но малки. Заповедта идваше и тогава... — тя се наведе напред и докосна Тапънс, — ... тогава беше толкова прекрасно да го направиш. Нали можете да разберете това? Толкова прекрасно беше да ги освободиш, така че никога да не познаят греха, както го бях познала аз. Не можех да кажа на никого, разбира се, никой не трябваше да знае. В това трябваше да съм сигурна. Понякога обаче се намираха хора, които се досещаха или подозираха. Тогава, разбира се... ами имам предвид, че за тях следваше смърт, защото аз трябваше да се пазя. Е, винаги бях в безопасност. Нали разбирате?

— Не... не съвсем.

— Но вие знаете. Затова дойдохте тук, нали? Знаехте. Знаехте още в деня, когато ви попитах в „Слънчевото било“. Видях лицето ви. Казах: „Ваше ли е бедното дете?“ Помислих си, че ще дойдете, взех ви за майка. Една от онези, чийто деца съм убила. Надявах се да се върнете някой път и да изпием заедно чаша мляко. Обикновено беше мляко. Понякога — какао. Всеки, който знаеше за мен.

Тя бавно прекоси стаята и отвори един шкаф в ъгъла.

— Мисис Мууди... — произнесе Тапънс. — И тя ли?

— О, нали знаете за нея, тя не беше майка... била е камериерка в театъра. Разпозна ме, затова трябваше да си отиде. — Като се обърна изведнъж, тя тръгна към Тапънс с чаша мляко в ръка, усмихвайки се убедително.

— Изпийте го — каза тя. — Просто го изпийте.

Тапънс остана неподвижна за момент, след това скочи на крака и се хвърли към прозореца. Грабна един стол и счупи стъклото. Подаде глава навън и изкрещя:

— Помощ! Помощ!

Мисис Ланкастър се засмя. Тя остави чашата с мляко на шсата, облегна се в стола си и се разсмя.

— Колко сте глупава. Кой мислите, че ще дойде? Кой мислите, че може да дойде? Ще трябва да разбиват врати, ще трябва да минат през тази стена, а дотогава... има други неща, нали знаете. Не е необходимо да е мляко. Млякото е лесният начин. Мляко, какао или дори чай. За мисис Мууди го сложих в какаото... тя обичаше какао.

— Морфина ли? Как се добрахте до него?

— А, това беше лесно. Човекът, с когото живеех преди години, имаше рак и докторът ми даде известни количества за него... остави ги под мое разпореждане, също и други наркотици... По-късно казах, че съм изхвърлила всичко... но ги запазих, другите наркотици, също и успокоителните... помислих си, че могат да се окажат полезни някой ден... Така и стана... все още имам малко от тях. Самата аз не взимам нищо подобно, не вярвам в тях. — Тя побутна чашата с мляко към Тапънс. — Изпийте го, това е много по-лесният начин. Другият... въпросът е, че не съм сигурна къде го сложих.

Тя стана от стола си и тръгна из стаята.

— Къде ли го сложих! Къде го сложих? Всичко забравям, сигурно е от възрастта.

Тапънс отново изкрещя: „Помощ!“, но брегът на канала оставаше пуст. Мисис Ланкастър продължаваше да броди из стаята.

— Мислех си... със сигурност си мислех... а, разбира се, в чантичката с шевни принадлежности.

Тапънс се обърна с гръб към прозореца. Мисис Ланкастър се приближаваше към нея.

— Колко глупава жена сте — каза мисис Ланкастър, — да го искате по този начин.

Лявата ѝ ръка се стрелна и сграбчи рамото на Тапънс. Дясната ѝ ръка се измъкна иззад гърба и. В нея имаше дълга и тънка кама. Тапънс се съпротивляваше. Тя си помисли: „Лесно мога да я спра. Лесно. Тя е стара жена. Слаба е. Тя не може...“

Изведнъж я обля студена вълна от страх, когато си помисли: „Но и аз съм стара жена. Не съм толкова силна, колкото си мисля. Не съм силна като нея. Ръцете ѝ, хватката ѝ, пръстите ѝ. Сигурно защото е луда, а лудите, така съм чувала, са силни.“

Бляскавото острие се приближаваше. Тапънс изпищя. Отдолу се дочуха викове и удари. Ударите бяха по вратите, като че ли някой се опитваше да насили вратите или прозорците. „Само че никога няма да влязат — помисли си Тапънс. — Никога няма да успеят да минат през тази тайна врата, освен ако не познават механизма.“

Тя се бореше трескаво. Все още съумяваше да държи мисис Ланкастър на разстояние. Само че онази беше по-едра от нея. Голяма, силна жена. Лицето ѝ все още бе усмихнато, но сега нямаше доброжелателното изражение. Вече имаше изражението на човек, който се забавлява.

— Килър Кейт — каза Тапънс.

— Знаете прякора ми. Да, но се извисих над това. Станах убиец на Бога. Божията воля е да убивам, така че всичко си е наред. Нали разбирате това? Нали разбирате, всичко е наред.

Тапънс беше изтласкана до облегалката на един голям стол. Мисис Ланкастър я притисна с една ръка към стола и натискът се увеличи — по-нататъшното отстъпление беше невъзможно. Дясната ръка на мисис Ланкастър със стоманената кама се приближаваше.

Тапънс си помисли: „Не трябва да изпадам в паника... Не трябва да изпадам в паника...“

Това обаче бе последвано с безпощадна настойчивост от: „Но какво мога да направя?“ Съпротивата беше безполезна.

Тогава дойде страхът — същият прорязващ страх, първите признаци на който се бяха появили в „Слънчевото било“...

„Ваше ли е бедното дете?“

Това беше първото предупреждение, но тя не го бе разбрала, не знаеше, че това е предупреждение.

Очите ѝ наблюдаваха приближаващата стомана, но странно беше това, че не блестящият метал и неговата заплаха я бяха изплашили до състоянието на парализа, а лицето над него, усмихнатото, доброжелателно лице на мисис Ланкастър, която се усмихваше щастливо, удовлетворено — като жена, преследваща възложената ѝ задача с внимателна разсъдливост.

„Тя не изглежда луда — помисли си Тапънс. — Това е ужасното... Разбира се, това е така, защото в собственото ѝ съзнание тя е с ума си. Тя е абсолютно нормално, разумно човешко същество — поне така си мисли... О, Томи, Томи, в какво се забърках този път?“

Обзе я замаяност и слабост. Мускулите ѝ се отпуснаха... Някъде се чу силен трясък от счупено стъкло. Това я запрати в мрак и безсъзнание.

— Така е по-добре... Свестявате се... Изпийте това, мисис Бересфорд.

До устните и се допря чаша... Тя се съпротивляваше отчаяно... Отровно мляко... Кой го беше казал преди време... Нещо за „отровно мляко“? Нямаше да пие отровно мляко... Не, не е мляко... Съвсем различна миризма... Тя се отпусна, устните ѝ се разтвориха и тя отпи.

— Бренди — отгатна Тапънс.

— Точно така! Хайде, пейнете още малко...

Тапънс отпи отново. Облегна се на възглавниците, като изучаваше обкръжаващата я обстановка. През прозореца се подаваше върхът на дървена стълба. На пода под прозореца имаше купчина счупени стъкла.

— Чух, че се счупи стъкло.

Тя бутна настрани чашата бренди и очите ѝ проследиха ръката до лицето на човека, който я държеше.

— Ел Греко — рече Тапънс.

— Моля?

— Няма значение.

Тя огледа стаята.

— Къде е тя... Мисис Ланкастър, имам предвид?

— Тя си... почива... в съседната стая.

— Разбирам. — Но не беше сигурна, че разбира. Скоро щеше да проумее по-ясно. Засега идеите можеха да идват една по една...

— Сър Филип Старк. — Каза го бавно и със съмнение. — Нали така?

— Да... Защо казахте Ел Греко?

— Странение.

— Моля?

— Картината... В Толедо... Или в Прадо... Мислех си го много отдавна... Не, не много отдавна... — тя се замисли и направи откритие: — Снощи. Събиране... У викария...

— Справяте се чудесно — рече той окуражително.

Изглеждаше някак съвсем естествено да седи тук, в тази стая със счупени по пода стъкла, да разговаря с този човек с мрачно, измъчено

лице...

— Допуснах грешка в „Слънчевото било“. Изцяло сгреших за нея... Тогава се страхувах, че... вълна от страх... Но сгреших... Не се страхувах от нея... Страхувах се за нея... Мислех, че нещо ще ѝ се случи... Исках да я предпазя, да я спася. Аз... — тя го погледна със съмнение. — Разбирате ли? Или звучи глупаво.

— Никой не разбира по-добре от мен... Никой на този свят.

Тапънс се вгледа в него и се намръщи.

— Коя... Коя беше тя? Имам предвид мисис Ланкастър... Мисис Йорк... Това не е истинско... Взето е от един розов храст... Коя беше тя самата?

Филип Старк каза дрезгаво:

— „Коя бе тя? Самата тя? Реалната, истинската. Коя бе тя — с божия знак на челото?“ Чели ли сте някога „Пер Гинт“, мисис Бересфорд?

Той отиде до прозореца и постоя там за момент, гледайки навън. След това рязко се обърна.

— Тя беше моя жена, Господ да ми е на помощ.

— Ваша жена... Но тя е мъртва — табелката в църквата...

— Умря в чужбина — това е историята, която разпространявах... Сложих и табелка в църквата в нейна памет. Хората не обичат да задават прекалено много въпроси на покрусения вдовец. Не останах да живея тук.

— Някои казват, че тя ви е напуснала.

— Това също е приемлива история.

— Отвели сте я, когато сте разбрали за децата...

— Значи знаете за децата?

— Тя ми каза... Звучеше невероятно.

— През по-голямата част от времето беше съвсем нормална...

Никой не би предположил. Но полицията започна да подозира и трябваше да действам... Трябваше да я спася, да я защитя... Разбирате ли, можете ли поне малко да ме разберете?

— Да — каза Тапънс, — напълно ви разбирам.

— Тя беше... толкова хубава навремето... — Гласът му потрепна. — Виждате я тук — той посочи към картината на стената — Уотърлили. Винаги е била буйно момиче. Майка ѝ беше последната от Уорендърови... Стар род, с традиции... Хелън Уорендър... избягала от

дома си. Сприятелила се с лоши хора... Затворници... Дъщеря ѝ попаднала на сцената... Учела за балерина... Уотърлици беше най-известната ѝ роля. След това се свързала с банда престъпници... За удоволствие... Просто за да се забавлява... Постоянно била неудовлетворена... Когато се омъжи за мен, бе приключила с всичко това... Искаше да се установи, да заживее спокойно, семеен живот, с деца. Бях богат... Можех да ѝ дам всичко, което пожелае. Само че нямахме деца. Това бе много тъжно и за двама ни. Започна да я обзема чувство на вина... Може би винаги си е била малко неуравновесена, не зная... Каква е причината? Тя беше... — той направи жест на отчаяние. — Обичана... Винаги съм я обичал, без значение каква е, какво прави... Искях да я спася... Да бъде в безопасност... А не да е зад решетките... Затворена за цял живот, чезнеща от мъка. Ние успяхме да запазим... в продължение на много, много години...

— Ние ли?

— Нели... Моята скъпа, вярна Нели Блай. Скъпата ми Нели Блай. Беше чудесна... Планира и уреди всичко. Домовете за възрастни... Всички удобства и грижи. И нямаше изкушения... нямаше деца... държахме я далеч от тях... Изглежда вършеше работа... тези домове бяха в отдалечени места... Камбърлънд... Северен Уелс... не съществуваше вероятност някой да я познае... или поне така си мислехме. Така ни посъветва мистър Екълс — много проникателен адвокат. Таксите му бяха високи, но аз разчитах на него.

— Изнудване? — предположи Тапънс.

— Никога не съм го възприемал по такъв начин. Той беше приятел и съветник...

— Кой нарисува лодката на картината, лодката, наречена „Уотърлици“?

— Аз го направих. Достави ѝ удоволствие. Припомняше си триумфа на сцената. Това беше една от картините на Боскоуън. Тя харесваше платната му. После, един ден, тя написа с черна боя едно име върху моста — името на едно мъртво дете... Затова нарисувах лодка, за да го скрия, и я нарекох „Уотърлици“...

Вратата в стената се отвори... Влезе добрата вещица.

Тя погледна Тапънс, след това премести погледа си на Филип Старк.

— Добре ли сте вече? — попита тя сякаш между другото.

— Да — каза Тапънс. Според нея хубавото на добрата вещица беше, че около нея нямаше никаква суматоха.

— Съпругът ви е долу. Чака в колата. Казах, че ще ви заведе при него... Ако желаете...

— Точно това желая — каза Тапънс.

— Така си и мислех. — Тя погледна през вратата в спалнята. — Тя... там ли е?

— Да — каза Филип Старк.

Мисис Пери влезе в спалнята. След малко се върна.

— Разбирам... — тя го погледа въпросително.

— Тя предложи на мисис Бересфорд чаша мляко. Мисис Бересфорд не го искаше.

— Тогава, предполагам, тя самата го е изпила?

Той се поколеба.

— Да.

— Доктор Мортимър ще намине по-късно — каза мисис Пери.

Тя се приближи, за да помогне на Тапънс да се изправи на крака, но Тапънс стана сама.

— Не съм ранена — рече тя. — Беше само шок... Вече съм съвсем наред.

Тя се изправи с лице към Филип Старк — явно никой от двамата нямаше повече какво да каже. Мисис Пери стоеше до вратата в стената.

Най-накрая Тапънс проговори.

— Нищо не мога да направя, нали? — рече тя, като това трудно можеше да се нарече въпрос.

— Само едно нещо... Нели Блай ви удари онзи ден в църковния двор.

Тапънс кимна.

— Разбрах, че трябва да е била тя.

— Загубила си е ума. Помислила е, че сте по следите на нейната... На нашата тайна. Тя... Горчиво се разкайвам за ужасното напрежение, на което съм я подлагал през всичките тези дълги години. Било е повече, отколкото можеш да помолиш която и да е жена да понесе...

— Предполагам, че много ви е обичала — каза Тапънс. — Но мисля, че няма да продължим да търсим повече мисис Джонсън, ако

това е, за което искате да ни помолите.

— Благодаря. Много ви благодаря.

Отново последва мълчание. Мисис Пери чакаше търпеливо. Тапънс се огледа. Тя се приближи към счупения прозорец и погледна към спокойния канал долу.

— Не вярвам някога да видя тази къща отново. Гледам я много внимателно, за да мога да я запомня.

— Искате ли да си я спомняте?

— Да, искам. Някой беше казал, че тази къща се е използвала неправилно. Сега разбирам какво са имали предвид. Той я погледна въпросително, но нищо не каза.

— Кой ви изпрати тук, за да ме намерите — попита Тапънс.

— Ема Боскоуън.

— Така си и мислех.

Тя мина през тайната врата заедно с добрата вещица и двете тръгнаха надолу.

Къща за любовници, беше казала Ема Боскоуън на Тапънс. Е, така я оставяше тя — във владение на двама любовници — единият мъртъв, а другият — страдащ и жив...

Тя излезе през вратата и се отправи към колата, в която я очакваше Томи.

Сбогува се с добрата вещица и се качи в колата.

— Тапънс — каза Томи.

— Зная — каза Тапънс.

— Повече не го прави — каза Томи. — Никога повече не го прави.

— Няма.

— Сега го казваш, но ще го направиш пак.

— Не, няма. Прекалено стара съм.

Томи завъртя ключа и тръгнаха.

— Горката Нели Блай — рече Тапънс.

— Защо го казваш?

— Страшно е влюбена във Филип Старк. Правила е всички тези неща за него, през цялото това време... толкова пропиляна кучешка преданост.

— Глупости! — каза Томи. — Предполагам, че непрекъснато се е забавлявала. С някои жени е така.

— Безсърдечен грубиян — каза Тапънс.

— Къде искаш да отидем? В „Агнец и флаг“ в Маркет Бейзинг ли?

— Не — каза Тапънс. — Искам да си отида у дома. У дома, Томас. И да си остана там.

— Амин — каза мистър Бересфорд. — И ако Албърт ни посрещне с изгоряло пиле, ще го убия!

Издание:

Автор: Агата Кристи

Заглавие: Злото е на път

Преводач: Герасим Славов

Година на превод: 1994

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Селекта

Град на издателя: Бургас

Година на издаване: 1994

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: „Светлина ЕООД“ —Ямбол

ISBN: 954-8371-16-2

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/13808>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.